دانش نفت

شماره ۵۵۵

حامی رسانه ای ساخت داخل

یکشنبه۲۸ آذر ماه۱۳۹۵ – ۱۸ دسامبر ۲۰۱۶ – سال یازدهم | ۳۰۰۰ تومان | امارات ۵ درهم | نخستین و پرتیراژترین نشریه تخصصی صنعت نفت ایران

LEVITON
رویایی دست یافتنی
با رویکرد جدید ما آشنا شوید
www.daniyarco.com تلفن: ۰۲۱-۲۴۸۰۲

برگزاری مراسم کلنگ زنی فاز دوم شرکت پتروشیمی تخت جمشید

صفحه۱۲

نگاه تحلیلی دانش نفت به قراردادهای نفتی و ضرورت‌های پیش رو؛

افزایش ضریب بازیافت نیاز اساسی میادین نفتی

صفحه۲

بر اساس تفاهمنامه شرکت ملی نفت ایران و گازپروم‌نفت روسیه صورت می‌گیرد؛

مطالعه «چشمه‌خوش» و «چنگوله» توسط روس‌ها

مهندس کریمی: گزارش اقتصادی این تفاهم‌نامه قرار است ۶ ماه دیگر از سوی شرکت روس ارائه شود و پس از بررسی شرکت ملی نفت ایران و در مرحله بعدی می‌تواند سپهر امضای HOA شود

صفحه۵

گزارش دانش نفت از همکاری جدید گازی ایران و روسیه؛

در انتظار قرارداد با غول گازی دنیا

مهندس عراقی:

برای نخستین بار است که ایران و روسیه یک تفاهمنامه همه جانبه گاز را برای همکاری‌های مشترک امضا کنند

صفحه۶

برگزاری نشست کمیته انرژی ایران و روسیه برای نخستین بار در تاریخ دو کشور؛

روابط نفتی ایران و روسیه در اوج

کمیته انرژی ایران و روسیه در چارچوب سیزدهمین کمیسیون مشترک اقتصادی ۲ کشور در قالب هیئت پیش از ۳۰ نفره از روسیه با هدف توسعه همکاری‌های ۲ جانبه در این حوزه کارش را آغاز کرد

صفحه۴

یادداشت های تحلیلی

محیط فرا–رقابتی و نوآوری در مدل‌های کسب وکار
■ ابوالفضل کیانی بختیاری
صفحه۱۲

روزهای خوشبختی نفت
■ مهندس سید شمس الدین مومنی
صفحه۱۰

دیپلماسی نفتی دقیقا همین بود
■ صباح زنگنه
صفحه۹

مهندسی و دیپلماسی قابل احترام ایران در اوپک
■ علی خرم
صفحه۸

تحلیل راهبردی نتایج توافق اوپک
■ محمد صادق جوکار
صفحه۸

همگرایی پی سابقه
■ مرتضی افقه
صفحه۹

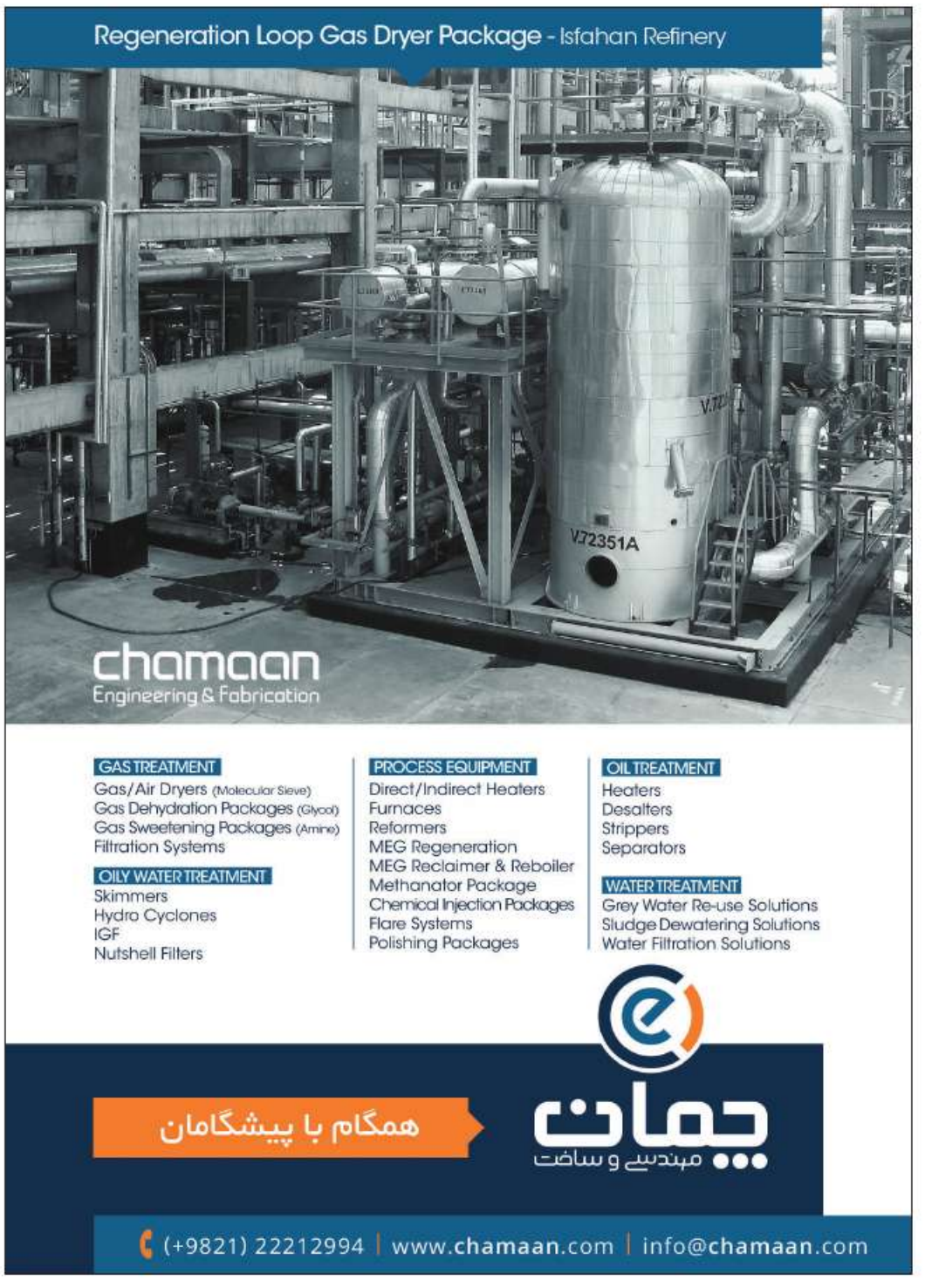

مقام معظم رهبری در دیدار رئیس جمهوری اندونزی:

سطح مبادلات اقتصادی ایران – اندونزی را باید به ارقامی‌مانند ۲۰ میلیارد دلار ارتقا داد

دانش نفت: رهبر معظم انقلاب اسلامی، سطح پایین مبادلات اقتصادی ایران و اندونزی را شایسته و در خور ظرفیت‌های متعدد دو کشور ندانستند و تأکید کردند: باید با تعیین مراحل زمانی، سطح مبادلات اقتصادی را به ارقامی‌مانند ۲۰ میلیارد دلار ارتقا داد.

به گزارش شانا به نقل از پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب در دیدار جوکو ویدودو، رئیس‌جمهوری اندونزی با اشاره به ظرفیتهای فراوان دو کشور، بر افزایش مبادلات و همکاریهای مختلف اقتصادی، سیاسی و فرهنگی تأکید و خاطرنشان کردند: جمهوری اسلامی‌پیشرفت و عزت اندونزی به‌عنوان کشوری مسلمان و پر جمعیت را مایه افتخار و عزت امت اسلامی‌می‌داند.حضرت آیت الله خامنه‌ای، نگاه جمهوری اسلامی‌به اندونزی را نگاهی بر اساس برادری و همکاری دانستند و با اشاره به پیشرفت‌های خوب این کشور در بخشهای گوناگون، افزودند: جمهوری اسلامی‌ایران نیز ظرفیتهای زیادی در بخشهای مختلف اقتصادی و منابع زیرزمینی و معدنی دارد و معتقدیم کشورهای اسلامی‌باید بر خلاف خواست دشمنان، یکدیگر را تقویت و از اختلاف پرهیز کنند.رهبر انقلاب اسلامی، سطح پایین مبادلات اقتصادی ایران و اندونزی را شایسته و در خور ظرفیت‌های متعدد دو کشور ندانستند و تأکید کردند: باید با تعیین مراحل زمانی، سطح مبادلات اقتصادی را به ارقامی‌مانند ۲۰ میلیارد دلار ارتقا داد.ایشان با اشاره به توافقها و قراردادهای منعقد شده میان دو کشور تأکید کردند: باید تلاش شود که این توافقات به اقدام و عمل تبدیل شود، البته این همکاریها، مخالفانی دارد ولی ما باید با جدیت و اراده قوی بر آنها غلبه کنیم.رهبر انقلاب اسلامی، ارتباط و تعامل علمای ایران و اندونزی را نیز مبارک و موجب شکل‌گیری همکاریهای مستمر دو کشور دانستند. حضرت آیت الله خامنه‌ای در ادامه، درگیری‌های موجود در منطقه غرب آسیا را تحمیلی و بر اساس اهداف خیانت‌آمیز بیرونی دانستند و با تمجید از مواضع اندونزی در قبال مسئله فلسطین، افزودند: بسیاری از این بحران‌ها با هدف فراموش شدن سخت‌ترین بحران منطقه و مسئله اصلی دنیای اسلام یعنی فلسطین به‌وجود آمده است، در حالی‌که نباید اجازه داد این موضوع فراموش شود.رهبر انقلاب اسلامی‌همچنین با تجلیل از شخصیت برجسته سوکارنو و نقش‌آفرینی مهم او در شکل‌دهی کنفرانس باندونگ که پایه اصلی تشکیل نهضت عدم تعهد شد، خاطرنشان کردند:

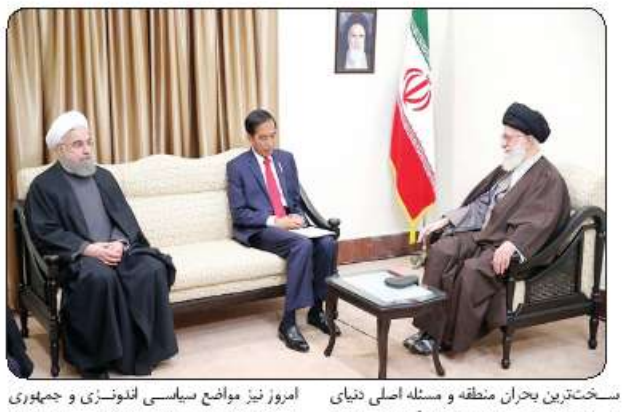

امروز نیز مواضع سیاسی اندونزی و جمهوری اسلامی‌ایران در مجامع بین‌المللی به یکدیگر نزدیک است.ایشان همچنین با اشاره به زلزله اخیر در اندونزی برای درگذشتگان این حادثه از درگاه الهی رحمت و مغفرت و برای بازماندگان آنان صبر و آرامش مسألت کردند.در این دیدار که دکتر حسن روحانی، رئیس جمهوری نیز حضور داشت، رئیس جمهوری اندونزی ضمن بیان علاقه‌مندی مردم اندونزی به جمهوری اسلامی‌ایران، هدف اصلی از سفر خود را توسعه روابط اقتصادی به‌ویژه در حوزه انرژی بیان کرد و گفت: مذاکرات سازنده ای با دولت ایران داشتیم و مقرر شد ضمن همکاری در بخش گاز و پالایشگاه، شرکت‌های ایرانی از جمله شرکت مپنا در زمینه احداث نیروگاه برق در اندونزی نیز سرمایه گذاری کنند.ویدودو با اشاره به این‌که این همکاری‌ها فصل جدیدی از روابط دو کشور را رقم خواهد زد، افزود: این سطح از روابط اقتصادی میان دو کشور شایسته دو کشور بزرگ اسلامی‌نیست و رسیدن به مرز مبادلات ۲۰ میلیارد دلاری، موضوعی دست یافتنی است.رئیس جمهوری اندونزی علاوه بر انرژی، دیگر حوزه‌ها از قبیل گردشگری و تبادلات علمی‌و دانشگاهی را از موضوعات مورد علاقه برای همکاری دانست و با ابراز تأسف از بی ثباتی و بحرانهای ایجاد شده در منطقه تاکید کرد: اعتقاد داریم اگر کشورهای مسلمان متحد باشند، به یک قدرت اقتصادی بزرگ و اثرگذار تبدیل خواهند شد.

وزیر نفت در همایش مدیران و مسئولان قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء(ص) اعلام کرد:

اختصاص ۱۳۰ میلیارد دلار به قراردادهای جدید نفتی

دانش نفت: وزیر نفت با بیان اینکه در قراردادهای جدید نفتی، پول بر اساس عملکرد به طرف قرارداد پرداخت می‌شود، گفت: ۱۳۰ میلیارد دلار برای سرمایه‌گذاری در این حوزه پیش‌بینی شد که می‌توان ۲۵ میلیارد دلار آن را از محل صندوق توسعه ملی تأمین کرد.

بیژن زنگنه در همایش مدیران و مسئولان قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء(ص) با اشاره به قراردادها جدید نفتی اظهار کرد: قرارگاه می‌تواند جایگاه مهمی‌در این زمینه داشته باشد.وی افزود: سه خانواده اصلی در قراردادهای نفتی وجود دارد که شامل امتیازی، مشارکت در تولید و خدماتی است؛ در قراردادهای امتیازی مالکیت مخزن و همه نفت تولیدی متعلق به سرمایه‌گذار است و آن شرکت به دولت مالیات می‌پردازد.وزیر نفت با بیان اینکه قراردادهای امتیازی در کشورهای غربی و پیشرفته مرسوم است، گفت: مشارکت در تولید نوع دیگر قراردادها است که در آن، نفت متعلق به کشور میزبان است و شرکت سرمایه‌گذار تجهیزات موجود را در اختیار دارد و بخشی از نفت نیز به آن تعلق می‌گیرد.وی ادامه داد: در قراردادهای خدمتی، همه نفت تولیدی و همه تجهیزات، متعلق به کشور میزبان است اما به ازای همه هزینه‌ها، پولی به صورت متغیر یا ثابت به سرمایه‌گذار پرداخت می‌شود: قراردادهای گذشته ایران و همچنین موارد جدید در همین خانواده قرار می‌گیرند. زنگنه با اشاره به قراردادهای مربوط به میادین مشترک در ایران گفت: ۸۳۶ میلیارد بشکه نفت درجا در مخازن ایران موجود است ولی بر اساس برآوردها، ۲۸ درصد به عنوان ذخیره نهایی در نظر گرفته می‌شود.وزیر نفت با بیان اینکه بر اساس نوع مخزن و فناوری‌های موجود، میزان بازیافت متغیر خواهد بود، اضافه کرد: مهم آن است که بتوانیم از ۸۳۶ میلیارد بشکه نفت مقدار بیشتری برداشت کنیم، به عنوان مثال اگر میزان بازیافت را یک درصد افزایش دهیم، ۸ میلیارد بشکه معادل ۴۰۰ میلیارد دلار درآمد نصیب کشور می‌شود. وی تصریح کرد: ۱۲ مخزن اصلی در ایران وجود دارد که تولید نفت ایران از آنها صورت می‌گیرد البته برخی از این میادین بیش از ۸۰ سال مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند و به تدریج رو به اتمام هستند.زنگنه با بیان اینکه بازیافت نفت در میدان بزرگ و مشترک آزادگان حدود هفت درصد است گفت: میدان یادآوران نیز ۳۴ میلیارد بشکه نفت درجا دارد که میزان بازیافت آن همین حدود است. وزیر نفت بیان کرد: دانش شناسایی میادین و استخراج و انتقال نفت در ایران وجود دارد ولی مشکل اساسی، میزان بازیافت کم در کشور است در حالی‌که اگر بتوانیم چند درصد میزان آن را افزایش دهیم، ثروت فراوانی نصیب ایران می‌شود بنابراین باید به این سمت برویم و به دانش افزایش بازیافت دست یابیم.زنگنه با اشاره به قراردادهای بیع متقابل گفت: همه هزینه‌های سرمایه‌گذاری در این شیوه توسط شرکت‌های داخلی و خارجی طرف قرارداد صورت می‌گرفت و در نهایت تمام هزینه‌ها به علاوه پاداش و سود، از محل فروش نفت پرداخت می‌شد.وی با بیان آمارهای موجود در زمینه تولید و استخراج نفت و گاز در ایران طی دوره‌های مختلف گفت: برای توضیح فلسفه تغییر قراردادهای نفتی باید به قراردادهای افزایش بازیافت در گذشته اشاره کرد: شرکت‌های سرمایه‌گذار به شرطی افزایش تولید را ضمانت می‌کردند که همه اقدامات از سوی ایران به موقع انجام می‌شد، در قراردادهای جدید مسئولیت دوران بهره‌برداری نیز به سرمایه‌گذاران سپرده می‌شود و پول بر اساس میزان افزایش تولید پرداخت می‌شود.زنگنه افزود: در این مدل، شرکت‌های ایرانی می‌توانند بهره‌برداری را زیر نظر وزارت نفت انجام دهند.وزیر نفت با بیان اینکه در قراردادهای جدید نفتی، پول بر اساس عملکرد به طرف قرارداد پرداخت می‌شود گفت: این بدان معناست که مسئولیت در قبال عملکرد در نظر گرفته شده است. وی تصریح کرد: ۱۳۰ میلیارد دلار برای سرمایه‌گذاری در این حوزه پیش‌بینی شده که می‌توان در نهایت ۲۵ میلیارد دلار آن را از محل صندوق توسعه ملی تامین کرد. زنگنه با بیان اینکه تولید نفت ایران در حال حاضر کمتر از ۴۰ درصد عربستان سعودی است گفت: افزایش ظرفیت تولید صیانت شده نفت متناسب با ذخایر موجود و برخورداری کشور از افزایش قدرت امنیتی، اقتصادی و سیاسی در سیاست‌های کلی نظام مصوب سال ۱۳۷۹ مورد تاکید قرار گرفته است؛ تولید نفت قدرت سیاسی و امنیتی به همراه دارد و نمی‌توان نسبت به این مسئله بی تفاوت بود.وزیر نفت بیان کرد: استدلال در عرصه بین‌المللی و نشست‌های اوپک تنها ملاک بر کرسی نشاندن حرف نیست، بلکه قدرت تولید هم اهمیت زیادی دارد.زنگنه ساخت تجهیزات و پیمانکاری EPC را از دیگر ظرفیت‌ها برای شرکت‌های ایرانی در مدل جدید قراردادهای نفتی دانست و تصریح کرد: توانمندی شرکت‌های ایرانی در حدی است که یقین داریم بیش از ۷۰ درصد تجهیزات را تامین خواهند کرد.وزیر نفت با اشاره به پیش‌بینی واگذاری ۵۵ درصد قراردادها به شرکت‌های ایرانی گفت: به این صورت هزاران شغل برای ایرانیان فراهم می‌شود: قرارگاه می‌تواند در حوزه E&P به دو صورت فعال شود: نخست اینکه شرکتی خارجی را بیابد که گارانتی اصلی یعنی افزایش تولید را ارائه کند و دیگر، فعال بودن کماکان در حوزه EPC است. زنگنه با تاکید بر حضور قرارگاه خاتم(ص) در قراردادهای نفتی گفت: در قراردادهای جدید، پولی به طرف مقابل پرداخت نمی‌شود بلکه باید هزینه‌ها را تامین کنند و بازپرداخت هم از محل فواید میادین پرداخت خواهد شد.وزیر نفت با بیان اینکه میادین متعددی در کشور وجود دارند که نیازمند عملیات توسعه هستند بیان کرد: لازم است به شیوه‌های جدید افزایش بازیافت مجهز شویم تا بتوانیم عملکرد بهتری داشته باشیم.وی افزود: سال ۹۵ اهمیت زیادی برای وزارت نفت دارد که از جمله موارد با اهمیت آن می‌توان به پروژه ستاره خلیج فارس اشاره کرد.

فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا:
۵۵۰ هزار میلیارد تومان طرح نیمه تمام در کشور فاجعه است

فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا هم با بیان اینکه در دولت یازدهم ۱۱۳ طرح عمرانی توسط قرارگاه خاتم الانبیاء (ص) اجرا شده که بیشتر آنها به بهره‌برداری رسیده است گفت: حدود ۵۵۰ هزار میلیارد تومان طرح نیمه تمام در کشور وجود دارد که فاجعه بزرگ محسوب می‌شود.سردار سرتیپ پاسدار عیدالله عبداللهی در مراسم افتتاحیه همایش مدیران و مسئولان قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء (ص) با تاکید بر اینکه برای تحقق اقتصاد مقاومتی به صورت جهادی وارد میدان شدیم، گفت: در زمان دولت یازدهم ۱۱۳ پروژه عمرانی توسط قرارگاه خاتم الانبیاء (ص) انجام شده که بیشتر آنها به بهره‌برداری رسیده‌اند.وی خاطر نشان کرد: ابتدای سال ۹۵ تفاوت‌های زیادی با دیگر دوره‌ها داشت، زیرا در مجموعه قرارگاه سعی کردیم در راستای فرمایش‌های راهبردی مقام معظم رهبری برای تحقق اقتصاد مقاومتی، به صورت جهادی وارد میدان شویم.عبداللهی افزود: حدود ۵۵۰ هزار میلیارد تومان پروژه نیمه تمام در کشور وجود دارد که فاجعه‌ای بزرگ محسوب می‌شود.فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء(ص) با بیان اینکه این حجم از پروژه‌های نیمه تمام نیازمند تصمیم جدی برای رفع مشکل است، گفت: قرارگاه خاتم در سال جاری ۶۵ پروژه در حوزه‌های گوناگون آب، راهسازی، نفت و ... را در اولویت قرار داده و در عرصه‌های مختلف، ۱۲۶ هزار میلیارد تومان برای آنها هزینه کرده است به طوری که هم اکنون بسیاری از آنها بیش از ۸۰ درصد پیشرفت دارند.وی ادامه داد: از ۶۵ پروژه مد نظر، ۵۵ مورد به حوزه‌های عمرانی اختصاص و ۱۰ پروژه هم با زمان‌بندی بیشتر در حوزه نفت و انرژی هستند. همچنین ۲۵ پروژه عمرانی در حال حاضر به بهره‌برداری رسیده‌اند که با حضور شخصیت‌های ملی همچون رئیس جمهور، مراسم افتتاحیه آنها برگزار شد.فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء(ص) با اشاره به قضیه شرکت صدرا عنوان کرد: با مساعدت معاون اول رئیس جمهور، مسئولیت برطرف کردن این مشکل را پذیرفتیم و اگر این اقدام صورت نمی‌گرفت با چالشی جدی مواجه می‌شدیم.وی افزود: صدرا ۱۰ سکوی نفتی در اختیار داشت که اگر برای رفع معضل آن تلاش نمی‌شد، سایر پروژه‌های نفتی با مشکل روبه رو می‌شدند.فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء(ص) با اشاره به دغدغه ملی درمورد دریاچه ارومیه خاطرنشان کرد: برای این منظور هم تونلی در حال احداث است که حجم گسترده‌ای از روان آب‌ها را به این دریاچه سرازیر می‌کند.وی به پروژه‌هایی که در زمان دولت یازدهم توسط قرارگاه خاتم در دست اقدام هستند اشاره و تصریح کرد: ۱۱۳ پروژه در مجموع وجود دارند که در حوزه‌های مختلف هستند، غیر از ۲۵ طرح، بقیه آنها طی سال‌های گذشته به اتمام رسیده‌اند.سردار عبداللهی افزود: از دولت و مجلس می‌خواهیم همانطور که در زمان جنگ، با هدایت و ساماندهی مردمی‌در مقابل جهانیان به پیروزی رسیدیم، برای رفع بوروکراسی اداری موجود تلاش کنند تا باز هم بتوانیم با کمک مردم، توانمندی‌ها و ظرفیت‌های داخلی را فعال کنیم و در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی مد نظر رهبر معظم انقلاب گام برداریم.فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء(ص) با بیان اینکه استفاده از توان داخلی، موجب اشتغال بیشتر برای ایرانیان می‌شود گفت: چنانچه از پیچ و خم‌های اداری بگذریم و در این زمینه شاهد آسان‌سازی مسیر باشیم، به موفقیت‌های بیشتری دست می‌یابیم. وی خاطرنشان کرد: بیش از ۱۵۰ هزار نفر شامل متخصصان، پیمانکاران و کارگران در پروژه‌های قرارگاه خاتم مشغول فعالیت هستند که درصد کمی‌از آنها نیروی رسمی‌محسوب می‌شوند.

دکتر مولایی مدیر منابع انسانی شرکت ملی نفت شد

دانش نفت: با حکم دکتر خلیلی، معاون مدیر عامل شرکت ملی نفت در عملیات غیر صنعتی، مدیر منابع انسانی این شرکت منصوب شد.

بر اساس این حکم، دکتر ناصر مولایی مدیر جدید منابع انسانی شرکت ملی نفت ایران شد. پیش از این، مسوولیت مدیریت منابع انسانی بر عهده مدنی زادگان بود که ایشان به درجه بازنشستگی نایل گردید. ناصر مولایی دارای دکترای مدیریت است و پیشتر رئیس طرح و برنامه ریزی شرکت ملی نفت ایران بوده است.

برگزاری مراسم معارفه معاون مدیر توسعه منابع انسانی شرکت ملی نفت در امور پشتیبانی

دانش نفت: مراسم معارفه حافظ علی اسناوندی، معاون مدیر توسعه منابع انسانی شرکت ملی نفت در امور پشتیبانی با حضور رضا خلیلی، معاون مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در امور عملیات غیرصنعتی برگزار شد.

جناب آقای دکتر ناصر مولایی
مدیر محترم منابع انسانی
شرکت ملی نفت ایران
انتصاب شایسته جنابعالی را صمیمانه تبریک عرض می‌نماییم. توفیقات روزافزون آن برادر گرامی‌را در خدمت موثر به کارکنان و نیروهای انسانی شرکت ملی نفت ایران از درگاه ایزد منان مسالت داریم.
احمد مددی

جناب آقای مهندس حافظعلی اسناوندی
مدیر خدمات رفاهی، پشتیبانی
شرکت ملی نفت ایران
انتصاب شایسته جنابعالی را صمیمانه تبریک عرض می‌نماییم. توفیقات روزافزون آن برادر ارجمند را از درگاه ایزد متعال خواهانیم.
ناصر فریاد شیران - حسین شهریاری
احمد مددی

یادداشت اول

افزایش ضریب بازیافت، نیاز اساسی میادین نفتی

احمد مددی
کارشناس ارشد انرژی

بلافاصله پس از توافق هسته ای و به ثمر رسیدن برجام، وزارت نفت دولت تدبیر و امید با نسل جدیدی از قراردادهای نفتی که شکل ارتقا یافته و به روز شده قراردادهای بیع متقابل بود وارد کارزار جذب شرکت‌های بین المللی گردید. در ابتدا هر چند قراردادهای جدید مخالفینی جدی داشت و حتی کار به صحن علنی مجلس هم کشید اما با توضیحات و روشنگری و تنویر افکار عمومی‌از سوی وزیر نفت و تدبیرپردازان صنعت نفت و تصویب محتوایی این قراردادها در هیات دولت، عملا فرآیند اجرایی و نهایی کردن آن آغاز گردید.

پس از برطرف شدن ابهامات و چراغ سبز ایران، هم اکنون در هر روز شاهد حضور ابر شرکت‌های نفتی دنیا در ایران و عقد موافقتنامه‌های اصولی و تفاهم نامه‌های میادین مختلف نفتی و گازی با این شرکت‌ها هستیم. اینکه شرکت‌هایی چون شل، توتال، انی و گازپروم، شتابان تفاهم نامه‌ها و مطالعات میدان‌های نفتی ایران را به قصد یک قرارداد جامع با کشورمان امضا می‌کنند، بی تردید حاوی یک پیام روشن است و آن اینکه به زودی صنعت نفت کشورمان شاهد ورود طولانی مدت این شرکت‌ها برای توسعه میادین نفتی با فناوری‌ها و تکنولوژی جدید خواهد بود.

اساس و شالوده قراردادهای جدید نفتی نیز گویای این واقعیت است که شرکت‌های نفتی در یک پروسه حداکثر ۲۵ ساله در توسعه و برداشت میادین نفتی و گازی با وزارت نفت ایران همکار خواهند شد و در سود و زیان نیز در کنار هم خواهند بود. این بدان معناست که شرکت‌های بین المللی بایستی به گونه ای برنامه ریزی داشته باشند که در میادین نفتی بیشترین ضریب برداشت با صیانتی‌ترین روش برداشت را انتخاب نمایند تا بیشترین بهره را از سرمایه گذاری کلانی که در میدان مربوطه صورت می‌دهند ببرند.

به طور کلی هدف اصلی قراردادهای جدید نیز افزایش برداشت با فناوری‌های جدید و انتقال آن فناوری به کشور تبیین شده است. پر واضح است که دانش شناسایی میادین و استخراج و انتقال نفت در ایران سالهاست که وجود دارد اما مشکل و چالش اساسی، میزان بازیافت کم میادین نفتی در کشور است در حالی‌که اگر بتوانیم تنها چند درصد میزان بازیافت را افزایش دهیم، ثروت فراوان و شگفت انگیزی نصیبمان می‌شود بنابراین باید به سمت تحول در توسعه میادین نفتی مان برویم و به دانش افزایش بازیافت با بهره گیری از این قراردادها دست یابیم. بر اساس آمارهای رسمی، ۸۳۶ میلیارد بشکه نفت درجا در مخازن ایران نهفته است ولی بر اساس برآوردها تنها ۲۸ درصد به عنوان ذخیره نهایی در نظر گرفته می‌شود و نکته مهم آن است که بتوانیم از ۸۳۶ میلیارد بشکه ذخیره درجا نفت مقدار بیشتری برداشت کنیم، به عنوان یک مثال روشن: اگر میزان بازیافت را یک درصد افزایش دهیم، ۸ میلیارد بشکه معادل ۴۰۰ میلیارد دلار درآمد نصیب کشور می‌شود.

دانستن همین اعداد و ارقام ضرورت ورود سرمایه و فناوری‌های کارا و مدرن را به کشورمان تحت لوای قراردادهای جدید توجیه می‌کند. با این اوصاف، به نظر می‌رسد گامهای وزارت نفت در همکاری و تعامل با شرکت‌های بزرگ نفتی بر پایه یک رویکرد منطقی و عقلانی تدوین گردیده و بایستی به نتایج روشن و قابل حصول آن در آینده ای که زیاد هم دور نیست امیدوار باشیم.

اخبار نفت

۲ موزه صنعت نفت در آبادان به بهره برداری می‌رسد

مدیر طرح موزه‌های صنعت نفت، از بهره‌برداری زودهنگام ۲ موزه صنعت نفت در آبادان خبر داد.

اکبر نعمت الهی، صبح روز چهارشنبه، ۲۴ آذرماه در نهمین نشست سراسری روابط عمومی‌های صنعت نفت با شعار «هنر هشتم در فضای سوم» گفت: پس از گذشت ۱۰۸ سال از تاریخ صنعت نفت با تلاش‌های صورت گرفته ۲ موزه تخصصی در شهر آبادان آماده بهره‌برداری شده است که با اقدام‌های انجام شده تا پایان امسال شاهد بهره‌برداری از آن خواهیم بود.وی، با اشاره به ضرورت حفظ میراث و هویت صنعتی کشور که در صنعت نفت تبلور یافته است، افزود: کار احداث موزه مرکزی صنعت نفت در تهران در حال اجراست و امیدواریم با پایان آن منبع قابل اتکایی از اسناد و آثار تاریخی صنعت نفت در قالب استانداردهای جهانی در دسترس پژوهشگران و عموم مردم قرار گیرد. مدیر طرح موزه‌های صنعت نفت، با اشاره به این‌که طرح موزه‌های صنعت نفت به دلیل ماهیت ارتباطی آن با مخاطبان از جمله وظایف روابط عمومی‌است، بر ضرورت ایجاد ساختار سازمانی برای تثبیت این فعالیت در اداره کل روابط عمومی‌تاکید کرد.مدیر کل پیشین روابط عمومی‌وزارت نفت اظهار امیدواری کرد: پروژه بزرگ و مهم طرح موزه‌های صنعت نفت که سال‌ها به فراموشی سپرده شده بود، با همکاری و همیاری همه مسئولان و مدیران این بخش به عنوان میراث بزرگ این صنعت برای آیندگان به نتیجه برسد.در حاشیه این مراسم، با حضور کسری نوری، مدیر کل روابط عمومی‌وزارت نفت و روسای روابط عمومی‌چهار شرکت اصلی، از خدمات صادقانه نعمت الهی قدردانی شد.

۲۰ تا ۲۳ دی ماه امسال؛

سیزدهمین نمایشگاه بین المللی انرژی کیش برگزار می‌شود

سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی انرژی کیش با رویکرد "سرمایه‌گذاری" از ۲۰ تا ۲۳ دی‌ماه امسال در این جزیره برگزار می‌شود.

نمایندگانی از اتریش، سوئیس، ایتالیا، فرانسه، آلمان، چین، آمریکا، اسپانیا، روسیه، آفریقای جنوبی، هلند، اسکاتلند و ... در ماه‌های پایانی سال برای حضور در رویداد سرمایه‌گذاری وزارت نفت به کیش سفر می‌کنند تا آخرین فرصت‌های توافق برای سرمایه‌گذاری نفتی در دولت یازدهم را به طور جدی محک بزنند.در این نمایشگاه، آخرین فرصت‌ها و ظرفیتهای سرمایه گذاری، سرمایه پذیری، دستاوردهای سازندگان و تولیدکنندگان نفت، گاز، پتروشیمی، آب، برق و انرژی‌های تو عرضه می‌شود و پیش بینی‌ها از استقبال زیاد شرکت‌های خارجی از این نمایشگاه حکایت دارد.نمایشگاه امسال با حمایت وزارت نفت جمهوری اسلامی‌ایران، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌ایران، شرکت ملی پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت پشتیبانی ساخت و تهیه کالای نفت تهران، انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت ایران، سندیکای صنعت برق ایران و شرکت طراحی و مهندسی و تامین قطعات و مواد شیمیایی صنایع پتروشیمی(اسپک) در مساحتی به وسعت ۱۸ هزار متر مربع برگزار می‌شود.برگزاری همایش بین المللی نفت و انرژی کیش در روز دوم نمایشگاه و نشست تخصصی معرفی فرصت‌ها و ظرفیت‌های سرمایه گذاری صنعت پتروشیمی‌و همچنین اجلاس مدیران عامل شرکت‌های پتروشیمی‌از دیگر برنامه‌های این رویداد است.

نماینده مردم سیرجان از پاسخ‌های وزیر نفت قانع شد

زنگنه: در وزارت نفت به دنبال شفاف سازی هستیم

دانش نفت: وزیر نفت با تاکید بر این که در وزارت نفت به‌دنبال شفاف سازی هستیم، گفت: به همه شرکت‌های تابعه و صندوق‌ها دستور داده ام که اطلاعات مالی خود را در بورس منتشر کنند که بخشی از این کار انجام شده است و دیگر اطلاعات هم در آینده منتشر می‌شود.

بیژن زنگنه برای پاسخ به دو پرسش شهباز حسن پور بیگلری، نماینده مردم سیرجان، درباره دلیل اجرا نشدن کامل بند ی تبصره ۲ قانون بودجه سال ۹۴ کل کشور (در اختیار قرار دادن قیر رایگان به شهرداری‌ها و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی) و علت اجرا نشدن بند ۵ ماده ۶ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی (ارائه سهام صندوق‌های بازنشستگی شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نفت در بورس) در جلسه علنی امروز (سه شنبه، ۲۳ آذرماه) مجلس شورای اسلامی‌حضور یافت.وی در باره دلیل اجرا نشدن کامل بند ی تبصره ۲ قانون بودجه سال ۹۴ کل کشور (ارائه قیر رایگان) اظهار کرد: وزارت نفت امسال باید ۲۱ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان بابت یارانه‌ها به دولت و خزانه پرداخت کند به همین دلیل پولی برای خرید قیر ندارد.وزیر نفت افزود: قیر رایگان برای شرکت‌های خصوصی است و برای استفاده از آن باید قانون اصلاح شود و به خود وزارت راه و شهرسازی بودجه اختصاص دهند تا به طور مستقیم از شرکت‌های خصوصی قیر رایگان خریداری کند.زنگنه همچنین در پاسخ به این پرسش که چرا سهام صندوق‌های بازنشستگی شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نفت در بورس عرضه نشده است، یادآور شد: همه شرکت‌ها سهام خود را در بورس عرضه کرده اند اما برخی اطلاعات آنها تاکنون منتشر شده است و برخی دیگر نیز به مرور منتشر می‌شود.وی ادامه داد: واحدهای اقتصادی تابع صندوق‌های بازنشستگی باید اطلاعات شرکت‌های وابسته را به بورس بدهند که ما نیز بر این اساس دستور دادیم صندوق‌ها آن بخش از اطلاعات که حالت عمومی‌ندارد را برای شفاف سازی در اختیار بورس قرار دهند. وی با بیان این که بنده پس از پرسشی که پارسال محمدرضا پور ابراهیمی، نماینده پیشین مردم کرمان مطرح کرد، نامه‌ای به بورس ارسال کرده م، تصریح کرد: اطلاعات مورد نیاز نیز سرانجام از طریق این سازمان دریافت شد و رئیس اداره تمرکز اطلاعات بورس در ۶ شهریورماه امسال نامه‌ای ارسال کرد که به معاون پارلمانی خود اطلاع دادم تا به آقای پورابراهیمی‌بدهد، بنابراین اگر اطلاعات تازه‌ای لازم باشد در اختیار نمایندگان قرار می‌دهیم.وزیر نفت با بیان این که قانونی در مجلس مصوب شد که باید بازتاب بودجه‌ای داشته باشد و تا وقتی حکم بازتاب بودجه‌ای نداشته باشیم، قابلیت اجرا ندارد، تصریح کرد: قانون وزارت نفت را مکلف کرده است از طریق شرکت‌های دولتی تابعه معادل ۲ میلیون تن قیر رایگان تا سقف ۲۴ هزار میلیارد ریال در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار دهد در حالی که ما قیر فروشی نداریم. وی ادامه داد: قیر برای بخش خصوصی است که تولید می‌شود و ما باید به آنها پول بدهیم که رایگان در اختیار وزارت رفاه قرار گیرد، در این شرایط می‌توان پول را به وزارت راه بدهد تا قیر خریداری کند.وزیر نفت تصریح کرد: درآمد فروش منابع وزارتخانه باید در اختیار خزانه قرار گیرد که ۸ هزار میلیارد تومان برای عوارض و ۲۱ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان برای یارانه به خزانه داده می‌شود از طرفی پول هزینه پخش و پالایش به جایگاه‌ها برای کارمزد و هزینه تانکرهای حمل و نقل به خزانه داده می‌شود که در کنار آن هزار میلیارد تومان نیز برای قیر می‌دهیم.

اگر قرار است هزینه خرید قیر تا ۲ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان افزایش یابد باید از پرداخت یارانه‌ها کم شود

زنگنه همچنین اظهار کرد: اگر قرار است هزینه خرید قیر تا ۲ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان افزایش یابد باید از پرداخت یارانه‌ها کم شود، زیرا شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران اجازه ندارد تغییر ارقام بودجه بدون موافقت سازمان بودجه داشته باشد بنابراین نامه‌ای به این سازمان دادیم که مجلس براساس قانون به ما فشار می‌آورد از این رو شما بودجه شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی را اصلاح کنید. وی یادآور شد: البته این روش برای سال آینده تغییر می کند و این بودجه در اختیار وزارت راه وشهرسازی قرار می‌گیرد. تاکنون نیز بودجه قیر را به موقع داده‌ایم اما باید مازاد آن در قبال بازتاب بودجه‌ای باشد که در غیر این صورت دیوان محاسبات آن را تخلف بودجه‌ای به حساب می‌آورد. وزیر نفت در ادامه با بیان این که باید دیوان محاسبات و سازمان برنامه و بودجه با وزارت نفت در باره قیر به جمع‌بندی برسد، اظهار کرد: هم اکنون ۲۱ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان برای یارانه‌ها قرار داده‌ایم که با هزینه قیر این رقم به ۲۲ هزار و۳۰۰ میلیارد تومان می‌رسد. زنگنه ادامه داد: نشست مشترک تولیدکنندگان عضو و غیرعضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) دستاورد خوبی داشت، توانستیم افزایش تولید داشته باشیم و سقف تولید باز باشد و این‌ها ادامه برجام است که از کمیسیون انرژی مجلس برای ادامه همراهی تشکر می‌کنم. وی در ادامه با بیان این که دیوان محاسبات می‌تواند در باره مسئله قیر تکلیف را روشن کند، یادآور شد: در باره گازرسانی روستاها اقدام‌هایی انجام شده و استان‌های کرمان، فارس، آذربایجان غربی و خراسان رضوی وضع مطلوبی نداشته اند که تلاش‌های لازم انجام شده است. وزیر نفت به بند (ق) قانون بودجه و همچنین ماده ۱۲ قانون رونق کسب و کار اشاره کرد و گفت: به استناد این قانون توانستیم مجوز بگیریم و از محل صرفه جویی از گازرسانی تعهدهای خود را انجام دهیم و در باره گازوئیل نیز به عنوان یک صادرکننده به شمار رویم.زنگنه تصریح کرد: هم اکنون به هشت هزار روستا گازرسانی شده است و این کار تا پایان سال ادامه دارد و نزدیک به ۹۰ درصد جمعیت نیز از گاز استفاده می کنند.

جایگاه‌های سوخت دارای مجوز که ۲۰ تا ۳۰ درصد پیشرفت داشته اند به کار خود ادامه می‌دهند

وی همچنین در باره وضع جایگاه‌های سوخت اظهار کرد: آنهایی که مجوز دارند و پیشرفت بالای ۲۰ تا ۳۰ درصدی داشته‌اند، به آنها گفته شده به فعالیت خود ادامه دهند. عده ای هم مجوز داشته اند اما کاری انجام نشده بود که برای آنها نیز برنامه‌های لازم در نظر گرفته شده است. وزیر نفت افزود: حدود ۶ هزار جایگاه وجود دارند که به صورت مجزا با ما در ارتباط هستند. به آنها گفته ایم که اگر می‌توانند تبدیل به ۱۰۰ شرکت شده یا از طریق اتحادیه مربوطه با ما در تماس باشند که در مقابل این وزارتخانه نسبت به ایمنی و کیفیتی که در جایگاه‌ها باید وجود داشته باشد، مسئولیت داشته باشند.زنگنه همچنین گفت: هم اکنون استان‌های کرمان، فارس، آذربایجان غربی و خراسان رضوی نسبت به سطح کشور وضع گازرسانی نامطلوب‌تری دارند. وی ادامه داد: ماده ۱۲ قانون رونق کسب و کار مصوبه مجلس این راه را برای ما باز کرد که از محل صرفه‌جویی‌های آتی ناشی از گازرسانی تعهدات خود را در قبال این روستاها انجام دهیم چنانچه امسال نخستین سالی است که رقم‌های بزرگ ۲۰ میلیون لیتر در روز از گازوئیل را صادر می کنیم در حالی که در گذشته واردکننده گازوئیل بودیم همچنین هم اکنون هشت هزار روستا در حال گازرسانی است که طبق قول خود تا پایان سال ۹۶ گازرسانی به همه نقاط کشور پایان می‌یابد. وزیر نفت بار دیگر در باره جایگاه‌های سوخت یادآور شد: جایگاه‌هایی که مجوز داشته و پیشرفت ۲۰ تا ۳۰ درصد داشتند به کار خود ادامه می‌دهند و دیگر جایگاه‌ها که تنها مجوز گرفته و هیچ تحرکی ندارند، تعیین تکلیف می‌شوند از طرفی قرار است وزارت نفت جایگاه‌های عرضه سوخت را در قالب پیشرفته‌تری قرار دهد.زنگنه یادآور شد: هم اکنون ۶ هزار جایگاه به صورت جداگانه با این وزارتخانه در ارتباط هستند اما قصد داریم حدود ۱۰۰ شرکت را متولی ساماندهی جایگاه‌ها قرار دهیم تا به وزارت نفت نیز پاسخگو باشند و البته در باره برندسازی معتبر جایگاه‌ها قرار نیست از شرکت‌های خارجی استفاده شود.حسن پور بیگلری نماینده مردم سیرجان در مجلس در پایان اعلام کرد که از پاسخ‌های وزیر نفت قانع شده است.

مدیرکل روابط عمومی‌وزارت نفت در نهمین نشست سراسری روابط عمومی‌های صنعت نفت؛

روابط‌عمومی‌های صنعت نفت وکیل مدافع مردم هستند

دانش نفت: مدیرکل روابط عمومی‌وزارت نفت گفت: فعالان روابط عمومی‌های نفت، وکیل مدافع و مدعی‌العموم مردم هستند، زیرا این صنعت و ثروت متعلق به آحاد ملت است.

مهندس کسری نوری، مدیرکل روابط عمومی‌وزارت نفت، روز چهارشنبه، ۲۴ آذرماه در نهمین نشست سراسری روابط عمومی‌های صنعت نفت با شعار «هنر هشتم در فضای سوم» با اشاره به نقش روابط عمومی‌صنعت نفت گفت: نفت از آن یک یک مردمان این سرزمین است و ما در عرصه نور تاباندن به چند و چون صنعت و ثروتی فعالیت می‌کنیم که متعلق به آحاد ملت است.وی، با اشاره به این‌که بهتر آن است که نام این همایش را به «هم‌آرایش روابط عمومی‌صنعت نفت» تغییر دهیم، افزود: چرایی این تغییر برای این است که نخست به همه مخاطبان این صنعت کلان و ملی نشان می‌دهد که ما آمده‌ایم برای یکپارچه شدن و همت گماشتنی از نو، برای نیل به اهدافمان و دیگر آن‌که به منتقدان و مخالف‌خوانان صنعت نفت، نشان دهیم ما صف آراسته‌ایم برای نور تاباندن بر همه آنچه آنان تاریکش می‌پندارند و یا سعی می کنند تاریک جلوه‌اش دهند.به گفته مدیرکل روابط عمومی‌وزارت نفت، سالیان درازی است که فعالان عرصه روابط عمومی‌گمان می کنند تنها، خبررسان نهادی هستند که در آن روابط عمومی‌را عرصه تبعید و منزوی کردن برخی نیروهای خود ساخته‌اند.وی ادامه داد: این همان نگاهی است که امروز برآنم تا دست به نقدش بزنم. روابط عمومی‌عرصه هیچ یک از این‌ها که گفتم نیست. دست کم روابط عمومی‌در صنعت ملی نفت به هیچ رو چنین عرصه‌ای نیست، بنابراین همین حالا نگاهتان را اگر هر آنچه جز این است، اصلاح کنید تا ببینید چه مسئولیت خطیری به عهده شماست و دقیقا کجای این صنعت ایستاده‌اید؟

نقش روابط عمومی‌بیان واقعیات است

نوری اعلام کرد: در چنین جایگاهی است که باید ارتباط میان سازمان و مخاطبان خود را مدیریت و مردم‌داری را پیشه خود کنید، با همه رابطه خوب، تعاملی و سازنده برقرار کنید و از همه امکانات رسانه‌ای موجود در پیرامونتان بهره ببرید که نقش وکیل مدافعی مردم ایران را که صاحبان اصلی صنعت نفت‌اند، به خوبی ایفا کنید.وی تاکید کرد: ما در روابط عمومی‌نفت نیستیم که مانند برخی لوقات، اشخاص و شرایط، «تکرده‌ها» را «کرده» معرفی کنیم و یا از کاه‌ها، کوه‌ها بسازیم.مدیرکل روابط عمومی‌وزارت نفت گفت: در نقش و متدلوژی جدیدی که تعریف کرده ایم، ما هستیم برای این‌که واقعیات صنعت نفت را همان‌طور که هست، بی‌کم و کاست برای مخاطبان‌مان که همه مردمان سرزمین عزیزمان هستند، بیان کنیم.به اعتقاد وی، در چنین برهه‌ای حساس که می‌دانیم صنعت نفت زیر باران هجمه‌های غیرکارشناسی و مشخصا غرض ورزانه است. نقش ما به عنوان فعالان روابط عمومی‌و وکلای مدافع مردم اعتدال‌گرای ایران، دو صد چندان است.

روابط عمومی‌ها، پایه‌گذار گفتمان نفت باشند

نوری با تاکید بر تمرکز روابط عمومی‌های صنعت نفت در شرایط کنونی بر چند محور اساسی، گفت: بهره بردن از نیروهای خلاق، ایده‌ها و طرح‌های خلاقانه، موقع‌شناس و موقعیت‌شناسی، هوشمندی در شناخت هجمه‌ها، حمله‌ها، ناراستی‌ها و مخاطره‌ها و بکار بردن روش‌های دقیق و منطقی در مواجهه با این موقعیت‌ها، چابکی و سرعت عمل، ضرورت تبلیغ و معرفی همه جانبه و بی‌کم و کاست دستاوردهای صنعت نفت کشور به شیوه‌هایی خلاقانه و فراگیر و از همه مهمتر بهره بردن از امکانات گسترده شبکه‌های اجتماعی مجازی از جمله لولویت‌های این دوره است.وی افزود: امروز هیچ رسانه‌ای، در سرتاسر جهان، کارآیی، فراگیری، سرعت و خاصیت انفجاری شبکه‌های اجتماعی مجازی را ندارد و خطایی نابخشودنی است که اگر نهادهای روابط عمومی‌و به طریق اولی روابط عمومی‌های صنعت نفت، از آن غافل و فارغ باشند.مدیرکل روابط عمومی‌وزارت نفت ادامه داد: ما فعالان روابط عمومی‌صنعت نفت باید بر آن باشیم تا دستاوردهای مثال زدنی این صنعت را که به مدد سیاست خارجی دولت تدبیر و امید و دیپلماسی به بار نشسته و هر روز در حال پربارتر شدن و شکوفایی بیشتر است، به بهترین نحو ممکن برای مردمان سرزمین عزیزمان بازگو کنیم.وی با بیان این‌که باید از نرمی‌به عنوان «گفتمان نفت» بهره ببریم و آن را بدل به ساختی جامعه شناختی کنیم، گفت: امروز دولت تدبیر و امید و شخص وزیر، مهندس زنگنه پایه‌گذار گفتمانی اقتصادی و اجتماعی با عنوان گفتمان نفت شده‌اند که تمامی‌شاخص‌های یک گفتمان را براساس نظریه گفتمان‌ها دارد.نهمین نشست سراسری روابط‌عمومی‌های صنعت نفت با شعار «هنر هشتم در فضای سوم» به میزبانی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران در محل پالایشگاه بندرعباس در حال برگزاری است.

باحضور معاون وزیر نفت؛

نشست شورای سیاستگذاری مسئولیت‌های اجتماعی صنعت نفت برگزار شد

دانش نفت: نشست شورای سیاستگذاری مسئولیت‌های اجتماعی صنعت نفت (CSR) بعدازظهر روز سه شنبه، ۲۳ آذرماه با حضور رکن‌الدین جوادی، معاون نظارت بر منابع بر هیدروکربوری وزارت نفت برگزار شد.

صنعت نفت در زمره نخستین پیشگامان توجه به مسئولیت اجتماعی قرار دارد، این نوع مسئولیت به‌طور عمده تعهدهای شرکتی یا سازمانی را در قبال محیط طبیعی و اجتماعی دربرمی‌گیرد و این تعهدها را در کنار فعالیت اقتصادی بنگاه قرار می‌دهد.روح این نوع مسئولیت مبتنی بر اخلاق است و در کنار نفع اقتصادی، به منافع ذینفعان شرکت یا سازمان نیز توجه دارد.صنعت نفت ایران به عنوان بزرگترین صنعت کشور، طی عمر بیش از یکصد ساله خود، خواه ناخواه اقدام‌هایی را که با مسئولیت اجتماعی شرکت هم‌راستا بوده، در مناطق نفت‌خیز و گازخیز کشور انجام داده است.امروزه، درپایی از این اقدام‌ها در قالب پروژه‌های عمرانی، آموزشی، بهداشتی و درمانی، محیط زیستی، اشتغال زایی و... در نقاط مختلف کشور بویژه مناطق عملیاتی صنعت نفت ملموس است.سومین همایش مسئولیت‌های اجتماعی صنعت نفت (CSR) اردیبهشت ماه سال ۹۶ برگزار می‌شود.

برنامه‌ریزی وزارت نفت برای توسعه متوازن در غرب کارون

در همین حال، مشاور اجتماعی وزیر نفت به طرح مطالعات جامع اجتماعی، اقتصادی، مدیریتی و زیست‌محیطی مناطق نفتی غرب کارون اشاره کرد و گفت: این طرح با هدف دستیابی به توسعه پایدار و متوازن در این منطقه در دستور کار وزارت نفت است.سیدامیر طالبیان با بیان این مطلب افزود: این طرح مطالعاتی، سه هدف شناخت آثار و پیامدهای صنعت نفت، نحوه مدیریت این آثار و تلاش برای ایجاد مشارکت مردمی‌را دنبال می کند.وی بر آموزش جوانان جویای کار و تقویت مهارت‌های شغلی تاکید کرد و گفت: توانمندسازی جوانان جویای کار منطقه، گزینه‌های شغلی بیشتری را پیش روی آنها قرار می‌دهد و از سوی دیگر، زمینه را برای جذب نیروهای بومی‌از سوی پیمانکاران طرح‌ها نیز فراهم می کند. طالبیان به ضرورت تقویت آموزش در منطقه غرب کارون اشاره کرد و افزود: ساخت، تجهیز و نوسازی مدارس در این زمینه در برنامه است؛ چرا که هم اکنون برخی مدارس به دلیل کمبود فضا سه شیفته کار می کند.وی امضای قراردادهای تامین کالاها و خدمات از سوی تولیدکنندگان و شرکت‌های محلی را در مسیر جلب رضایت عموم مردم منطقه راهگشا و ضروری عنوان کرد و گفت: این اقدام در دست پیگیری است. محسن امیریان، مدیر نظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز در شرکت ملی نفت ایران نیز پیشتر اعلام کرده بود: در طرح اجتماعی، اقتصادی، مدیریتی و زیست‌محیطی مناطق نفتی غرب کارون، از تنگه چذابه تا خرمشهر، همه روستاها و شهرها مطالعه می‌شوند و سپس پیشنهادهایی که بتواند در بهبود وضع اجتماعی، رفاهی، فرهنگی و زیست محیطی مردم منطقه اثربخش باشد، در برنامه اجرایی قرار می‌گیرد.به گفته امیریان، مطالعات اولیه از نیازهای رفاهی منطقه غرب کارون نشان می‌دهد در مجموع باید در مناطق دشت آزادگان و هویزه، ۵۷ مدرسه، ۲۱ مرکز درمانی، ۷۴ مجتمع ورزشی، ۸۶ راه شهری و روستایی و ۷۴ آبرسانی روستایی ساخته شود و حتی در طرح مطالعاتی کنونی، ساخت مرکز آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مراکز کارآفرینی دیده شده است.توسعه میدان‌های نفتی منطقه غرب کارون پس از میدان گازی پارس جنوبی، اولویت وزارت نفت در دولت یازدهم به شمار می‌رود. هم‌اکنون روزانه بیش از ۲۶۰ هزار بشکه نفت از میدان‌های غرب کارون برداشت می‌شود و وزارت نفت مصمم است این فرآیند توسعه با آبادانی منطقه همراه شود.

تک خبر

رئیس جمهوری:

افزایش تولید نفت سبب اقتدار ملی در نشست اوپک شد

رئیس جمهوری گفت: ایران قدرتی دارد که می‌تواند در نشست سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) شرکت و چانه‌زنی کند و در این مذاکره بین‌المللی همانند برجام، موفق شود، افزایش تولید نفت سبب اقتدار ملی در اجلاس این سازمان شد.

دکتر حسن روحانی، در آیین ملی جشن شکرگزاری برداشت محصول، با بیان این که هرچه قدرت چانه‌زنی ما در دنیا و مذاکرات بین‌المللی بیشتر باشد، قدرت ملی ما افزایش خواهد یافت، گفت: با افزایش تولید نفت در کشور است که می‌توانیم در اجلاس اوپک قدرت چانه‌زنی داشته و حرف خود را بیان کنیم و در غیر این صورت اگر تولید نفت نداشته باشیم، کسی به حرف ما گوش نکرده و چانه‌زنی ما تاثیری نخواهد داشت.وی افزود: زمانی که کارگران، مهندسان و مسئولان صنعت نفت کشور قادر هستند ظرف مدت ۱۰ ماه پس از اجرای برجام یعنی از ۲۷ دی‌ماه سال ۹۴ که روز عزا و سیاه‌پوش شدن رژیم صهیونیستی و یکی از کشورهای منطقه بود، با افزایش تولید نفت، میزان صادرات آن را از یک میلیون بشکه به ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه برسانند، به معنای قدرت در این بخش است و وقتی این قدرت را داریم می‌توانیم در جلسه سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) چانه‌زنی کرده و در این مذاکره بین‌المللی همانند برجام، موفق شویم.

اخبار نفت

طی حکمی‌از سوی مدیر عامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران؛

مدیر هماهنگی در امور سرمایه گذاری و توسعه منصوب شد

مهندس کریمی، مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران طی حکمی، مهندس فریدون صالحی را به عنوان مدیر هماهنگی در امور سرمایه گذاری و توسعه منصوب کرد.

به گزارش روابط عمومی‌شرکت نفت مناطق مرکزی ایران، در این حکم با توجه به ضرورت جذب منابع مالی و سرمایه گذاری موارد هفت گانه به عنوان برنامه کاری مدیر جدید هماهنگی در امور سرمایه گذاری و توسعه اعلام شده است.

بر اساس این گزارش: تهیه برنامه جهت جذب سرمایه و تامین مالی به منظور تسریع در توسعه میادین به خصوص میادین مشترک و طرحهای استمرار تولید ، بهره مندی از روشها و مدلهای مالی و سرمایه گذاری نوین روز ، جذب کارشناسان متخصص و ماهر و همکاری با معاون سرمایه گذاری شرکت ملی نفت ایران از بخشهای این حکم است . همچنین ایجاد تعامل ، پیوستگی و هماهنگی بین مدیریتهای فنی ، برنامه ریزی ، مهندسی و ساختمان و مالی به منظورتامین و جذب به موقع منابع مالی و سرمایه گذاری متناسب با اهداف و برنامه‌ها و ارایه گزارش بهبود مستمر سیستم بر اساس آخرین روشهای متداول بین المللی صنعت نفت از دیگر موارد ابلاغی است.

این گزارش می‌افزاید : شناسایی کارآفرینان ، شرکتهای دانش بنیان ، موسسات و کارشناسان فعال در حوزه سرمایه گذاریها و تامین مالی و استفاده از آنها نیز به عنوان یک امر مهم در بخش سرمایه گذاری خطاب به مهندس صالحی آمده است.شایان ذکر است مهندس صالحی فارغ التحصیل کارشناسی ارشد زمین شناسی است و از سال ۱۳۶۹ به عنوان زمین شناس ارشد زمین شناس و پتروفیزیک شرکت فلات قاره ایران خدمت نموده است.وی همچنین در شرکت نفت مناطق مرکزی ایران دارای سمت‌هایی همچون رییس اداره زمین شناسی، مجری طرحهای اکتشاف و عضوکمیسیون مناقصات شرکت نفت مناطق مرکزی ایران بوده است. از افتخارات وی می‌توان به مقام آزاده در دوران دفاع مقدس و فرمانده بسیج پایگاه مقاومت حضرت ولیعصر (عج) اشاره کرد.

مدیر عامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران همچنین از زحمات مهندس رسول شیخی نژاد مقدم مدیر سابق هماهنگی در امور سرمایه گذاری و توسعه این شرکت تقدیر و تشکر به عمل آورده و خطاب به وی افزود : اکنون که س از سالها کار و تلاش صادقانه در صنعت نفت به افتخار بازنشستگی نایل آمده اید فرصت را غنیمت شمرده مراتب تکشر و قدردانی خود و هیات مدیره شرکت نفت مناطق مرکزی ایران را از زحمات طاقت فرسا و شبانه روزی جنابعالی ابراز می‌دارد.بازنشستگی از فعالیتهای سازمانی،پایان کار و تلاش نیست بلکه آغازی است برای کار و تلاش مجدد در چرخه حیات که این مرحله بهترین فرصت برای انتقال تجربیات و ادای دین به قشر جوان در سنگری دیگر از زندگی است.

تحقق ۱۰۰ درصدی برنامه‌های تولید نفت در آغاجاری

مدیرعامل شرکت بهره برداری نفت و گاز آغاجاری از تحقق ۱۰۰ درصدی برنامه‌های تولید نفت امسال این شرکت خبر داد.

ابراهیم پیرامون اعلام کرد: شرکت نفت و گاز آغاجاری با وجود مشکلات فراوان و تحریم‌ها با برنامه ریزی و تلاش همکاران موفق به تحقق ۱۰۰ درصدی تعهدهای تولیدی با بیش از ۵۹۰ هزار بشکه روزانه در هشت ماه امسال شد.وی افزود: افزون بر تولید نفت، تولید گاز خشک و مایعات گازی و نفتا نیز در هشت ماه محقق شده است پیرامون به انجام حدود ۱۰۰ عملیات و اقدامات اصلاحی ، تعمیرات اساسی ایستگاه‌های تقویت فشار گاز ۳ و ۵، طرح فرازآوری طبیعی چاه شماره ۹۹ رگ سفید با گاز، ساخت کامل یک مجموعه فرآورشی جهت تولید نفت نمکی در حوزه رامشیر به‌صورتی که بتواند موازی با تولید نفت شیرین در مدار قرار گیرد، اشاره کرد.وی تصریح کرد: پارسال نیز اقداماتی در راستای خودکفایی با استفاده از توانمندی تولید کنندگان داخلی و حمایت از طرح‌های پژوهشی ارائه شده توسط کارکنان که دارای توجیه فنی و اقتصادی بوده انجام گرفته که تعمیرات اساسی توربین‌ها، کمپرسورها و مولدهای برقی، سفارش و ساخت قطعات مورد نیاز با رعایت مجموعه استانداردهای سیستم مدیریت یکپارچه IMS و تمدید گواهینامه‌های معتبر بین المللی مربوطه از جمله آنهاست.پیرامون همچنین با اشاره به شعار اقتصاد مقاومتی اقدام و عمل از سوی رهبر معظم انقلاب افزود: همه ما در شرکت آغاجاری در تلاشیم با استفاده از توان داخلی و افزایش بهروری در راستای تحقق این شعار و ایجاد شور و نشاط در رونق اقتصادی کشور گام‌های موثری برداریم.به گزارش شرکت بهره برداری نفت گاز آغاجاری، این شرکت با گستره ۲۵ هزار کیلومتر مربع و دارا بودن هشت میدان نفتی کرنج، پرنج، آغاجاری، پارسی، پازنان، رگ سفید، مارون و رامشیر از شرکت‌های زیر مجموعه شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب است که تولید ۲۰ درصد از نفت کشور را به عهده دارد.

نگاه

ازدیاد برداشت، مطالبه‌ای که باید عمومی‌شود

یکی از اولویت‌های مهم صنعت نفت در دوره جدید "ازدیاد برداشت" از میادین نفتی است، موضوعی که هرچند از اهمیت بالایی برخوردار بوده و بالا رفتن سن مخازن نفتی روز به روز بر اهمیت آن می‌افزاید، اما شواهد و قرائن حاکی از آن است که تا مرحله اجرایی و عملیاتی این موضوع در کشور ما، همچنان راهی طولانی در پیش است.

ازدیاد برداشت نفت به مجموعه تکنیک‌ها و فرایندهایی گفته می‌شود که طی آن با استفاده از انرژی یا مواد خارج از میدان نفتی، میزان نفت خامی‌را که استخراج آنها با روش‌های معمولی امکان‌پذیر یا تولید آن اقتصادی و مقرون به صرفه نیست، استخراج و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد. از آنجایی که عمر بیشتر مخازن نفتی دنیا به نیمه دوم خود رسیده است و ایران نیز با سابقه بیش از ۱۰۰ ساله صنعت نفت از این قاعده مستثنی نیست، میزان برداشت نفت از آنها به میزان قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته، به همین دلیل شرکت‌های نفتی از روش‌های ازدیاد برداشت با استفاده از فناوری‌های نوین برای بهره‌وری بیشتر در برداشت از ذخایر نفتی استفاده می‌کنند. کم کم دامنه اهمیت ازدیاد برداشت از میادین در ایران هم گسترده شد و طرح افزایش یک درصدی ضریب بازیافت در مخازن هیدروکربوری تحت مدیریت شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در اوایل سال ۱۳۹۰ به وزارت نفت ارائه شد. در قالب قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه کشور، وزارت نفت موظف به ارائه برنامه جامع صیانتی و ازدیاد برداشت از مخازن هیدروکربوری به منظور افزایش ضریب بازیافت مخازن کشور شده بود. وظیفه ای که علی کاردر، معاون وزیر نفت چندی پیش اعلام کرد ایران نتوانسته به آن جامعه عمل بپوشاند. با روی کار آمدن دولت یازدهم، ازدیاد برداشت باز هم به عنوان یک هدف مهم و ملی توجه دولت قرار گرفت و زنگنه، وزیر نفت کشورمان از زمانی که سکان وزارت را بر عهده گرفت مدام بر اهمیت افزایش ضریب بازیافت از میادین تاکید و چندی پیش اظهار کرد "امیدوارم ازدیاد برداشت به یک خواست ملی بدل شود" و محور و هدف اصلی صنعت نفت در اجرای قراردادهای جدید نفتی را ازدیاد برداشت از مخازن عنوان کرد. وی میدان‌های مشترک و افزایش بازیافت نفت از میادین را به عنوان دو حوزه مهم کاری وزارت نفت اعلام کرده و توضیح داده بود اگر ازدیاد برداشت در زمان مقرر صورت نگیرد، این ثروت زیرزمینی از دست می‌رود. اهمیت میدان مشترک از این حیث است که تاخیر در برداشت، برداشت بیشتر طرف مقابل و از دست رفتن منافع ما را به همراه دارد به گفته وزیر حدود ۸۳۰ میلیارد بشکه نفت کشف شده در ایران وجود دارد که یک درصد افزایش ضریب بازیافت آن، به افزایش هشت میلیارد و ۳۰۰ میلیون بشکه ای برداشت نفت منجر می‌شود که با قیمت نفت ۴۰ تا ۴۲ دلاری برای هر بشکه، حدود ۳۵ میلیارد دلار درآمدزایی برای کشور به همراه خواهد داشت. در این راستا، در اواخر سال ۹۳ شرکت ملی نفت ایران با تعدادی از دانشگاه‌ها و موسسه‌های تحقیقاتی کشور قراردادهای همکاری مشترکی امضا کرد که بر مبنای آن، دانشگاه‌ها به عنوان مشاور پژوهشی میدان برای مطالعه فناورانه و شناسایی و بکارگیری روش‌های ازدیاد برداشت در مخازن موضوع قرارداد انتخاب شدند و آغاز به کار کردند.

وضعیت افزایش ضریب بازیافت از زبان معاونان زنگنه

پس از وزیر که از ازدیاد برداشت به عنوان ثروت ملی نام برده بود، نوبت به معاونان زنگنه رسید تا آن‌ها نیز به بهانه‌های مختلف بر اهمیت این موضوع تاکید کنند. در این راستا علی کاردر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، یکی از مشکلات اصلی این شرکت را ضریب بازیافت ناچیز برخی مخازن نفتی عنوان کرده و گفته بود با توجه به هدف‌گذاری تولید نفت و گاز، باید عمده تلاش خود را روی ازدیاد برداشت از میدان‌های در حال بهره برداری متمرکز کنیم. کاردر به کشورهای رقیب ایران در میدان‌های مشترک نیز اشاره کرده بود و توضیح داده بود که عراق که از کشورهای رقیب ایران در چند میدان مشترک به شمار می‌رود، برای افزایش ظرفیت تولید نفت خود برنامه‌های بسیاری دارد و می‌تواند تولید روزانه خود را در آینده ای نزدیک به ۶ میلیون بشکه برساند. به گفته وی باید یک درصد ضریب برداشت را افزایش میدادیم اما در دوره‌های قبل موفق به این کار نشدیم. برای افزایش برداشت باید با EOR و IOR در قابل قراردادهای جدید به یک میلیون بشکه برسیم.

ضریب بازیافت میدان‌های ایران نسبت به دیگر کشورها پایین است

همچنین غلامرضا منوچهری، معاون توسعه و مهندسی شرکت ملی نفت ایران نیز بر ضرورت افزایش ضریب بازیافت از مخازن نفتی کشور تاکید کرده و گفته بود ضریب بازیافت ۵.۵ تا ۶ درصدی در میدان‌های بزرگی مانند آزادگان و یادآوران برای این شرکت قابل قبول نیست. به گفته وی میدان‌های یادآوران و آزادگان بیش از ۱۰ درصد کل ذخایر نفتی کشور را تشکیل می‌دهند و هر یک درصد افزایش ضریب بازیافت از این میدان‌ها معادل حدود هفت دهم میلیارد بشکه نفت است که با قیمت‌های امروز نفت ارزش آن به حدود ۳۵ میلیارد دلار بالغ می‌شود. منوچهری متوسط ضریب بازیافت میدان‌های نفتی ایران را بین ۲۵ تا ۲۷ درصد عنوان کرد و اظهار کرده بود این رقم در ایران نسبت به دیگر کشورها پایین تر است و از آنجا که هر یک درصد افزایش ضریب بازیافت صدها میلیارد دلار برای کشور درآمدزایی می کند، بنابراین این مهم باید به طور جدی در دستور کار قرار گیرد.

برنامه کشورهای همسایه برای افزایش ضریب بازیافت از میادین مشترک

در این راستا، سید نورالدین شهنازی زاده، مدیرعامل و رئیس هیئت مدیره شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) نیز تاکید کرده بود که ضریب بازیافت میادین نفتی غرب کارون می‌تواند تا ۲۵ درصد هم افزایش پیدا کند. طبق گفته وی ضریب بازیافت بستگی به نوع لایه نفتی دارد اما ما انتظار داریم ضریب بازیافت در میادین نفتی غرب کارون تا ۲۵ درصد هم افزایش پیدا کند. ضریب بازیافت ۲۵ درصد در دنیا و تکنولوژی امروز عدد غیرقابل باور و غیرقابل دسترسی نیست. مدیرعامل و رئیس هیئت مدیره شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) در مورد پیشرفت عراق در زمینه ضریب بازیافت از میدان‌های مشترک نفتی با ایران نیز توضیح داده بود عراق در این زمینه خیلی از ایران جلو نیست. البته ضریب بازیافت بستگی به نوع نفت دارد. در میدان نفتی آزادگان هم نفت سربرگ وجود دارد و هم لایه فهلیان. ضریب بازیافت برخی لایه‌های نفتی ۱۲ تا ۱۴ درصد است اما ضریب بازیافت برخی دیگر حدود ۵.۵ تا ۶ درصد است. عراق هم همانند ایران قصد دارد برنامه‌هایی را در جهت اجرای EOR و IOR به منظور افزایش ضریب بازیافت به کار گیرد. همچنین رئیس شورای عالی مخازن شرکت ملی نفت ایران از نیاز ضروری مخازن کشور به استفاده از روش‌های ازدیاد برداشت از میدان‌های مشترکی که ایران هنوز در آنها سهمی‌ندارد، سخن گفته تاکید کرده بود مملکت را با شعار دادن عقب نیندازیم به گفته زیبدی، ذخایر درجای نفت خام کشور ۷۱۱.۵ میلیارد بشکه است که از این میزان ۱۷۵.۳۹ میلیارد بشکه ذخایر قابل استحصال به شمار می‌رود و از مجموع ذخایر قابل استحصال نیز ۱۰۲ میلیارد بشکه باقی مانده است؛ همچنین این میزان ذخایر درجا حاکی از آن است که یک درصد افزایش ضریب بازیافت نفت خام، بیش از هفت میلیارد بشکه نفت بیشتر در اختیار کشور می‌گذارد که با احتساب بشکه ای ۴۰ دلار، بیش از ۲۸۰ میلیارد دلار ارزآوری به همراه خواهد داشت. وی ضریب بازیافت مجموع ذخایر هیدروکربور مایع کشور با ۲۸.۵ درصد عنوان کرده و گفته بود ضریب بازیافت نفت خام در ایران به طور میانگین ۲۴.۵ درصد است و این ضریب در بعضی مخازن به ۶۰ درصد می‌رسد و در برخی مخازن از پنج درصد تجاوز نمی کند.

قدم جدید دولت برای افزایش ضریب بازیافت

به نظر می‌رسد افزایش ضریب برداشت بالاخره جایگاه خود را در کشور پیدا کرده است، زیرا نه تنها در قراردادها با شرکت‌های خارجی مورد تاکید قرار گرفته بلکه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ که تقدیم مجلس شد، ردیفی تحت عنوان "پژوهشگاه ازدیاد برداشت از مخازن نفت و گاز" با بودجه یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومانی به بودجه وزارت نفت اضافه شده است.

بر اساس تفاهمنامه شرکت ملی نفت ایران و گازپروم‌نفت روسیه صورت می‌گیرد؛

مطالعه «چشمه‌خوش» و «چنگوله» توسط روس‌ها

محسن آقایی

دانش نفت: تعامل وزارت نفت با غول‌ها و شرکت‌های بزرگ دنیا ادامه دارد. پس از عقد تفاهم نامه و موافقت اصولی با ابر شرکت‌های نفتی دنیا از جمله شل و توتال، گازپروم هم وارد صحنه همکاری با صنعت نفت ایران شد.

بدین سان، شرکت ملی نفت ایران و شرکت گازپروم‌نفت روسیه تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند که بر مبنای آن، مطالعه ۲ میدان نفتی چشمه‌خوش و چنگوله به این شرکت روسی سپرده شد. بدین ترتیب تعداد میدان‌هایی که مطالعه آن به شرکت‌های روسی سپرده شده است به هفت میدان رسید و به این ترتیب روسیه بیشترین سهم را در مطالعه میدان‌های نفتی ایران دارد. پیش از این شرکت لوک‌اویل برای مطالعه میدان‌های آبتیمور و منصوری، شرکت زاروبژنفت برای میدان‌های آبان و پایدار غرب و شرکت تاتنفت برای توسعه میدان دهلران با شرکت ملی نفت ایران یادداشت‌تفاهم امضا کرده بودند. صبح روز سه شنبه، ۲۳ آذر ماه موعد تفاهم بود زمانی که با حضور بیژن زنگنه، وزیر نفت ایران و الکساندر نواک، وزیر انرژی روسیه، تفاهم‌نامه همکاری شرکت ملی نفت ایران و شرکت گازپروم‌نفت روسیه امضا شد. البته این تفاهم نامه را مهندس سلیعلی کریمی، مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران به نمایندگی از شرکت ملی نفت ایران و الکساندر دکوف، مدیرعامل شرکت گازپروم‌نفت این تفاهم‌نامه را امضا کردند.

> **مهندس کریمی:**
> **گزارش اقتصادی این تفاهم‌نامه قرار است ۶ ماه دیگر از سوی شرکت روس ارائه شود و پس از بررسی شرکت ملی نفت ایران و در مرحله بعدی می‌تواند سبب امضای HOA شود**

درباره میدان نفتی چنگوله

میدان نفتی چنگوله در استان ایلام در ۵۰ کیلومتری جنوب شرق شهر مهران و در فاصله ۱۰ تا ۱۵ کیلومتری خط مرزی ایران و عراق (از طرف غرب و شمال غرب) و در حاشیه شمالی فروافتادگی دزفول و مابین میادین نفتی دهلران و آذر قرار دارد. افق‌های سروک بالایی و پایینی مخازن مورد نظر برای توسعه این میدان هستند و ناحیه قراردادی نیز مساحتی افزون بر ۱۱.۵ در ۲۳.۵ کیلومتر مربع را شامل می‌شود. ساختمان میدان چنگوله نیز تحت تاثیر زون‌های چین‌خورده و تراستی زاگرس بوده و به دلیل واقع شدن در مرز جنوبی گسل بالارود، دارای سیستم شکستگی، گسل و پیچیدگی‌های ساختمانی مختص به خود است.

درباره میدان نفتی چشمه‌خوش

میدان نفتی چشمه‌خوش نیز در منطقه دشت عباس استان ایلام، در فاصله ۵۲ کیلومتری از جنوب شهرستان دهلران و ۷۰ کیلومتری غرب شهرستان اندیمشک واقع شده است. بهره برداری از این میدان سال ۱۳۵۴ آغاز شده است و از میدان‌های تحت مدیریت شرکت نفت مناطق مرکزی ایران به‌شمار می‌رود.

خوشبینی مهندس کریمی نسبت به همکاری با شرکت‌های روس

مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران در مراسم امضای تفاهم نامه هدف از امضای یادداشت تفاهم با شرکت گازپروم نفت روسیه را افزایش ضریب بازیافت از مخازن نفتی عنوان کرد و گفت: نسبت به همکاری با شرکت‌های روسی خوشبین هستم. مهندس سلیعلی کریمی با اشاره به امضای تفاهم‌نامه میان شرکت ملی نفت ایران و گازپروم‌نفت برای مطالعه روی توسعه میدان‌های چشمه خوش و چنگوله اظهار کرد: گزارش اقتصادی این تفاهم‌نامه قرار است ۶ ماه دیگر از سوی شرکت روس ارائه شود و پس از بررسی شرکت ملی نفت ایران و در مرحله بعدی می‌تواند سبب امضای HOA شود وی به میدان چشمه خوش اشاره کرد و افزود: ایران به دنبال افزایش برداشت از این میدان به روش IOR و EOR است. مهندس کریمی ادامه داد: میدان چنگوله که حدود ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون بشکه ذخایر نفت درجا دارد میدان دیگری است که مطالعه آن به شرکت گازپروم نفت سپرده شده است. برداشت ۲۵ درصدی از این میدان شامل حدود ۵۰۰ میلیون بشکه نفت می‌شود که اگر در ۵۰ دلار قیمت نفت ضرب کنیم حدود ۲۵ میلیارد دلار به درآمد نفتی کشور افزوده می‌شود. مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران با بیان این که علاوه بر شرکت گازپروم نفت شرکت‌های دیگری نیز برای این میدان‌ها یادداشت تفاهم امضا کردند، افزود: توسعه این میدان‌ها به شرکتی که بهترین پیشنهاد فنی و اقتصادی را ارائه دهد، سپرده می‌شود. کریمی تصریح کرد: شرکت‌های روس نسبت به شرکت‌های اروپای غربی، در ایران شناخته شده نیستند اما از لحاظ فناوری و فنی در جایگاه خوبی قرار دارند و بسیاری از شرکت‌های اروپایی در حال همکاری با آنها هستند وی همچنین از امضای چند یادداشت تفاهم دیگر تا پایان امسال با شرکت‌های خارجی خبر داد و گفت: امیدواریم تا پایان امسال چند موافقتنامه HOA نیز به امضا برسد؛ مذاکرات با شرکت‌های خارجی همچنان ادامه دارد.

> **شرکت‌های روس نسبت به شرکت‌های اروپای غربی، در ایران شناخته شده نیستند اما از لحاظ فناوری و فنی در جایگاه خوبی قرار دارند و بسیاری از شرکت‌های اروپایی در حال همکاری با آنها هستند**

هدف از قرارداد با روسیه افزایش ضریب بازیافت میادین نفتی به بیش از ۴۰ درصد است

مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی در ادامه تصریح کرد: هدف از امضای این تفاهم‌نامه افزایش ضریب بازیافت به بیش از ۴۰ درصد است. مهندس، سلیعلی کریمی مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی گفت: این تفاهم‌نامه در راستای سیاست‌های وزارت نفت برای جذب سرمایه‌گذار و تکنولوژی بین این شرکت و شرکت گازپروم نفت روسیه امضا شد وی با اشاره به اینکه این شرکت روسی هم‌اکنون در روسیه ۲ میلیون بشکه نفت تولید می‌کند و فعالیت‌های توسعه‌ای در برخی از کشورها از جمله بوسنی و صربستان دارد، تصریح کرد: هدف از امضای این تفاهم‌نامه افزایش ضریب بازیافت نفت ایران که هم‌اکنون کمتر از ۲۰ درصد است به بیش از ۴۰ درصد است. وی خاطرنشان کرد: این تفاهم‌نامه به صورت MOU برای چشمه‌خوش و چنگوله امضا شده است که برای این دو میدان ۲ تفاهم‌نامه دیگر با شرکت‌های فروژی، اتریشی و تایلندی نیز امضا شده است. کریمی با تاکید بر اینکه اگر ضریب بازیافت نفت ایران به ۵۰ درصد برسد عملاً تولید نفت ایران افزایش پیدا خواهد کرد و منافع ملی کشور نیز بیشتر خواهد شد وی در پایان تصریح کرد: هدف ما از امضای این تفاهم‌نامه‌ها تجاری نیست بلکه انتقال دانش فنی و افزایش تولید را در دستور کار خود قرار داده‌ایم.

برگزاری نشست کمیته انرژی ایران و روسیه برای نخستین بار در تاریخ دو کشور؛

روابط نفتی ایران و روسیه در اوج

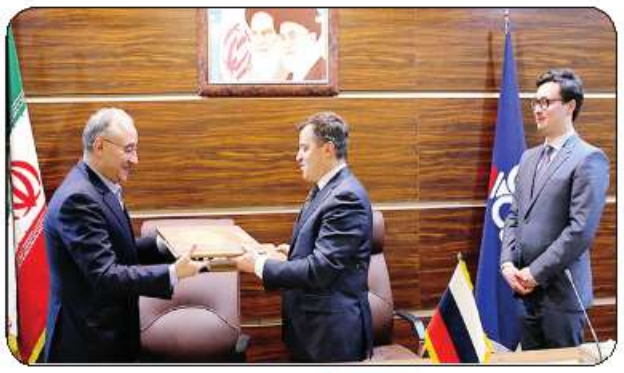

مهدی فتحی

دانش نفت: برای نخستین بار در تاریخ دو کشور، نشست کمیته انرژی ایران و روسیه صبح روز دوشنبه، ۲۲ آذرماه با حضور امیرحسین زمانی نیا، معاون وزیر نفت ایران در امور بین‌الملل و بازرگانی و کیریل مولوتسف، معاون وزیر انرژی روسیه با حضور معاونان زنگنه و نواک آغاز بکار کرد. در نشست کمیته انرژی ایران و روسیه نمایندگان شرکت گازپروم، روسنفت، زاروبژنفت، لوک اویل و ... در این نشست حضور داشتند.

کمیته انرژی ایران و روسیه در چارچوب سیزدهمین کمیسیون مشترک اقتصادی ۲ کشور در قالب هیئت بیش از ۳۰ نفره از روسیه با هدف توسعه همکاری‌های ۲ جانبه در این حوزه کارش را آغاز کرد. سیزدهمین نشست کمیسون مشترک اقتصادی ایران و روسیه نیز از روز ۲۱ آذرماه آغاز شد و روز ۲۳ آذرماه با امضای چند سند همکاری به کارش خاتمه داد. محمود واعظی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و الکساندر نواک، وزیر انرژی روسیه ریاست کمیسیون مشترک ایران و روسیه را به عهده دارند. از آغاز روی کار آمدن دولت یازدهم، ایران و روسیه با اجرای راهبرد افزایش همکاری‌های ۲ جانبه و همگرایی منطقه ای، روابط اقتصادی رو به رکورد خود را نیز تحرک بخشیدند. در چارچوب اقدام‌های دولت یازدهم، سال ۲۰۱۴ ارزش اقتصادی روابط دو کشور به حدود یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار رسید، سال ۲۰۱۵ نیز حدود ۳۰ درصد رشد کرد و بر اساس آمارهای تازه اعلام شده در ۹ ماهه گذشته از سال جاری میلادی ارزش مبادلات بازرگانی نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۵، بیش از ۷۰ درصد بیشتر شده است.

ظرفیت بالای شرکت‌های روسی برای توسعه میدان‌های نفتی

در همین حال، معاون وزیر انرژی روسیه با بیان این که شرکت‌های بزرگی که در نشست کمیته انرژی ایران و روسیه حضور دارند ۹۳ درصد از نفت روسیه را تولید می کنند، گفت: شرکت‌های روسی ظرفیت بالایی برای توسعه میدان‌های نفتی دارند. کیریل مولوتسف در نشست کمیته انرژی ایران و روسیه، استقبال از این نشست را غیرقابل پیش بینی عنوان کرد و افزود: در این نشست برای رسیدن به نتیجه مطلوب، ظرفیت‌های شرکت‌های ایرانی و روس ارزیابی می‌شودوی با بیان این که نمایندگان شرکت‌های بزرگ روس هم اکنون در این نشست حضور دارند، افزود: بیش از ۹۳ درصد از نفت روسیه از سوی شرکت‌هایی که هم اکنون در این نشست حضور دارند، تولید می‌شود. مولوتسف ادامه داد: شرکت‌های خدماتی و شرکت‌های بازاریابی نیز در ترکیب هیئت روس حضور دارند که به نوعی پشتیبان بخش تولید هستند. معاون وزیر انرژی روسیه، حجم بالای تولید نفت در روسیه (بیش از ۱۰ میلیون بشکه در روز) را نشان دهنده فناوری بالای این کشور دانست وی به نشست اخیر سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و غیر اوپک اشاره کرد و افزود: شرکت‌های روس این مهارت را به دست آوردند که تا سقف ۵ درصد تولید نفت خود را در ظرف مدت کوتاهی افزایش و یا کاهش دهند.

روابط اقتصادی ایران و روسیه تناسبی با روابط سیاسی ندارد

بر این اساس، معاون امور بین‌الملل و بازرگانی وزیر نفت با مقایسه سطح روابط اقتصادی و سیاسی ایران و روسیه، گفت: روابط اقتصادی ایران و روسیه تناسبی با روابط سیاسی ندارد. امیرحسین زمانی نیا در نشست کمیته انرژی ایران و روسیه اظهار کرد: نشست کمیته انرژی ایران و روسیه به نظر می‌رسد پرآب و تاب تر از کمیسیون مشترک ۲ کشور باشد و از فضای نشست بسیار تحت تاثیر قرار گرفتم وی با بیان این که ظرفیت ارتقای همکاری میان شرکت‌های نفت و گاز روس و ایرانی بسیار فراتر از موضوعی است که تا کنون به آن دست پیدا کرده ایم، تصریح کرد: نوع، عمق و سطح روابط و همکاری اقتصادی، با بیان این که روابط ایران و روسیه در زمینه نفت و گاز تنها موردی است که مشکل عمده ای در زمینه سرمایه نداریم، افزود: در مذاکره با شرکت‌ها و کشورهای خارجی «سرمایه گذاری» با توجه به سرمایه محدود شرکت ملی نفت ایران، محور اصلی مذاکرات است در حالی که ظرفیت سرمایه میان ایران و روسیه بسیار بالاست وی، به نشست اخیر اعضای سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و کشورهای غیرعضو این سازمان اشاره کرد و گفت: پیش از این نشست، ظرفیت سرمایه گذاری ۲ کشور در ذهنم رقمی حدود هشت میلیارد دلار در سال بود اما پس از آن، به نظرم این رقم می‌تواند به ۱۰ میلیارد دلار هم برسد. زمانی نیا با بیان این که قیمت نفت خام برنت پس از توافق ۱۰ آذرماه اوپک و همچنین توافق کشورهای عضو و غیرعضو اوپک در ۲۰ آذرماه، از ۴۶ دلار به بیش از ۵۶ دلار برای هر بشکه رسید، گفت: افزایش قیمت نفت می‌تواند برای شرکتهای نفتی خبر خوبی باشد.

> **کمیته انرژی ایران و روسیه در چارچوب سیزدهمین کمیسیون مشترک اقتصادی ۲ کشور در قالب هیئت بیش از ۳۰ نفره از روسیه با هدف توسعه همکاری‌های ۲ جانبه در این حوزه کارش را آغاز کرد**

توسعه همکاری ایران و روسیه در اجرای پروژه‌های مشترک نفت و گاز

روز سه شنبه (۲۳ آذر ماه) هم همایش تجاری روسیه و ایران در هتل المپیک تهران برگزار شد، وزیر انرژی روسیه در این همایش گفت: مشارکت ایران و روسیه در حوزه نیروگاه‌های گازی، برقی و اتمی و همچنین پروژه‌های مشترک نفت و گاز افزایش می‌یابد. الکساندر نواک وزیر انرژی روسیه، گفت: امروز توجه و علاقه به توسعه در روابط میان ایران و روسیه در حال گسترش است، دو کشور در بسیاری از زمینه‌ها با یکدیگر همکاری می کنند وی افزود: در دوره‌ای قرار داریم که تحریم‌های ایران رفع شده است و ما می‌توانیم سطح روابط خود را افزایش دهیم. نواک تصریح کرد: حجم روابط اقتصادی ما روبه گسترش است، اما ظرفیت‌های خوبی میان دو کشور برای ارتقای همکاری‌ها وجود دارد. وزیر انرژی روسیه ادامه داد: ایران و روسیه در حوزه انرژی و همکاری‌های مرتبط با آن روابط بلند مدتی دارند، ما می‌توانیم در بحث نیروگاه‌های گاز و برق و همچنین نیروگاه‌های اتمی با یکدیگر همکاری کنیم. نواک همچنین گفت: امروز پس از لغو تحریم‌ها ایران و روسیه می‌توانند در بخش سرمایه‌گذاری در پروژه‌های مشترک نفت و گاز با یکدیگر همکاری کنند وی افزود: اسناد همکاری و موافقت‌نامه‌هایی که میان دو کشور امضا شد می‌تواند شرایط را برای تجارت و افزایش دو کشور فراهم کند. نواک تصریح کرد: امروز شرایط تغییر کرده است، بانک مرکزی ایران و روسیه شرایط را به بهترین شکل برای جابه‌جایی منابع مالی میان دو کشور تغییر داده‌اند، بانک‌های ایرانی گام‌های بسیار مهمی برای افزایش مبادلات میان ایران و روسیه برداشته‌اند. معتقدم که یکی از محوری‌ترین مسائل ما برای ارتقای مبادلات رفع مشکلات بانکی است. وزیر انرژی روسیه تاکید کرد: روسیه در حوزه توسعه نیروگاه اتمی در بوشهر و برقی کردن خطوط ریلی در ایران و همچنین فروش هواپیماهای سوپر جت با ایران همکاری خواهد کرد.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران:

ایران جایگاه بالایی در اوپک دارد

دانش نفت: مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران گفت: با تلاش‌های وزیر نفت، ایران هم‌اکنون جایگاه بالایی در اوپک دارد؛ اما ما به این جایگاه قانع نیستیم و برای موفقیت‌های بیشتر تلاش می‌کنیم.

علی کاردر عصر در مراسم تودیع و معارفه مدیران قدیم و جدید برنامه ریزی تلفیقی و امور مالی شرکت ملی نفت ایران، با بیان این مطلب افزود: منافع ملی در تعامل شکل می‌گیرد؛ صنعت نفت ایران در دوران تحریم توانست توانمندی‌های خود را ثابت کند و باید تلاش کنیم از دوران پساتحریم بهترین استفاده را داشته باشیم و تولید را به حداکثر برسانیم.وی بر ضرورت دستیابی به استانداردهای بین‌المللی تاکید کرد و گفت: در مسیر پیشرفت صنعت نفت، تعاملات بین المللی می‌تواند به سرعت شکل بگیرد و در این راه نیاز به رفتارهای حرفه ای و پایبندی به مبانی حرفه ای داریم.کاردر ادامه داد: شرکت ملی نفت ایران، سال‌های سختی را سپری می کند اما با همت همه کارکنان و تقویت وجدان کاری و ایجاد پیوند قوی میان کارکنان و صنعت نفت، این دوران به خوبی سپری خواهد شد.معاون وزیر نفت، وابستگی و علاقه میان کارکنان و صنعت نفت را مطابق آنچه در نسل گذشته کارکنان این صنعت به وفور یافت می‌شد، حائز اهمیت خواند و گفت: کارکنان باید کار خود را مقدس بدانند و در سنگر تولید چهار میلیون بشکه‌ای نفت ایران پایداری کرده و از حاشیه‌ها دوری کنند.وی تاکید کرد: برای دفاع از منافع ملی کشور، روی مبانی و اصول شرکت ملی نفت ایران ایستادگی می کنیم.

سکوی فاز ۲۱ پارس جنوبی به بهره برداری رسید

دانش نفت: با آغاز بهره برداری از سکوی فاز ۲۱ پارس جنوبی، ظرفیت تولید گاز ایران از میدان پارس جنوبی به ۵۱۵ میلیون متر مکعب در روز رسید.

علیرضا عبادی مجری طرح توسعه فازهای ۲۰ و ۲۱ اعلام کرد: سکوی فاز ۲۱ پارس جنوبی با ظرفیت برداشت روزانه یک میلیارد فوت مکعب گاز، بامداد روز پنجشنبه به بهره برداری رسید.

برهمین اساس با بهره برداری از این سکو و سکوی B ۱۸ در هفته گذشته، بیش از ۴۲ میلیون متر مکعب به ظرفیت تولید گاز کشور از پارس جنوبی افزوده شد.

عبادی گفت: با ارسال گاز سکوی ۲۱ به پالایشگاه خشکی این فازها، فعالیت‌های فراورش گاز ترش فراساحل و تولید محصولات این فازها شامل گاز شیرین و میعانات گازی آغاز شد.وی عنوان کرد: ردیف‌های اول و دوم شیرین سازی فازهای ۲۰و۲۱ با ظرفیت پالایش ۲۸ میلیون متر مکعب، گاز ارسالی از این سکو را دریافت و پس از فراوری به واحد صدور گاز(۱۰۶_ U) ارسال می کنند.

سکوی فاز ۲۱، بیست و یکمین عرشه میدان مشترک پارس جنوبی است که در شرایط ایمن راه‌اندازی و به بهره برداری رسیده است. این سکو با وزن ۲۷۰۰ تن، هشتم مردادماه در موقعیت مخزن فاز ۲۱ نصب شده بود.

پیش از این محمد مشکین فام، مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس به آغاز تولید گاز از سکوهای ۲۱ و ۱۸B تا پایان آذر ماه اشاره کرده و گفته بود که با برداشت گاز از این دو سکو، ظرفیت تولید گاز کشور از میدان مشترک پارس جنوبی تا پایان آذرماه‌امسال به ۵۱۵ میلیون متر مکعب در روز می‌رسد.پیمانکار فازهای ۲۰ و ۲۱ پارس جنوبی در بخش خشکی شرکت اویک (O1) و پیمانکار بخش دریایی نیز شرکت مهندسی و ساخت تاسیسات دریایی ایران است.

هدف از توسعه فازهای ۲۰ و ۲۱ پارس جنوبی تامین روزانه ۵۰ میلیون مترمکعب گاز تصفیه شده برای مصارف داخلی است که با راه‌اندازی این فاز سالانه یک میلیون تن گاز اتان قابل مصرف در صنایع پتروشیمی، بیش از یک میلیون تن گاز مایع برای صادرات، روزانه ۷۵۰۰۰ بشکه میعانات گازی و روزانه ۴۰۰ تن گوگرد تولید خواهد شد.

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس:

رشد ساختاری صنعت در عسلویه ثمره وحدت است

دانش نفت: مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس گفت: هلته وحدت در عسلویه نمود واقعی و با معنایی دارد، زیرا در سایه این وحدت، رشد و اعتلای ساختاری و صنعتی این منطقه رقم خورده است.

مهدی یوسفی در مراسم افتتاحیه هشتمین نمایشگاه نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی گفت: عسلویه و کنگان از نظر وسعت منابع، تجهیزات و سایت‌های صنعتی بزرگترین واحد تولید کننده انرژی است و در راس همه مناطق دیگر قرار دارد.وی افزود: شاهد بودیم که در سال‌های گذشته نمایشگاه نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی‌در شهرهای دیگر برگزار می‌شد و شرکت‌های مرتبط با نفت و گاز و انرژی مجبور بودند که ۱۰ تا ۲۰ نفر از کارمندان خود را برای بازدید از این نمایشگاه‌ها به شهرهای دیگر به ویژه تهران اعزام کنند، ضمن این‌که کارمندان مجبور می‌شوند محل کار خود را برای چند روز ترک کنند و این مسئله هیچ خروجی ای برای منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس نداشت.مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس ادامه داد: از پارسال با درخواستی که از شرکت نمایشگاه‌های استان بوشهر داشتیم نمایشگاه تخصصی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی‌از بوشهر به عسلویه منتقل شد. این نمایشگاه با حضور ۹۰ شرکت فعال در حوزه نفت و گاز از روزدوشنبه، ۲۲ آذر آغاز به کار کرد.

در جلسه شورای مدیران مطرح شد:

ضرورت حفظ و افزایش تولید در شرکت نفت فلات قاره ایران

دانش نفت: مدیرعامل شرکت نفت فلات قاره ایران در جلسه شورای مدیران این شرکت بر ضرورت حفظ و افزایش توان تولید تاکید کرد.

بر اساس اعلام شرکت نفت فلات قاره ایران، جلسه شورای مدیران این شرکت ۲۰ آذر ماه امسال با حضور مدیرعامل، مدیران، رؤسای ستادی و رؤسای مناطق عملیاتی در ساختمان ستاد تهران شرکت برگزار شده است. حمید بورد، مدیرعامل شرکت نفت فلات قاره ایران در این نشست بر توجه ویژه به مناطق عملیاتی، رعایت انضباط مالی و اداری و آموزش نیروی انسانی تاکید کرده است.به گفته وی، برای بهبود وضعیت شرکت نفت فلات قاره ایران ۲ اقدام اساسی حفظ و افزایش تولید و فعالیت در چارچوب قانون باید سرلوحه کارها قرار گیرد.در این نشست، مدیران، روسای ستادی و روسای مناطق عملیاتی شرکت نفت فلات قاره ایران درباره چالش‌ها و فرصت‌های پیش روی بخش‌های تابعه خود گفت‌وگو کردند و در پایان نشست مقرر شد جلسه شورای مدیران شرکت نفت فلات قاره ایران هر سه ماه یک بار به صورت پیوسته و منظم برگزار شود.

به منظور دستیابی به اهداف اکتشافی؛

مطالعه پژوهشی سازندهای «پابده –جهرم» گازرون عملیاتی می‌شود

دانش‌نفت: مطالعات پژوهشی روی سازندهای «پابده –جهرم» در اطراف گسل گازرون به منظور دستیابی به اهداف اکتشافی، با امضای قرارداد پژوهشی میان مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران و دانشگاه شهید بهشتی، عملیاتی می‌شود.

قرارداد پژوهشی «بایواستراتیگرافی و بررسی ایزوتوپ‌های اکسیژن و کربن سازندهای پابده-جهرم در اطراف گسل گازرون» میان مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران و دانشکده علوم زمین دانشگاه شهید بهشتی امضا شد، مدت زمان اجرای آن ۲۴ ماه اعلام شده است. محمود حاجیان، رئیس پژوهش و فناوری مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران، در این باره گفت: با انجام این پژوهش می‌توان از عدم قطعیت‌های زمانی در نمونه‌های نابرجا یا فاقد فسیل در لاگ‌های چاه‌های اکتشافی در سازندهای «پابده- جهرم» جلوگیری و با تطابق دقیق‌تر آنها از صرف هزینه اضافی جلوگیری کرد.وی افزود: انجام این مطالعه پژوهشی سبب می‌شود تا در دستیابی به اهداف اکتشافی سرعت عمل، دقت بالاتر و ریسک اکتشافی کمتری داشته باشیم که این موضوع سبب جلوگیری از اتلاف وقت در حفاری چاه‌های منطقه می‌شود. رئیس پژوهش و فناوری مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران گفت: در این مطالعه پژوهشی همچنین، امکان کشف و برآورد ظرفیت تله‌های چینه‌ای با توجه به قرار گرفتن زبانه‌های سازند جهرم در سازند پابده مدنظر خواهد بود. وی افزود: هم اکنون دانشکده علوم زمین دانشگاه شهید بهشتی فعالیت‌های پژوهشی خود را روی پروژه یاد شده آغاز کرده است. حاجیان، بررسی وجود مشکلات و ابهامات در تطابق سازندهای پابده و جهرم به عنوان سنگ منشاء و مخزن در چاه‌های میدان‌های ناحیه فارس و دزفول و عدم همخوانی مرزهای زمانی با لاگ‌های الکتریکی و این‌که احتمالا مرز K/P منطبق با مرز ۲ سازند «گورپی» و «پابده» نیست را از ضرورت‌های این تحقیق پژوهشی برشمرد. رئیس پژوهش و فناوری مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران توضیح داد: در طول اجرای این پروژه پژوهشی، دانشکده علوم زمین به تجهیز آزمایشگاه‌های خود پرداخته و برای ارائه خدمات به صنعت و سایر دانشگاه‌ها آماده می‌شود که این مهم در روند آموزش دانشجویان به عنوان سرمایه ملی این کشور نیز بسیار موثر خواهد بود.وی ادامه داد: بدیهی است که کارشناسان مدیریت اکتشاف بر حسن انجام کار واحد پژوهشی نظارت مستقیم دارند و فعالیت‌ها براساس استانداردهای بالا و با کمک دانشگاه‌های معتبر و از جمله دانشگاه «تاسمانیا» استرالیا انجام خواهد شد. براساس گزارش شرکت ملی نفت ایران، از جمله وظایف اداره پژوهش و فناوری مدیریت اکتشاف می‌توان به وظیفه تهیه و ترسیم نقشه راه فناوری بر اساس چشم انداز مدیریت اکتشاف، تهیه فهرست طرح‌ها و پروژه‌های پژوهشی تحت یک سبد پژوهشی، پیگیری تصویب طرح‌ها و پروژه‌ها در مدیریت اکتشاف، پیگیری تصویب طرح‌ها در مدیریت پژوهش و فناوری و تخصیص بودجه آن، نظارت عالی بر حسن انجام پروژه‌ها و دستیابی به نتایج بهینه، به کارگیری نتایج پروژه‌ها در بهبود روند امور اکتشاف، تعامل صنعت و دانشگاه اشاره کرد.

یادداشت

همگرایی بی سابقه

مرتضی افقه

عضو هیئت علمی‌دانشگاه چمران اهواز

همگرایی میان کشورهای عضو و غیر عضو اوپک برای نخستین بار پس از ۱۵ سال برای تحقق هدفی مشترک بی سابقه ارزیابی می‌شود.به دلیل رقابت‌های سیاسی میان ایران و برخی کشورهای تاثیرگذار اوپک، در سال‌های اخیر از تاثیرگذاری این سازمان مهم بر بازارهای جهانی نفت خام اندکی کاسته شد و از سویی بی تدبیری مسئولان در دولت گذشته که با تحریم‌ها همراه شد، درآمدهای نفتی و اقتصاد کشور را با مشکلاتی همراه کرد. در سال‌های اخیر با روی کار آمدن دولت تدبیر و امید و سیاست قاطع و محکمی که آقای زنگنه در برابر عربستان در پیش گرفت، سبب شد برای نخستین بار در سه دهه گذشته عربستان پیشنهاد ایران را بپذیرد که نباید از نظر دور داشت که پذیرش عربستان متاثر از ضعیف شدن اقتصاد این کشور در اثر کاهش قیمت نفت بوده است. در کنار اوپک در سه دهه تولیدکنندگان و صادرکنندگان نفت مختلف وارد صحنه شدند که این همگرایی بی سابقه ارزیابی می‌شود. موفقیت اخیر ایران در پذیرفتن شرایط تهران از یک سو و دیپلماسی قوی نفتی ایران با دیگر کشورها به ویژه روسیه این زمینه را فراهم کرد تا اوپک با کشورهای تولیدکننده غیرعضو این سازمان وارد مذاکره شود و از همگرایی آنان برای هدایت قیمت نفت استفاده کند. مذاکرات با موفقیت پیش رفت و توافقی تاریخی حاصل شد که در طول تاریخ یک دهه بازار نفت بی سابقه بوده است.

یادداشت

دیپلماسی نفتی دقیقا همین بود

صباح زنگنه

تحلیلگر مسائل بین المللی

موافقت وزیران نفت و انرژی کشورهای عضو اوپک با افزایش تولید تولید روزانه ۹۰ هزار بشکه‌ای نفت خام ایران یک پیروزی و موفقیت به شمار می‌آید. ایران از پیش اعلام کرده بود که باید به سطح تولید پیشین خود برسد و روی این موضوع پافشاری نشان می‌داد. کشورهایی که به دلیل کاهش تولید ایران جای این کشور را در بازارها گرفتند، باید جا باز می‌کردند تا ایران به سقف تولید خود برسد. وقتی که کشورهای دیگر تولید خود را کاهش دهند، این موضوع به طور خودکار کمک خواهد کرد تا با کاهش عرضه نفت، قیمت نفت نیز افزایش یابد. کشورهای اوپک در همین اندازه که برای کاهش تولید نفت اعلام توافق کنند، جدا از اینکه میزان کاهش چه مقدار خواهد بود، به شکل طبیعی ۲ تا ۳ دلار به قیمت نفت افزوده خواهد شد و حال که وزیران نفت و انرژی کشورهای عضو اوپک با تولید روزانه نزدیک به سه میلیون و ۹۰۰ هزار بشکه نفت خام ایران موافقت کردند، در حالی که خود آنها قرار است روزانه یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه از تولید خود بکاهند، به‌طور طبیعی یک پیروزی و موفقیت برای ایران به حساب می‌آید.کشورهای صاحب تولید خداکثری مانند عربستان احتمال می‌دادند که این موضوع به یک چالش جدی درون اوپک منجر شود و ائتلافی میان ایران و عراق و الجزایر و شاید ونزوئلا پدید آید که قدرت مانور عربستان را هم از بین می‌برد؛ بنابراین گزینه توافق در حقیقت بهترین مسیر برای پیشبرد مسائل به نظر می‌رسید، ضمن این توافق امید می‌رود که مذاکرات کشورهای اوپک وارد فاز دوم برای مذاکره کشورهای اوپک با کشورهای غیر اوپک شود. با آماده کردن توافق داخل اوپک اکنون گام بعدی باید برداشته شود و آن توافق با کشورهای غیر اوپک است.به هر حال این موفقیت یک پیروزی و گام رو به جلو در برجام است و برای مباحث دیگر برجام هم ثمربخش خواهد بود و طبعا کمک خواهد کرد، اما مسائل مالی پیچیده‌تر از مسائل نفتی است.عامل مخرب در بحث‌های بازار جهانی، تولید شیل اویل امریکا بود که با ورود به صحنه خیلی از معادلات نفتی را به هم زد. اکنون که کشورهای عضو اوپک و سایر تولید کنندگان به موضوع تهدید جدی قیمت‌ها توجه کرده‌اند، می‌توانند تولید را در حدی تنظیم کنند که برای تولیدات شیل اویل امریکا صرف اقتصادی نداشته و قابل مدیریت باشد.در مسائل مالی مباحث پیچیده‌تری با توجه تعیین کننده بودن دلار در بازار ارزهای دنیا وجود دارد و هر نوع تبادلی می‌بایست در نیویورک پایه یا شود. به عبارت دیگر، اگر سبد ارزهای جهان را طبقه‌بندی کنیم، ارز دلار شاید حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد ارزهای جهان را به خود اختصاص می‌دهد و در نتیجه تعیین کننده‌ترین ارز حساب می‌شود و امریکا نمی‌خواهد این امتیاز را از دست بدهد؛ به همین دلیل بانک‌ها روی بخشی از بازار ارز می‌توانند نقش بازی کنند و روی آن مانور دهند.

تک خبر

همزمان با سی و هفتمین سالروز تاسیس شرکت ملی حفاری؛

حفاری ۲۰ حلقه چاه جدید در میدان آزادگان جنوبی آغاز می‌شود

شرکت ملی حفاری ایران عملیات حفاری همزمان با سی و هفتمین سالروز تاسیسش، ۲۰ حلقه چاه جدید در میدان نفتی آزادگان جنوبی حفاری می‌کند.

مهران مکوندی، معاون مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران در پروژه‌های حفاری، گفت: شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) حفاری این چاه‌ها را از طریق مناقصه به شرکت ملی حفاری ایران واگذار کرده است.وی افزود: این پروژه به صورت کلید در دست (EPD) اجرا می‌شود و آغاز کار با استقرار یک دستگاه حفاری سنگین خشکی زودتر از برنامه تعریف شده کلید می‌خورد.مکوندی اظهار کرد: در این ارتباط دکل حفاری ۳۷ فتح پس از اتمام حفاری در میدان نفتی آذر به موقعیت جدید انتقال داده می‌شود و در مدار عملیات قرار می‌گیرد.معاون مدیر عامل شرکت ملی حفاری ایران در پروژه‌های حفاری با اشاره به این‌که عملیات حفاری ۴۰ حلقه چاه در میدان نفتی آزادگان جنوبی با نلوگان حفاری این شرکت هم اکنون در مراحل پایان کار است، گفت: با پایان حفاری این چاه‌ها، ۲ دکل دیگر در پروژه جدید مستقر می‌شود.وی توضیح داد: متخصصان و کارشناسان بخش‌های عملیات حفاری و خدمات فنی و مهندسی ملی حفاری، در پروژه‌های حفاری کلید در دست عملیات حفر چاه‌ها از صفر تا صد اجرا می‌کنند و تامین کالا و مواد بر عهده این شرکت است. به دنبال خلع ید شاخه بین المللی شرکت ملی نفت چین (سی‌ان‌پی‌سی‌آی) از میدان آزادگان جنوبی، پیمانکاران ایرانی توسعه این میدان را بر عهده گرفتند. به این ترتیب مناقصه‌های حفاری چاه‌های آزادگان جنوبی در سال ۹۳ برگزار و هر حلقه چاه به قیمت ۱۲٫۵ میلیون دلار واگذار شد که این رقم اکنون به هفت میلیون و ۵۰۰ هزار دلار رسیده است. براساس پیش بینی‌های انجام شده، برداشت نفت از این میدان تا اواخر سال ۹۷ به ۳۲۰ هزار بشکه در روز رسیده و اهداف فاز نخست توسعه از آن محقق شود.میدان آزادگان جنوبی از جمله میدان‌های مشترک نفتی ایران در غرب کارون است که در نزدیکی مرز عراق (۸۰ کیلومتری غرب اهواز) قرار دارد، نفت درجای این میدان معادل ۲۵٫۳۴ میلیارد بشکه و نفت قابل برداشت آن حدود ۲ میلیارد بشکه با احتساب ضریب برداشت ۸.۲ درصد برآورد شده است.

گزارش دانش نفت از همکاری جدید گازی ایران و روسیه؛

در انتظار قرارداد با غول گازی دنیا

پریسا بطحی

دانش نفت: پس از آنکه دی ماه گذشته هیئتی ۳۰ نفره از شرکت گازپروم روسیه در سطوح مدیریتی و کارشناسی به سرپرستی معاون مدیرعامل این شرکت به ایران آمدند و نخستین نشست همکاری خود را با شرکت ملی گاز ایران برگزار کردند، می‌شد حدس زد که اتفاقات جدیدی بین ایران و روسیه در حوزه گاز در حال رخ دادن است.

همین گونه هم شد و به فاصله کمتر از یکسال از آن نشست همکاری و در ادامه دور جدید تعامل در پسابرجام، شرکت ملی گاز ایران و گازپروم روسیه در حضور وزیران ارتباطات

مهندس عراقی:

تا دوماه آینده به طور مجدد جلسه‌های کارشناسی میان کارگروه‌های تعریف شده برگزار و امیدواریم این تفاهمنامه به قرارداد تبدیل شود

و فناوری اطلاعات ایران و وزیر انرژی روسیه تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند.به گزارش دانش نفت، مهندس حمیدرضا عراقی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران و الکساندر مدودوف، معاون مدیرعامل شرکت گازپروم روز سه شنبه، ۲۳ آذرماه در حضور محمود واعظی، وزیر ارتباط حضور وزیر ارتباطات و اطلاعات فناوری ایران و الکساندر نواک، وزیر انرژی روسیه، این تفاهمنامه همکاری را امضا کردند.این در حالی بود که به دلیل گسترده بودن حوزه‌های کاری صنعت گاز در طول این مذاکرات تصمیم گرفته شد پنج کارگروه تعریف شود، این کارگروه‌ها در بخش تجارت گاز، تحقیق و توسعه، تولید و اجرای پروژه‌های مشترک، کاربری گاز و... تعریف و در قالب آن مذاکراتی انجام شد.در این نشست، طرح‌های آماده سرمایه گذاری در ایران تشریح و عنوان شد که ایران برای بخش‌های زیرساختی و اصلی خود در شرکت ملی گاز آمادگی جذب بیش از ۶۲ میلیارد دلار سرمایه گذاری را در سال‌های آینده دارد.به هر تقدیر با گذشت کمتر از یک سال از برگزاری نخستین جلسه هماهنگی و تشکیل کارگروه‌های تخصصی شرکت ملی گاز ایران و شرکت گازپروم، تفاهمنامه همکاری براساس نتیجه جلسه‌های کارشناسی اعضای کارگروه‌ها میان حمیدرضا عراقی و الکساندر مدودوف امضا شد.

ظرفیت ایجاد بازار مشترک بین المللی در حوزه گاز

اما این تفاهم نامه فواید و دستاوردهای مهمی برای دو کشور دارد؟ حمیدرضا عراقی در این باره می‌گوید: ایران و روسیه به‌عنوان کشورهای دارای بزرگترین مخازن گازی جهان ظرفیت ایجاد بازارهای مشترک بین المللی را در حوزه گاز دارند. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، در حاشیه امضای تفاهمنامه میان این شرکت و شرکت گازپروم روسیه در جمع خبرنگاران گفت: پیش از این تصور می‌شد که روسیه و ایران رقیب گازی هستند و این در حالی که این دو کشور با بهره گیری از امکانات یکدیگر می‌توانند بازار مشترک بین المللی ایجاد کنند. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران افزود: ایران و روسیه دو کشوری هستند که بزرگترین مخازن گاز جهان را در اختیار دارند و از این رو می‌توانند همکاری و منافعی مشترکی در بازار گاز جهان داشته باشند.وی اظهار کرد: ایران و روسیه می‌توانند سرزمین‌های مشترکی باشند که در شمالی ترین و جنوبی ترین مناطق آن مخازن بزرگ گازی وجود دارد.معاون وزیر نفت در امور گاز یادآور شد: هم اکنون ۵۰ سال نخست فعالیت شرکت ملی گاز ایران پایان یافته و این شرکت در حال توسعه فعالیت‌های خود در حوزه گازرسانی است.عراقی عنوان کرد: حجم گاز تولیدی ایران بیش از تامین گاز مورد نیاز داخل است بنابراین باید نگاه خود را از کمیت به کیفیت بیشتر تغییر دهیم.مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران گفت: با بهینه سازی مصرف انرژی و ارتقای فناوری‌ها می‌توانیم گاز را به طور مناسب مصرف کنیم و سبب افزایش ظرفیت صادرات شویم.وی افزود: روسیه در بخش‌هایی از حوزه گاز از ایران پیشرفته تر بوده و ایران نیز در حوزه سی ان جی

مهندس عراقی:

روسیه در حوزه ذخیره سازی دستاوردهای خوبی داشته است و می‌توانیم در این زمینه همکاری کنیم

پیشرفت‌های قابل توجهی داشته است.معاون وزیر نفت در امور گاز ادامه داد: در فناوری‌های پیشرفته امکان ارتقا در ایران وجود دارد و باید از توان گازپروم بهره گیریم.عراقی اظهار

مهندس عراقی:

برای نخستین بار است که ایران و روسیه یک تفاهمنامه همه جانبه گاز را برای همکاری‌های مشترک امضا کنند

کرد: بازارهای مشترک ایران و روسیه شرایطی ایجاد کرد که احساس کنیم می‌توانیم با شرکت گازپروم منافع مشترک داشته باشیم. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران ادامه داد: تشکیل چند کارگروه در حوزه‌های مختلف میان شرکت ملی گاز ایران و گازپروم روسیه و برگزاری جلسه‌های مشترک زمینه ساز امضای تفاهمنامه شد.وی یادآور شد: تا دوماه آینده به طور مجدد جلسه‌های کارشناسی میان کارگروه‌های تعریف شده برگزار و امیدواریم این تفاهمنامه به قرارداد تبدیل شود.به گفته عراقی، ایران و روسیه می‌توانند طرح‌های مشترکی را در ایران و دیگر کشورها اجرا کنند.معاون وزیر نفت تاکید کرد: سوآپ گاز از دیگر بخش‌هایی است که می‌تواند زمینه ساز همکاری‌های مشترک میان ایران و روسیه باشد.مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران تصریح کرد: با توجه به این‌که تا سال آینده ظرفیت تولید گاز ایران از ۷۰۰ میلیون مترمکعب در روز کنونی به یک میلیارد مترمکعب می‌رسد نیاز به ذخیره سازی داریم تا گاز پایداری در تمام فصول سال به مشترکان تحویل دهیم. عراقی ادامه داد: زمانی که می‌خواهیم گاز را به طور پایدار به بخش‌های مختلف مصرف تحویل دهیم باید به ذخیره سازی توجه کنیم. وی اعلام کرد: روسیه در حوزه ذخیره سازی دستاوردهای خوبی داشته است و می‌توانیم در این زمینه همکاری کنیم.معاون وزیر نفت تاکید کرد: برای نخستین بار است که ایران و روسیه یک تفاهمنامه همه جانبه گاز را برای همکاری‌های مشترک امضا کنند.مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران درباره صادرات گاز به عراق گفت: همه زیرساخت‌های لازم برای آغاز صادرات گاز ایجاد شده است.عراقی ادامه داد: پس از پایان مذاکرات درباره نحوه پرداخت گازبهای ارسالی به عراق و بازگشایی ال سی، صادرات آغاز می‌شود.معاون وزیر نفت درباره فعالیت‌های این شرکت در حوزه سوآپ گاز گفت: ایران هم اکنون با همکاری بخش خصوصی گاز را از ترکمنستان دریافت و به آذربایجان تحویل می‌دهد.وی اعلام کرد: از سوی دیگر، سوآپ گاز و برق نیز هم اکنون در جریان است.مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران افزود: در ایران و روسیه منابع گازی بزرگی وجود دارد و براین اساس و دارا بودن ذخایر بالا می‌توانیم فعالیت‌های مشترکی انجام دهیم.عراقی عنوان کرد: شرکت ملی گاز ایران و شرکت گازپروم می‌توانند با یکدیگر همکاری مشترک کوتاه و بلند مدت داشته باشند.به گفته معاون وزیر نفت در امور گاز، ایران از نظر جغرافیا جایگاه راهبردی در منطقه دارد. وی ادامه داد: ایران از شرق، غرب، شمال و جنوب با کشورهای افغانستان، پاکستان، عراق، ترکیه، کشورهای حوزه خلیج فارس و... می‌تواند بازار مشترکی با روسیه داشته باشد.مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران تصریح کرد: ایران و روسیه می‌توانند در بخش سوآپ گاز همکاری خوبی داشته باشند.عراقی یادآور شد: همکاران ما آمادگی دارند از اوایل مارس دور جدید جلسه کارگروه‌های تخصصی که پیش از این از سوی گازپروم و شرکت ملی گاز ایران تشکیل شده بود را برگزار کنند.معاون وزیر نفت در امور گاز تاکید کرد: پیشرفت فعالیت کمیته‌ها در نهایت منجر به امضای قرارداد بلندمدت می‌شود.

آمادگی گازپروم برای همکاری چند جانبه با شرکت ملی گاز ایران

اما به نظر می‌رسد غول گازی روسیه هم افکار بلندی برای همکاری با ایران دارد. معاون مدیرعامل شرکت گازپروم روسیه در این باره می‌گوید: شرکت گازپروم روسیه آمادگی دارد تا به طور چند جانبه با حضور شرکت‌های بزرگ بین المللی هلندی، فرانسوی و... در طرح‌های صنعت گاز ایران همکاری کند.الکساندر مدودوف، در حاشیه امضای تفاهمنامه میان این شرکت و شرکت ملی گاز ایران گفت: گازپروم روسیه علاقه‌مند به همکاری با ایران در زنجیره ارزش گاز از ابتدا تا انتها است.معاون مدیرعامل شرکت گازپروم روسیه افزود: این شرکت علاقه‌مند به همکاری با ایران در طرح‌های اکتشاف، تولید گاز، تولید ال ان جی و عرضه گاز از طریق خط لوله، از جمله به هند است.وی اظهار کرد: از حضور در طرح‌های بزرگ در صنعت گاز ایران حتی در صورتی که بسیار دشوار باشد استقبال می‌کنیم. مدودوف عنوان کرد: ایران جایگاه گازپروم را در نظر بگیرد و براین اساس پروژه‌های صنعت گاز ایران را به این شرکت پیشنهاد دهد.معاون مدیرعامل شرکت گازپروم تاکید کرد: در همکاری میان ایران و روسیه باید

مدودوف:

هم اکنون ۶۰ میلیارد مترمکعب ظرفیت ذخیره سازی در روسیه و پنج میلیارد مترمکعب نیز در دیگر کشورها ظرفیت ذخیره سازی ایجاد کرده ایم

هر دو طرف منافع مشترک داشته باشند در غیر اینصورت مذاکرات به نتیجه نخواهد رسید.به گفته وی، همکاری‌های مشترک شرکت ملی گاز ایران و شرکت گازپروم براساس قوانین مشترک دو کشور اجرایی می‌شود تا نتیجه ای که دوطرف انتظار دارند محقق شود. مدودوف اظهار کرد: ایران طرح‌های خود را اولویت بندی کرده است و می‌توانیم در حوزه‌های مطالعاتی نیز با یکدیگر همکاری داشته باشیم. معاون مدیرعامل شرکت گازپروم یادآور شد: این شرکت با شرکت‌های دیگر از جمله شل و توتال نیز همکاری می‌کند. وی ادامه داد: گازپروم می‌تواند با شرکت ملی گاز ایران همکاری سه و چند جانبه داشته باشد.به گفته «مدودوف»، از مسئولان شرکت ملی گاز ایران درخواست می‌کنم پروژه ای را به شرکت گازپروم پیشنهاد دهند که پاسخگوی نظر ما نیز باشد و مطمئنم در ایران پروژه‌هایی وجود دارد

مدودوف:

از مسئولان شرکت ملی گاز ایران درخواست می‌کنم پروژه ای را به شرکت گازپروم پیشنهاد دهند که پاسخگوی نظر ما نیز باشد و مطمئنم در ایران پروژه‌هایی وجود دارد که ظرفیت حضور در آن را داشته باشیم

که ظرفیت حضور در آن را داشته باشیم. معاون مدیرعامل شرکت گازپروم گفت: این شرکت می‌تواند در حوزه ذخیره سازی، حتی در دیگر کشورها نیز با ایران همکاری داشته باشد. مدودوف افزود: هم اکنون ۶۰ میلیارد مترمکعب ظرفیت ذخیره سازی در روسیه و پنج میلیارد مترمکعب نیز در دیگر کشورها ظرفیت ذخیره سازی ایجاد کرده ایم.وی ادامه داد: هم اکنون سرمایه گذاری در حوزه ذخیره سازی در دیگر کشورها با شرایط جغرافیایی متفاوت نیز در جریان است.معاون مدیرعامل شرکت گازپروم تاکید کرد: موضوع محرمانه ای در این زمینه وجود ندارد و هر اطلاعاتی که شرکت ملی گاز ایران نیاز داشته باشد در اختیار آن قرار می‌دهیم. مدودوف تصریح کرد: به طور مداوم در همه محورهایی که در یادداشت تفاهم همکاری درج شده می‌توانیم کار کنیم.وی یادآور شد: کارگروه‌های کارشناسی شرکت ملی گاز ایران و گازپروم از چند ماه آینده فعالیت خود را آغاز می‌کنند.به گفته معاون مدیرعامل شرکت گازپروم، این شرکت با کشورهای مشترک المنافع در حوزه ساخت پالایشگاه گاز همکاری می‌کند و می‌تواند در این زمینه با ایران نیز همکاری داشته باشد.مدودوف تاکید کرد: روسیه و ایران به عنوان کشورهایی هستند که می‌توانند در حوزه گاز با یکدیگر همکاری و حتی قوانین تدوین کنند.

مدیرعامل شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی‌نژاد تاکید کرد؛

توانمند سازی افراد جویای کار و توسعه آموزش‌های فنی و حرفه ای

دانش نفت: مدیرعامل شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی‌نژاد بر توانمند سازی افراد جویای کار و توسعه آموزش‌های فنی وحرفه ای در سطح جامعه تاکید کرد.

به گزارش روابط عمومی‌شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی‌نژاد، مهندس سید مجید منبتی در بازدید مدیر کل فنی و حرفه ای خراسان رضوی از این مجتمع گازی افزود: تلاش برای بهبود و استفاده مؤثر و کارآمد از نیروی کار، تجهیزات و ابزار کار و فضای کار متعادل از اهداف تمامی مدیران سازمانهای اقتصادی و واحدهای تولیدی و صنعتی می باشدوی اظهارداشت: از مهمترین اهداف در هر سازمان ارتقاء سطح بهره وری آن است و یکی از دستگاههای متولی که می‌تواند در این زمینه تاثیرگذار باشد اداره کل فنی و حرفه ای در استان‌ها است.مهندس منبتی با اشاره به استراتژی‌های این شرکت در برون سپاری فعالیت‌ها و خدمات ابرازداشت: ما از کلیه شرکت‌های خدماتی که توان ارائه خدمات به پالایشگاه را دارند استقبال کرده و آماده همکاری با هدف دریافت خدمات هستیم.مهندس منبتی با اشاره به انجام تعمیرات اساسی سالیانه در واحدهای عملیاتی این مجتمع گازی گفت: کلیه نیروهای پیمانکاری که در بخش تعمیرات اساسی فعالیت می کنند در مرحله نخست و زیر نظر آموزشگاهها دوره‌های فنی و حرفه ای را گذرانده و جذب پالایشگاه می‌شوند.این مقام مسئول با بیان اینکه باید توانمند سازی در سطح جامعه را افزایش دهیم اضافه کرد: همکاران ما در مجموعه شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی‌نژاد آماده همکاری‌های دوجانبه با سازمان آموزش فنی و حرفه ای خراسان رضوی هستند.

واکنش شرکت ملی گاز ایران به خبر رویترز؛

حجم کنونی صادرات گاز ایران به ترکیه مطابق قرارداد است

دانش نفت: سخنگوی شرکت ملی گاز ایران در واکنش به خبر رویترز «جریان انتقال گاز ایران به ترکیه به دلیل شرایط جوی زمستان یک سوم کاهش یافته است» اظهار کرد: این موضوع صحت ندارد.

مجید بوجار زاده اعلام کرد: ترکیه هم اکنون در حال برداشت حدود روزانه ۳۰ میلیون مترمکعب گاز از ایران است.سخنگوی شرکت ملی گاز ایران تاکید کرد: ایران مطابق درخواست شرکت ترکیه ای بوتاش و قرارداد ۲ کشور، در حال ارسال و صادرات گاز به این کشور است.

خبرگزاری رویترز در گزارشی به نقل از منابع انرژی روز سه شنبه (۲۳ آذرماه) مدعی شد که بوتاش، اپراتور دولتی خط لوله گاز، به دلیل تامین گاز بخش خانگی در سرمای زمستان، عرضه گاز را به نیروگاه‌های خصوصی و دولتی از صبح چهارشنبه (۲۴ آذرماه) به نصف رسانده است.ایران و ترکیه در سال ۱۹۹۶ قرارداد ۲۵ ساله ای برای صادرات سالانه تا ۱۰ میلیارد مترمکعب گاز امضا کردند که بر اساس آن روزانه ۳۰ میلیون مترمکعب گاز به ترکیه ارسال می‌شود.

نگاه

احتمال تغییر ساختار شرکت ذخیره سازی گاز

"شوریجه" ناجی استانهای شمالی در سرمای اخیر

با برداشت روزانه ۱۲،۵ میلیون متر مکعب گاز از مخزن ذخیره‌سازی گاز شوریجه در سرمای دو هفته گذشته، این مخزن اجازه قطع گاز سراسری استان‌های شمالی را نداد.

در حال حاضر ایران با دو مخزن ذخیره سازی گاز در سراجه و شوریجه پنجمین کشور جهان در میان کشورهایی است که گاز را پس از استخراج در مخازن ذخیره کرده و از این موضوع به عنوان پدافند غیرعامل استفاده می کند.در حال حاضر که ماه‌های سرد سال رو به سپری شدن است‌ف روزانه ۱۰ میلیون متر مکعب گاز از سراجه برای تامین گاز شهر تهران و ۱۲،۵ میلیون متر مکعب نیز از مخزن شوریجه برای تامین گاز مناطق شمال و شمال شرق استفاده می‌شود. براساس آمار و اطلاعات ارائه شده از مسؤولان شرکت ذخیره سازی گاز ۳،۳ میلیارد متر مکعب ظرفیت مخزن سراجه و ۴،۸ میلیارد متر مکعب نیز ظرفیت مخزن شوریجه است که با این شرایط می‌توان از مخزن شوریجه روزانه ۲۰ میلیون متر مکعب گاز برداشت کرد.اما به صلاحدید مسؤولان شرکت ملی گاز ایران تنها روزانه ۱۲،۵ میلیون متر مکعب گاز از این مخزن برداشت می‌شود. اهمیت ذخیره سازی گاز و برداشت از مخزن شوریجه به اندازه‌ای است که در سرمای دو هفته گذشته که منطقه شمال کشور را فراگرفت اجازه نداد قطع گاز گسترده در این منطقه ایجاد شود.هرچند که ترکمنستان گازش را در این مقطع همانند زمستان سال ۸۶ و ۹۲ قطع نکرد.ایران به غیر از مخزن ذخیره سازی گاز در شوریجه و سراجه، مخازن دیگری را در دست مطالعه و بررسی دارد مانند مخزن گنبد نمکی نصر آباد کاشان، بیورتشا ورامین، احمدی شیراز و چند مخزن دیگر در مناطق شمالی و غربی کشور که با راه اندازی این مخازن می‌توان انتظار داشت که ایران از نظر رتبه ذخیره سازی به جایگاه‌های بالاتری در جهان برسد. شرکت ذخیره سازی گاز که در اواخر دهه ۸۰ از معاونت به عنوان یک شرکت بزرگ زیر نظر شرکت ملی گاز ایران فعالیت خود را آغاز کرد و در ابتدای دهه ۹۰ به شکوفایی رسید، شنیده شده است براساس یک تصمیم به زودی به عنوان یک معاونت، زیر نظر شرکت مهندسی و توسعه گاز ادامه فعالیت می‌دهد.گرچه این اقدام به منزله منحل کردن شرکت ذخیره سازی گاز نیست اما می‌تواند از سرعت طرح‌های ذخیره سازی در ایران بکاهد.براساس برنامه ریزی صورت گرفته در باشگاه ذخیره سازی گاز جهان باید ۱۳ تا ۱۴ درصد از مصرف گاز جهان از طرح‌های ذخیره سازی برداشت شود ضمن آنکه همانطور که گفته شد احداث این طرح‌ها از کشیدن کیلومترها خط لوله باصرفه تر است زیرا براساس یک برآورد هزینه احداث ۴۰ کیلومتر خط لوله گاز ۵۶ اینچ با احداث یک طرح ذخیره سازی گاز برابری می کند.بنابراین انتظار می‌رود که مسؤولان امر در اتخاذ این تصمیم تجدید نظر کنند.

منبع: خبرگزاری فارس

نگاه

مقایسه ارزیابی اقتصادی صادرات ال ان جی و جی تی ال برای ایران

گاز طبیعی پاک‌ترین سوخت فسیلی یا قابلیت تبدیل به محصولات مختلف به شمار می‌رود که در دهه‌های اخیر مورد توجه متقاضیان سوخت‌های فسیلی قرار گرفته است.

رشد اقتصادی کشورها و افزایش جمعیت از یکسو و هزینه پایین استخراج و قیمت مناسب گاز طبیعی و آلایندگی کم‌تر زیست‌محیطی گاز در قیاس با دیگر سوخت‌های فسیلی از سویی دیگر، سبب افزایش تقاضای پاک‌ترین سوخت فسیلی شده است این افزایش تقاضا سبب شده است تا کشورهای برخوردار از این منبع طبیعی برای صادرات ذخایر خود برنامه‌ریزی کنند و با توجه به قابلیت‌های گاز طبیعی، روش‌های مختلفی را برای صادرات در نظر گیرند.از میان تبدیلات متنوع فیزیکی و شیمیایی گاز طبیعی، فناوری تبدیل گاز به فرآورده‌های مایع و فناوری گاز مایع شده، دو فناوری با تقاضای بسیار بالا هستند. فناوری تبدیل گاز طبیعی مایع با استفاده از فرآیند فیشر- تروپش، گاز طبیعی را به سوخت‌های مایع عاری از سولفور تبدیل می کند.فناوری گاز طبیعی مایع شده نیز همان تقاضای سنتی گاز طبیعی را فراهم می کند اما به وسیله این فناوری مشکل انتقال گاز در فواصل طولانی به وسیله خط لوله برطرف می‌شود و امکان صادرات گاز طبیعی به بازارهای دوردست فراهم می کند. بررسی روش‌های مختلف صادرات گاز طبیعی، برای ایران به عنوان دومین کشور صاحب ذخایر گازی دارای اهمیت دارد زیرا در تصمیم‌گیری برای انتخاب بهترین شیوه صادرات گاز از لحاظ اقتصادی مؤثر است.مقایسه ارزیابی اقتصادی بین صادرات LNG و GTL برای ایران حاکی از آنست که استفاده از هر دو فناوری توجیه داشته و کاهش هزینه سرمایه‌ای و هزینه عملیاتی و افزایش درآمد فروش، سودآوری پروژه را بیشتر خواهد کرد، همچنین پروژه صادرات GTL نسبت به پروژه صادرات ال ان جی توجیه اقتصادی بیشتری دارد.

اخبار گاز

با همت متخصصان داخلی در پالایشگاه خانگیران صورت گرفت؛

ساخت دستگاه شیر کنترل دمای کوره گاز واحد نم زدایی ذخیره سازی شوریجه

کارشناس ارشد تعمیرات ابزار دقیق شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی‌نژاد از ساخت دستگاه شیر کنترل دمای کوره گاز احیاء واحد نم زدایی ذخیره سازی شوریجه در این شرکت خبرداد.

به گزارش روابط عمومی‌شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی‌نژاد، حسام الدین کماری علائی با اعلام این خبر افزود: این شیر کنترل کوره که توسط یکی از شرکت‌های خارجی ساخته و نصب شده بود، اخیرا دچار اشکال شده بود و باعث از سرویس خارج شدن این واحد نم زدایی گردیدوی اظهارداشت: تعمیر و تامین دستگاه به هیچ وجه امکان پذیر نبود.علائی تصریح کرد: با شدت گرفتن برودت هوا و نیاز شدید عملیاتی برای سرویس قرار دادن این واحد نم زدایی، همکاران واحد ابزاردقیق با تلاش شبانه روزی اقدام به بررسی، طراحی در بخش سخت افزار و مطالعه برنامه و باز طراحی در بخش نرم افزار این دستگاه در مدت زمان کوتاهی اقدام نمودندوی بیان کرد: طراحی این پروژه با استفاده از دانش فنی، ابتکار و همت متخصصان ابزار دقیق در شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی‌نژاد و با استفاده از مهندسی معکوس صورت گرفت که این مهم باعث درمدار قرار گرفتن این واحد نم زدایی شد.کارشناس ارشد تعمیرات ابزار دقیق پالایشگاه خانگیران اضافه کرد: شیر کنترل دمای کوره گاز احیا وظیفه کنترل ترکیب هوا و سوخت را بر عهده دارد و این دستگاه در حال حاضر بر روی کوره نصب و عملیاتی شده است.

سرپرست طرح خطوط انتقال گاز منصوب شد

طی حکمی‌از سوی مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، فرهاد حسنی به سمت سرپرست طرح خطوط انتقال گاز این شرکت منصوب شد.

در حکم حسن منتظر تربتی، مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران خطاب به فرهاد حسنی آمده است: با عنایت به شایستگی و تجارت ارزشمند جنابعالی، به موجب این حکم به سمت «سرپرست طرح خطوط انتقال گاز» منصوب می‌شوید.توفیق روزافزون جنابعالی را در انجام مسئولیت‌های محوله با هماهنگی کلیه مدیران محترم، مجریان محترم طرح‌ها و روسای محترم امور از پیشگاه خداوند متعال مسئلت می‌نماید.فرصت را مغتنم شمرده و از خدمات شایسته جناب آقای ابوالفضل سرابلو که به افتخار بازنشستگی نائل می‌شوند، تشکر و قدردانی می‌نماید.

گزارش دانش نفت از سفر ۲ روزه مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌ایران به عسلویه؛

ورود بند مسئولیت‌های اجتماعی در تعهد قراردادی پتروشیمی‌ها

هادی قهرمانی

دانش نفت: مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌ایران به همراه مدیران ارشد این شرکت، در سفری ۲ روزه (۲۲ و ۲۳ آذرماه) برای بازدید از روند پیشرفت طرح‌های پتروشیمی‌و همچنین روند اجرایی مسئولیت‌های اجتماعی به منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس سفر کرد. آنچه در پی می‌آید نگاه دانش نفت به این سفر دو روزه است.

ارزش ساخت مدرسه به اندازه پروژه‌های پتروشیمی

بر این اساس، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی مرضیه شاهدایی صبح روز سه شنبه، ۲۳ آذر ماه در آئین گشایش رسمی‌دبیرستان شهدای اخند گفت: افتتاح پروژه‌هایی همچون مدارس همسو با اهداف اجرای تعهد مسئولیت‌های اجتماعی اهمیتش برابر با افتتاح پروژه‌های صنعت پتروشیمی‌است. مرضیه شاهدایی با تبریک هفته وحدت گفت: افتتاح چنین پروژه‌هایی مایه غرور و شعف بنده و همه همکاران صنعت پتروشیمی‌است.وی با تشکر از هیئت مدیره و امیر حسینی بحرینی، مدیرعامل شرکت پلیمر آریا ساسول به دلیل انجام تعهد مسئولیت اجتماعی در تاسیس این دبیرستان گفت: افتتاح دبیرستان شهدای اخند از نظر جایگاه و ارزش معنوی برای بنده برابر با افتتاح یک پروژه بزرگ پتروشیمی‌است: هر چند سرمایه گذاری اقتصادی در این مدرسه یا سرمایه گذاری در یک پروژه پتروشیمی‌از نظر ریالی قابل مقایسه نیست: اما این ۲ برای من یک ارزش دارند.مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس تاکنون ۴۶ مدرسه ساخته است و شورای راهبردی پتروشیمی‌منطقه نیز اقدام‌های بزرگی انجام داده است.شاهدایی اظهار امیدواری کرد که این نگاه بزرگ و تعهد مسئولیت اجتماعی با قدرت و توان ادامه یابد. وی ساخت مدارسی همچون شهدای اخند را ادای دین به تعهد مسئولیت اجتماعی خواند و گفت: خوشحالم که این ادای دین در قالبی فرهیخته و متعالی ظاهر شده است: جایی که جوانان را برای آینده کشور تربیت می‌کند.شاهدایی با اعلام ۲ توصیه به معلمان و دختران محصل دبیرستان شهدای اخند اظهار کرد: به معلمان مدرسه می‌گویم که دانش آموزانی با اعتماد به نفس بالا، توانمند و آگاه را تربیت کنید. اینها آینده سازان و مادران روزهای آینده جامعه هستند. به معلمان می‌گویم که دخترانی شجاع تربیت کنند، نیمی‌از جامعه ما، زنان هستند و اکنون شاهدیم با شجاعت در میدان علم ۶۰ درصد از پذیرفته شدگان کنکور را بانوان تشکیل می‌دهند.معاون وزیر نفت در پتروشیمی‌در توصیه خود به دختران محصل گفت: از این فرصت بزرگ که صنعت پتروشیمی‌در اختیارتان گذاشته استفاده کنید، مدیران صنعت به خدمت شما درآمده اند و اکنون بهترین کار برای شما درس خواندن است تا بتوانید به دانشگاه راه یابید و یا با آگاهی و کسب آموزش زندگی مناسبی را در پیش گیرید و از نظر اقتصادی بتوانید مستقل شوید و مادران خوبی برای آینده باشید.وی صنعت پتروشیمی‌را صنعتی بزرگ و از ارکان اقتصاد کشور خواند و با اشاره به این که آینده عسلویه بسیار روشن است، وجود پروژه‌های نفت، گاز و پتروشیمی‌را از مصادیق روشن بودن آینده این منطقه اعلام کرد.شاهدایی در ادامه صنعت پتروشیمی‌را مصداق اقتصاد مقاومتی خواند و افزود: اگر می‌خواهیم اقتصاد مقاومتی را به عرصه عمل آوریم باید تلاش کنیم تا خام فروشی در صنعت نفت و گاز را به سمت این صنعت سوق دهیم و آن را به محصولات و تولیدات صنعتی و اقتصادی تبدیل کنیم.

مسئولیت‌های اجتماعی در تعهد قراردادی پتروشیمی‌ها

در همین حال، معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی‌روز دوشنبه، ۲۲ آذر ماه در نشست مشترک فرماندار و مسئولان شهرستان پارسیان گفت: شرکت‌های پتروشیمی‌در قراردادهای جدید متعهد به اجرای فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی هستند. مرضیه شاهدایی گفت: در شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌شورای راهبردی وجود دارد که برای تحقق اهداف مسئولیت اجتماعی اقدام می‌کند و در این زمینه با مشورت و دریافت اطلاعات از فرمانداری‌ها و بودجه‌ای که در اختیار دارد، اولویت‌ها را مشخص می‌کند تا براساس آنها به تعهدها عمل شود.وی تصریح کرد: تعهدهای اجتماعی تنها ساختن مدرسه نیست: بلکه بهداشت و درمان، کمک به بیمارستان‌ها و ساخت خانه‌های بهداشت را شامل می‌شود. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: خیر خوب برای شهرستان پارسیان این است که در نزدیکی منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان قرار دارد و در این منطقه با توجه به منطقه ویژه انرژی بر اشتغال زیادی ایجاد خواهد شد.شاهدایی از تمایل ویژه سرمایه گذاران داخلی و خارجی برای مشارکت و حضور در این منطقه خبر داد و گفت: آینده خوبی را برای پارسیان پیش بینی می‌کنم.وی با بیان این که در عسلویه دیگر زمینی برای فعالیت صنعتی وجود ندارد، گفت: منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارسیان منطقه بزرگی است که ما نیز در مشورت‌ها آن را پیشنهاد می‌دهیم.محمد رادمهر، فرماندار پارسیان نیز در جلسه مشترک فرماندار و مسئولان شهرستان پارسیان با معرفی این شهرستان به ظرفیت‌های زیادی آن در حوزه گردشگری اشاره کرد و گفت: قابلیت‌های آن نشان می‌دهد که آینده روشنی خواهد داشت. وی از مسئولان صنعت نفت و معاون وزیر نفت

در امور پتروشیمی‌خواستار نگاهی ویژه به این شهرستان شد.

وزارت نفت در حمایت از تولیدات داخلی برجعدار است

معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی‌صبح روز (وشنبه، ۲۲ آذر ماه در آیین گشایش رسمی‌هشتمین نمایشگاه نفت، گاز و پتروشیمی‌عسلویه گفت: امروز وزارت نفت پرچم دار ساخت داخل در کشور است، هم اکنون با رشد توانایی سازندگان و پیمانکاران داخلی شاهد قطع وابستگی این صنعت هستیم.مرضیه شاهدایی، مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: با آغاز به کار این صنعت در کشور و رشد آن در سال‌های اخیر به تدریج به سمت وابستگی در بخش پژوهشی و استفاده از توانمندی داخل حرکت کردیم. وی با اشاره به پیشرفت تولیدات داخلی گفت: امروز وقتی وارد مجتمع‌های پتروشیمی‌کشور می‌شویم ۶۰ تا ۷۰ درصد آنها ساخت داخل است، در حالی که زمانی پتروشیمی‌آبادان، تبریز و اصفهان را کاملا با تجهیزات خارجی می‌ساختیم و حتی اسکلت فلزی آن هم از خارج می‌آمد و پیمانکاران خارجی آن را نصب می‌کردند.معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی‌یادآور شد: اکنون به عنوان یک ایرانی پر غرور سر خود را بالا می‌گیریم و همه مراحل یک پتروشیمی اعم از ساخت، نصب و بهره برداری را انجام می‌دهیم و مجریان و پیمانکاران ما توانمندی راه اندازی کامل یک پتروشیمی‌را دارند. شاهدایی گفت: در شرایط کنونی بین المللی پس از برجام شرکت‌های خارجی در بازدید از تاسیسات پتروشیمی‌ما می‌پرسند چند خارجی در این سایت کار می‌کنند و با این پاسخ که کارشناسان ایرانی این سایت‌ها را ساخته اند، رویه‌رو می‌شوند حیرت می‌کنند. این مسئله سبب افتخار و غرور ملی بنده و همه مدیران و متخصصان صنعت پتروشیمی‌است.وی با اشاره به حمایت صنعت نفت از تجهیزات داخلی گفت: برای تداوم حمایت‌های صنعت نفت باید تولیدکنندگان داخلی تمهیداتی بیندیشند تا در رقابت بازار سربلند باشند. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌ادامه داد: تولید کنندگان داخلی، و خدمات خود را ارتقا دهند و در روند ساخت سعی کنند تا از تازه ترین فناوری‌ها بهره برند.شاهدایی با بیان این که تولیدکنندگان داخلی باید ضوابط، مقررات و زمان و شرایط تولید را رعایت کنند و سفارش‌ها را به موقع تحویل دهند، افزود: تولیدکنندگان داخلی هنگام نصب تجهیزات باید در کنار کارفرما باشند و خدمات پس از فروش را به فراموشی نسپارند.

فعالیت‌های پتروشیمی در حوزه مسئولیت اجتماعی ثمربخش بوده است

معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی‌روز دوشنبه، ۲۲ آذرماه در آیین گشایش مدرسه استقلال روستای بزباز عسلویه با اشاره به اقدام‌های انجام شده از سوی پتروشیمی‌در راستای تعهد به مسئولیت اجتماعی همه مدیران این صنعت را موظف به فعالیت در این حوزه دانست. مرضیه شاهدایی با تبریک هفته وحدت و ولادت حضرت محمد (ص) این هفته را طلیعه ای برای رشد و آبادانی منطقه دانست.وی با بیان این که یکی از نشانه‌های وحدت، افتتاح این مدرسه است که بیانگر وحدت میان مدیران پتروشیمی‌و منطقه است.شاهدایی افزود: امروز روزی است که باید بتوانیم برای توسعه و آبادانی منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس و عسلویه سهم بزرگی داشته باشیم و در کارهای خیر و نیک و تعهدها و مسئولیت‌های اجتماعی فعالیت کنیم.معاون وزیر نفت در پتروشیمی، صنعت پتروشیمی‌را یکی از صنایع بزرگ کشور خواند که توانسته در زمینه مسئولیت اجتماعی تلاش‌های زیادی را انجام دهد و نتایجش ثمربخش بوده است.

وی گفت: توسعه صنعتی منطقه عسلویه با شتاب انجام شد اما این موضوع با توسعه متوازن منطقه نبود و براین اساس تلاش‌ها برای ایجاد توازن در توسعه شتاب بیشتری گرفت.شاهدایی تاکید کرد: این منطقه به دلیل مواهبی که به کشور می‌رساند، لازم است از آنها بهره مند شود، از این رو همه مدیران صنعت پتروشیمی‌متعهد به اجرای فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی هستند.معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی‌گفت: امیدوارم افتتاح مدرسه استقلال بتواند برای رشد فرهنگ گام‌های بزرگی بردارد زیرا ما در آینده نیازمند افراد متخصص و تحصیل کرده هستیم.شاهدایی یادآور شد: هر جا که صنعت رشد کرده است، بدون شک مسائلی را هم برای اهالی منطقه داشته است: اما با توسعه متوازن می‌توان تعادل مناسبی را میان منطقه صنعتی و منطقه بومی‌ایجاد کرد.مقیمی، رئیس شورای روستای بزباش عسلویه نیز در این مراسم با خوشامدگویی و تبریک هفته وحدت گفت: روستای بزباز در حریم کمپ‌های مسکونی قرار دارد و مردم این روستا توانستند میزبان خوبی برای کارکنان و متخصصان عسلویه باشند.وی گفت: روستای ما جوانان بسیار زیادی دارد که همگی علاقمند به ورزش هستند و با کمترین امکانات در سطح کشوری دارای مقام هستند.مقیمی‌با تشکر از معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی‌و وزارت نفت برای انجام تعهدهای به مسئولیت اجتماعی نمونه بارز آن را افتتاح مدرسه استقلال دانست.درخواست وی در این مراسم ایجاد سالن ورزشی در این منطقه بود.

نگاه دولت به منطقه امیدوارانه ست

ابراهیم نادری، فرماندار عسلویه نیز در آیین گشایش مدرسه استقلال روستای بزباز با تبریک هفته وحدت گفت: نگاه دولت امروز به این منطقه بسیار روشن و امیدوارانه است و تلاش دارد ضمن توجه به مسائل آموزشی، نیروهای انسانی را توانمندسازی کند.وی افزود: وزارت نفت تاکنون اقدام‌های زیادی را همسو با اهداف مسئولیت اجتماعی انجام داده و پروژه‌های دیگری نیز در حال بررسی و اجراست.نادری گفت: قرار است به زودی در حوزه بهداشت و درمان هم اقدام‌های دیگری انجام شود.فرماندار عسلویه یادآور شد: رئیس‌جمهوری و وزیر نفت توجه ویژه‌ای به منطقه عسلویه دارند و با درایت و تعاملات موجود امیدواریم فضای رشد و توسعه گسترده تر از پیش شود.

معاون وزیر نفت در پتروشیمی‌لوح مردمی آتیه‌بان دریافت کرد

بر این اساس، لوح مردمی‌آتیه بان از سوی مردم روستای اخند عسلویه به معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی‌اهدا شد.آیین گشایش و بهره‌برداری رسمی‌از دبیرستان ۱۲ کلاسه شهدای اخند این روستا واقع در عسلویه با قدردانی از مرضیه شاهدایی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌ایران همراه بود که از سوی مردم روستای اخند عسلویه لوح مردمی‌آتیه بان را دریافت کرد. لوح مردمی‌آتیه بان به دلیل فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی و خدمات ماندگار معاون وزیر نفت در پتروشیمی‌به وی اهدا شد.

معاون وزیر نفت از دهکده گردشگری پازارگاد بازدید کرد

در همین حال، معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی‌از دهکده گردشگری پازارگاد بازدید کرد.مرضیه شاهدایی صبح روز سه شنبه، ۲۳ آذر ماه به همراه مدیران ارشد شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌از دهکده گردشگری پازارگاد که به همت شرکت عملیات غیرصنعتی پازارگاد طراحی و اجرا شده است، بازدید کرد. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌در این بازدید در جریان گزارش روند بهسازی رشد و توسعه دهکده گردشگری پازارگاد قرار گرفت.دهکده گردشگری پازارگاد سال ۹۴ افتتاح شد و امسال بهسازی و توسعه آن آغاز شد که به گفته مدیرعامل شرکت عملیات غیرصنعتی پازارگاد و مدیر این مجموعه گردشگری این عملیات تا پایان دی‌ماه به پایان می‌رسد.

وحدت میان بخش صنعتی و بومی ضرورت دارد

معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی‌با تاکید بر ضرورت وحدت میان بخش صنعتی و بومی‌منطقه عسلویه گفت: صنایع نمی‌توانند دور خود حصار بکشند و باید با دیگران و منطقه ارتباط داشته باشند. مرضیه شاهدایی در سیزدهمین نشست مشترک علما و روحانیون شیعه و اهل سنت به مناسبت هفته وحدت که در مجتمع پتروشیمی‌مبین برگزار شد، گفت: هفته وحدت به درستی و با راهبردی دقیق نامگذاری شده است و همه تلاش دست‌اندرکاران دولت و صنعت پتروشیمی‌در برگزاری هر چه بهتر برنامه‌های این هفته و ایجاد مودت میان مسلمانان بویژه مردم منطقه عسلویه است.وی با بیان این که پیشنهاد من به همه شرکت‌های تابعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌تلاش برای ایجاد برادری و هماهنگی میان کارکنان و مردم منطقه است، یادآور شد: این مسئله بویژه باید در عسلویه از راهبردهای اصلی باشد. معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی‌به همراه مدیران ارشد شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌در سفری ۲ روزه برای بازدید از روند پیشرفت طرح‌های پتروشیمی‌و همچنین روند اجرایی مسئولیت‌های اجتماعی به عسلویه سفر کرده است.

واحد متانول پتروشیمی‌بوشهر تابستان ۹۶ راه اندازی می‌شود

در همین حال، عضو هیئت مدیره پتروشیمی‌در حال ساخت بوشهر در جریان بازدید مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌ایران از واحدهای متانول و شیرین سازی گاز این مجتمع گفت: طبق برنامه قرار است تا پایان خرداد ماه ۱۳۹۶ واحد متانول پتروشیمی‌بوشهر راه اندازی شود. مرضیه شاهدایی در ادامه سفر ۲ روزه خود به منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس عصر روز سه شنبه، ۲۳ آذرماه از در جریان آخرین روند پیشرفت مجتمع پتروشیمی‌در حال ساخت بوشهر قرار گرفت.رضا افشین، عضو هیئت مدیره پتروشیمی‌در حال ساخت بوشهر در باره طرح متانول این مجتمع گفت: این طرح تاکنون ۸۰ درصد پیشرفت داشته است.وی افزود: طبق برنامه قرار است تا پایان خرداد ماه ۱۳۹۶ واحد متانول پتروشیمی‌در حال ساخت بوشهر راه اندازی شود و کمپرسورها هم اکنون در حال نصب هستند.افشین درباره واحد شیرین سازی گاز مجتمع پتروشیمی‌در حال ساخت بوشهر گفت: این واحد در زمینی به مساحت ۱۰ هزار هکتار زمین در حال ساخت است و از نظر مهندسی، خرید و نصب تجهیزات ۷۹ درصد پیشرفت دارد. عضو هیئت مدیره مجتمع پتروشیمی‌بوشهر افزود: طبق برآوردها واحد شیرین سازی گاز تا پایان امسال افتتاح می‌شود و از یک ماه آینده نیز بخشی از عایق کاری‌ها را آغاز می‌کنیم.

گفتمان

مدیر برنامه ریزی و توسعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی؛

صادرات محصولات پتروشیمی‌به ۲۰ میلیون تن افزایش می‌یابد

پتروشیمی گفت: صادرات محصولات پتروشیمی‌ایران تا پایان امسال به ۲۰ میلیون تن افزایش می‌یابد.

فرناز علوی، صبح روز شنبه، ۲۰ آذر ماه در نشستی مطبوعاتی با تشریح عملکرد صنعت پتروشیمی‌به روند افزایشی ظرفیت نصب شده این صنعت در کشور اشاره کرد که تا سال ۹۵ به ۶۴ میلیون تن رسیده است. وی با اعلام این که پارسال میزان کل تولید صنعت پتروشیمی‌حدود ۴۶.۵ میلیون تن بوده است، افزود: در هفت ماه امسال تولید محصولات پتروشیمی۲۹ میلیون تن بوده که برآورد ما از میزان تولید تا پایان امسال ۵۰ تا ۵۱ میلیون تن است.علوی با اشاره به عرضه تولید محصولات پتروشیمی‌به بازار داخل و صادرات، اظهار کرد: میزان عرضه صادراتی محصولات پتروشیمیایی حدود ۱۸.۸ تا ۱۹ میلیون تن و عرضه داخلی ۱۴ میلیون تن بوده که در هفت ماه امسال میزان صادرات ۱۱.۶ میلیون تن و عرضه داخلی ۸.۵ میلیون تن بوده است.وی عنوان کرد: می‌توان انتظار داشت میزان صادرات محصولات پتروشیمیایی تا پایان امسال به ۲۰ میلیون تن برسد.مدیر برنامه ریزی و توسعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی، میزان ارزش صادرات محصولات پتروشیمی‌در سال ۹۴ را ۹.۶ میلیارد دلار اعلام کرد و گفت: تا پایان مهرماه امسال ارزش صادرات ۴.۸ میلیارد دلار صادرات داشتیم که می‌توان انتظار داشت این میزان تا پایان امسال به حدود ۹ میلیارد دلار برسد.وی با اشاره به این که ارزش محصولات صنعت پتروشیمی‌متاثر از قیمت خوراک و تحولات بازار انرژی است، گفت: از اواسط سال ۲۰۱۴ با کاهش قیمت مواجه بوده ایم و در این راستا قیمت نفتا به عنوان خوراک اصلی تولید اتیلن در بازارهای بین المللی نیز روند همسویی با قیمت نفت خام داشته و با کاهش قیمتی رو به رو بوده است.عضو هیئت مدیره شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌عنوان کرد: برهمین اساس متوسط قیمت فروش محصولات پتروشیمی‌از سال ۹۰ تا ۹۴ با روند کاهشی مواجه بوده و قیمت محصولات صادراتی ۵۰ درصد و فروش محصولات در بازارهای داخلی با ۴۰ درصد کاهش مواجه بوده است.به گفته وی، محصولات پلیمری نیز در این مقطع ۲۰ تا ۵۵ درصد و محصولات پایه و شیمیایی مانند متانول و اتیلن گلایکول در حدود ۴۰ تا ۵۵ درصد با کاهش قیمت رو به رو بوده اند.مدیر برنامه ریزی و توسعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌ادامه داد: همچنین قیمت کودهای شیمیایی حدود ۵۳ درصد، خوراک و سوخت حدود ۶۶ درصد، گروه محصولات آروماتیک حدود ۳۰ تا ۵۳ درصد کاهش یافته است و نشان می‌دهد که تغییرات بازار انرژی روی فروش محصولات پتروشیمی‌تاثیر مستقیم دارد. وی با بیان این که روند صنعت در پنج سال گذشته بیانگر افزایش نسبی هزینه‌ها به دلیل تورم، کاهش قیمت جهانی محصولات پتروشیمیایی و افزایش نسبی قیمت خوراک‌های گازی بوده است، گفت: در این مقطع با وجود افزایش هزینه‌ها، سهم سود از کل درآمدها در سال ۹۴ نسبت به سال ۹۰ حدود سه درصد افزایش داشته و بیش از ۸۰ درصد کل سود صنعت متعلق به ۱۳ شرکت مصرف کننده انواع خوراک گاز بوده است.به گفته وی، در بازه زمانی سال‌های ۹۰ تا ۹۴، سود شرکت‌های مصرف کننده انواع گاز، ۳۶ درصد تا ۴۹ درصد متغیر بوده و متوسط سود شرکت‌های مصرف کننده خوراک مایع میان هشت تا ۱۰ درصد از کل درآمدهای شرکت‌های یادشده بوده که در مقایسه با سرمایه گذاری‌های انجام شده بسیار پایین است.علوی با اشاره به شرایط جدید حاکم بر صنعت پتروشیمی کشور پس از خصوصی سازی گفت: بخش خصوصی به عنوان فعال و مجری توسعه یا ورود به صنعت عهده دار اقدام‌هایی همچون سرمایه گذاری بالا، پذیرش ریسک‌های مربوطه خواهد بود و شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌سیاست گذار و متولی توسعه، طراح برنامه‌های توسعه و تسهیل کننده برای اجرای آن‌ها و فراهم کننده شرایط برای ورود و فعالیت بخش خصوصی است.وی، سرفصل‌های اصلی ماموریت شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌را توسعه راهبردها و برنامه‌های توسعه صنعت پتروشیمی، گسترش امکان تامین منابع مالی برای پیشبرد توسعه، مشارکت در توسعه زیربناهای ضروری برای اجرای برنامه‌های توسعه، تقویت و پشتیبانی صنعت از طریق حمایت، ایجاد و فعال کردن نهادهای ارائه دهنده خدمات و تعیین مکانیزم‌های منطقی برای مدیریت تعاملات واحدهای واگذار شده و طرح‌ها دانست.این مدیر شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌همچنین در ادامه ماموریت این شرکت را به عنوان سازمان توسعه‌ای شامل برنامه‌ریزی و توسعه صنعت، مالی و سرمایه گذاری و پشتیبانی آن اعلام کرد.علوی تصریح کرد: شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌به عنوان یک سازمان توسعه‌ای با اتکا به بیش از نیم قرن تجربه کارآمد و بهره مندی از سرمایه‌های انسانی و فکری خود با رویکرد کاهش خام فروشی و تکمیل زنجیره ارزش به برنامه ریزی کلان، سیاست گذاری، تنظیم گری، بسترسازی، تسهیل گری و پشتیبانی توسعه پایدار صنعت پتروشیمی‌می‌پردازد.مدیر برنامه ریزی و توسعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌عنوان کرد: این شرکت با تاکید بر مسئولیت اجتماعی نسبت به صیانت از محیط زیست و منابع ملی، ارج نهادن به ارزش آفرینی، پاسخگویی و رعایت حقوق ذی نفعان در پیشرفت اقتصادی کشور و ارتقای کیفیت زندگی مردم نقش کلیدی ایفا می‌کند.عضو هیئت مدیره شرکت ملی صنایع پتروشیمی، محدوده خدمات قابل ارائه این شرکت را برنامه ریزی و سیاست گذاری توسعه صنعت، زمینه سازی توسعه زیرساخت‌های صنعت از سوی بخش غیردولتی و یا با مشارکت آن، جذب سرمایه گذاران، راهنمایی و پشتیبانی آن‌ها، پیشنهاد تدوین و اصلاح قوانین، مقررات و استانداردهای این صنعت و همچنین تنظیم‌گری دانست.علوی در ادامه نشست مطبوعاتی با اعلام اهداف نقشه راه توسعه صنعت پتروشیمی کشور به افزایش راندمان تولید مجتمع‌های موجود تا رسیدن به سطح ظرفیت اسمی، اجرا و تکمیل طرح‌های نیمه تمام باقیمانده از برنامه‌های چهارم و پنجم توسعه، اجرای طرح‌های جدید (ظرفیت‌های سرمایه گذاری با هدف جبران تاخیر در دستیابی به اهداف برنامه‌ها) فراهم ساختن زمینه توسعه متوازن صنایع پایین دستی پتروشیمی‌با هدف تکمیل زنجیره ارزش طبق قانون نفت و با همراهی وزارت صنعت، معدن و تجارت اشاره کرد.وی، توسعه فعالیت‌های شرکت پژوهش و فناوری را به عنوان یک شرکت دانش بنیان در راستای بومی‌سازی فناوری‌های نوین و رفع مشکل بخش‌های مختلف صنعت پتروشیمی کشور از دیگر اهداف نقشه راه توسعه این صنعت برشمرد.عضو هیئت مدیره شرکت ملی صنایع پتروشیمی‌همچنین با تشریح اهداف طرح‌های جدید صنعت پتروشیمی کشور تا افق ۱۴۰۴ گفت: این شرکت دستیابی به مقام نخست منطقه در تولید محصولات پتروشیمیایی از لحاظ ارزش اجرای طرح‌های جدید را که عمدتا از گاز طبیعی به عنوان خوراک استفاده می‌کنند را مدنظر قرار داده است.براساس اعلام وی، برنامه ریزی‌های انجام شده در صنعت پتروشیمی‌با رویکرد پرهیز از خام فروشی و تکمیل زنجیره ارزش و تبدیل محصولات پایه و میانی به محصولات با ارزش افزوده بالا بوده و طرح‌های معرفی شده یا واگذار شده به سرمایه گذاران در قالب مجتمع‌های یکپارچه از ابتدای زنجیره تا محصولات نهایی پتروشیمی‌است.علوی در ادامه هدفگذاری در طرح‌های جدید توسه صنعت پتروشیمی‌را شامل تبدیل گاز طبیعی به الفین‌ها (از طریق زنجیره متانول) و مشتقات آن‌ها، تبدیل پروپان به پروپلن و مشتقات، استفاده از مایعات گازی، اتان، بوتان و.. برای تولید الفین‌ها و مشتقات آن‌ها، استفاده از خوراک‌های مایع در تولید الفین‌ها، آروماتیک‌ها و مشتقات آن‌ها و همچنین تامین خوراک واحدهای جدید اعلام کرد. وی با اعلام برنامه ریزی برای ایجاد قطب‌های توسعه صنعت پتروشیمی‌در کشور به طرح توسعه منطقه ویژه استقرار صنایع انرژی بر پارسیان، جزیره لاوان، قشم، جاسک و چابهار اشاره کرد و گفت: در این مسیر نزدیک بودن به منابع خوراک، دسترسی به آب فراوان و همچنین دسترسی به زیرساخت‌های صادرات محصولات پتروشیمی‌توجه شده است.علوی یادآور شد: برنامه ریزی ما این است که شرکت ملی صنایع پتروشیمی کارآمدترین سازمان توسعه‌ای در غرب آسیا شود.

صادرات پتروشیمی تبریز ۱۶ درصد افزایش یافت

دانش نفت: صادرات محصولات پتروشیمی‌تبریز در هشت ماه امسال نسبت به مدت مشابه پارسال، ۱۶ درصد افزایش یافت.

تا، در هشت ماه امسال ۱۱۶ هزار تن فرآورده‌های پلیمری به چند کشور اروپایی صادر شده است.شرکت پتروشیمی‌تبریز در مدت یادشده محصولات خود را به صنایع پایین دست پتروشیمی‌در داخل کشور و نیز مشتریان خارجی به مرز ۲۸۶ هزار تن رسانده است.میزان درخواست مشتریان خارجی فرآورده‌های پتروشیمی‌تبریز به ویژه کشورهای اروپایی در هشت ماه گذشته بیش از سه برابر کل محصولات این مجتمع بزرگ تولیدی کشور است.به گزارش شرکت پتروشیمی‌تبریز، این شرکت به عنوان بزرگترین شرکت تولیدی شمال غرب کشور از نظر حجم کسب و کار و تولید کننده انحصاری انواع پلاستیک‌های خام شامل پلی اتیلن، پلی استایرن‌ها و ABS، باید پاسخگوی نیازهای صنایع پایین دست داخلی برای استفاده در صنایع تبدیلی کشور باشد.مجتمع پتروشیمی‌تبریز در زمینی به مساحت ۳۹.۱ هکتار در جنوب غربی شهر تبریز و در جوار پالایشگاه واقع است. خوراک این مجتمع، نفتای سبک و سنگین و گاز مایع است که بخش عمده آن از پالایشگاه تبریز تامین می‌شود.

با هدف حفظ محیط زیست؛

سیستم پایش لحظه‌ای گازهای خروجی در پتروشیمی‌مروارید راه‌اندازی شد

دانش نفت: سیستم پایش لحظه‌ای گازهای خروجی کوره‌های واحد الفین شرکت پتروشیمی‌مروارید با موفقیت نصب و راه اندازی شد.

به منظور حفظ محیط زیست، سیستم پایش لحظه به لحظه و مداوم گازهای خروجی کوره‌های واحد الفین مجتمع پتروشیمی‌مروارید با سرمایه گذاری بیش از ۳۰ میلیارد ریال نصب و راه اندازی شد و اکنون در مدار قرار دارد.بر اساس اعلام شرکت پتروشیمی‌مروارید، سیستم پایش لحظه به لحظه گازهای خروجی کوره‌های این مجتمع به شکلی طراحی و نصب شده است که قابلیت پایش لحظه‌ای و مداوم ذرات و گازهای خروجی را دارد و آنلاین قابل مشاهده است.شرکت پتروشیمی‌مروارید در منطقه ویژه پارس در عسلویه قرار دارد.

تحلیل راهبردی نتایج توافق اوپک

محمد صادق جوکار
کارشناس ارشد موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی

دانش نفت: توافق ۶ ماهه اعضای اوپک درباره کاهش ۴.۵ درصدی تولید در مجموع ۱.۲ میلیون بشکه در روز با استثنا قرار دادن وضع لیبی و نیجریه بویژه با توجه به نحوه مشارکت ایران در این توافق را می‌توان از دیدگاه‌های مختلف تحلیل و ارزیابی کرد.

طبق توافق اعلام شده ۱۰ آذرماه، قرار استجموع کاهش تولید کشورهای اوپک با کاهش ۶۰۰ هزار بشکه‌ای کشورهای غیرعضو اوپک تکمیل شود. نحوه مشارکت ایران نیز این گونه بوده است که بالاترین سطح تولید آن در دوره پیشاتحریم بر اساس آمارهای منابع ثانویه (سه میلیون و ۹۷۵ هزار بشکه در روز) به عنوان پایه تولید پذیرفته شود و همانند دیگر اعضا با ۴.۵ درصد کاهش به سه میلیون و ۷۹۷ هزار بشکه در روز برسد. به دلیل این که تولید ماه اکتبر ایران طبق منابع ثانویه ۳.۷۰۷ هزار بشکه در روز بوده است، حق افزایش ۹۰ هزار بشکه در روز تولید نفت را پس از ژانویه خواهد داشت، اما لازم است در هر تحلیلی از نظر اثرگذاری نتیجه به دست آمده بر منافع ملی و انرژی ایران، مسائل مختلفی را واکاوی کرد که عبارتند از:

- منطق تصمیم گیری اعضای اوپک در وضع بازار انرژی کنونی و چشم‌انداز آن با توجه به روندهای اثرگذار بر عرضه و تقاضای جهانی انرژی چیست و آثار کوتاه مدت و میان مدت کاهش تولید اعضای اوپک برای نیل به اهداف راهبردی آنها کدام است؟

- چشم‌انداز اجرایی شدن تعهدهای کاهش تولید کشورهای اوپک از لحاظ پایبندی به توافق صورت گرفته چگونه است؟ این نکته از نظر توجه به چشم‌انداز تولید ۲ کشور مستثنی شده از توافق – نیجریه و لیبی- و نیز سابقه تاریخی پایبندی ۶۵ درصدی اعضای اوپک به توافق‌های صورت گرفته، حائز اهمیت جدی است.

- نتیجه توافق اوپک از نظر «دستاورد نسبی» نتایج توافق و یا عدم توافق اوپک و غیراوپک بر منافع این کشورها چه بوده است؟ به سخن دیگر، اگر توافق صورت نمی‌گرفت، «نسبت آسیب‌پذیری کشورهای اوپک و غیر اوپک از تداوم وضع» چگونه بود و اکنون که توافق صورت گرفته است، «نسبت بهره‌مندی از مزایای توافق» در میان این کشورها چگونه تصویر می‌شود؟

- آثار توافق بر منافع انرژی و ملی جمهوری اسلامی‌ایران در کوتاه مدت و بلندمدت در ابعاد اقتصادی و راهبردی چیست؟

در ادامه به تحلیل پرسش‌ها و مسائل کلیدی فوق پرداخته می‌شود که بر شکل‌گیری، اجرایی شدن و چشم‌انداز نتایج آن بر منافع کشورها اثرگذار است.

منطق رفتاری کشورهای کلیدی اوپک و روسیه:

• عربستان: چرخش از سهم بازار به بیشینه سازی درآمد

- رویکرد عربستان در اوپک، تلفیقی از رویکردهای اقتصادی (حداکثر سازی درآمد) و راهبردی/سیاسی (حفظ سهم از بازار) است. نتیجه عملیاتی این رویکرد این است که به دنبال سطحی از قیمت نفت بوده که هم مشکلات اقتصادی داخلی خود را رفع کند و هم، به تجاری شدن انقلابی نفت نامتعارف منجر نشود که سهم راهبردی خود و کشورهای اوپک را تهدید کند. مطابق مطالعات دانشگاه کلمبیا، قیمت ۶۰ دلاری می‌تواند به افزایش روزانه ۹۰۰-۳۰۰ هزار بشکه در سال در تولید نفت ایالات متحده در چند سال آینده بینجامد.

- کاهش ادامه دار قیمت نفت که بخشی از آن به دلایل فنی مربوط به مقاومت عرضه نفت شیل در شرایط کاهش قیمت نفت از طریق افزایش بهره‌وری تولید آن بوده است، به مشکلات اقتصادی برای عربستان انجامیده که در صورت ادامه می‌تواند ضمن تهدید کاهش ۲۰۰ میلیارد دلاری ذخایر ارزی این کشور در سال ۲۰۱۶ به نسبت سال ۲۰۱۴، منجر به مشکلات توسعه ای و ثبات سیاسی این کشور گردد.

- مطالعه ذخیره سازی نفتی کشور عربستان در سال ۲۰۱۶ از کاهش حکایت دارد و به این معناست که عربستان، توانایی حفظ سطح تولید کنونی را نداشته و بخشی از آن را از طریق استفاده از نفت ذخیره سازی خود تامین می‌کند. به نظر می‌رسد افزایش تولید نفت این کشور در ماه‌های گذشته تنها ابزاری برای چانه زنی در نشست اوپک بوده و به دلایل فنی قابل تداوم نیست.

- عربستان سعودی در شرایط صبر و انتظار نسبت به رویکردهای رئیس جمهوری منتخب ایالات متحده نسبت به خاورمیانه به ویژه ایران و عربستان و موضوعات انرژی به سر می‌برد، زیرا از یک سو عربستان از استقلال انرژی ایالات متحده به نفت وارداتی این کشور به دلایل راهبردی هراس دارد و از سوی دیگر، امید زیادی به بازگشت فشارهای تحریمی‌دولت آینده دونالد ترامپ علیه ایران در سال ۲۰۱۷ و حذف سیاسی نفت ایران از بازار و افزایش قیمت بدون کاهش تولید خود و متحدانش دارد.

• عراق: تولید با حداکثر ظرفیت

- عراق از یکسو به دلیل جایگاه منحصر به فرد درآمدهای نفتی در درآمدهای صادراتی و تولید ناخالص داخلی (GDP) این کشور از کاهش قیمت جهانی نفت در حال آسیب جدی است اما از سوی دیگر در تکاپوی مستثنی شدن از هرگونه تعهدات کاهش تولید با ادعای نیازمندی‌های این کشور به منابع مالی برای مبارزه با داعش و تثبیت وضعیت بغرنج سیاسی و اقتصادی داخلی بود.

- مطابق ارزیابی‌های موسسه آکسفورد انرژی، روند تولید آتی نفت عراق از آهنگ سریع گذشته پیروی نکرده و روند رشد در سال‌های آینده به دلیل مشکلات زیرساختی، مالی، امنیتی، نیازمندی‌های منابع آبی کند خواهد بود و تولید سال ۲۰۱۷ این کشور به نسبت سال ۲۰۱۶ رشد چندانی نخواهد داشت.

• ایران: در جست‌وجوی سهم از دست رفته

- اولویت بیشینه و راهبردی ایران، بازگشت به سهم تولید این کشور از تولید کلی اوپک (۱۴-۱۳ درصد از کل تولید اوپک) و اولویت کمیته این کشور، بازگشت به سطح تولید پیشاتحریم (حدود ۴ میلیون بشکه در روز) است.

- آسیب‌پذیری ایران به نسبت عربستان، روسیه و عراق در برابر کاهش قیمت‌ها به دلیل تطابق اجباری این کشور به حذف درآمدهای نفتی ناشی از دوران تحریم و ضرورت متنوع سازی اقتصادی، برنامه منسجم تر برای کاهش درآمدهای نفتی و سهم پنج صدی درآمدهای نفتی در تولید ناخالص داخلی (GDP) این کشور به نسبت سهم ۱۵ درصدی درآمدهای نفتی در تولید ناخالص داخلی (GDP) عربستان سعودی، در سطح کمتری است.

• روسیه: سواری رایگان (Free Riding) از توافق اوپک با زمینه سازی و مشارکت در توافق اوپک

- کاهش قیمت نفت هم به لحاظ اثرگذاری بر درآمدهای صادرات نفت و هم به دلیل اثرگذاری بر درآمدهای صادرات گازی روسیه بر اقتصاد این کشور اثرگذاری عمیقی دارد.

- روسیه تخست انتظار داشت «خط مقاومت عربستان و کشورهای اوپک» به کاهش قیمت نفت زودتر از این کشور سبب تحریک اوپک به کاهش عرضه و مداخله در بازار برای افزایش قیمت شود که به سود منافع اقتصادی و راهبردی روسیه منجر خواهد شد.

- فشارهای اقتصادی ناشی از کاهش قیمت نفت سبب شد که روسیه از انتظار برای توافق درونی اوپک برای کاهش تولید به رویکرد «زمینه سازی برای توافق از طریق نزدیک سازی مواضع متعارض عربستان و ایران و پذیرش مشارکت در کاهش تولید» روی بیاورد.

چشم‌انداز اجرایی شدن توافق و تداوم اثرگذاری آنها: ابهام و عدم قطعیت

- به فرض اجرایی شدن کاهش ۱.۲ میلیون بشکه در روز اوپک و ۶۰۰ هزار بشکه در روز غیر اوپک، باز هم بنا به آمارهای اوپک با مازاد عرضه ۴۰۰-۳۰۰ هزار بشکه در روز در بازار روبه‌رو خواهیم بود.

- وضع تولید آینده لیبی و نیجریه می‌تواند بخش زیادی از کاهش تعهد شده اوپک را جبران و از اثرگذاری توافق بر بهبود قیمت در بازار جلوگیری کند. توجه به شاخص‌های PRIX (متغیرهای سیاسی افزایش صادرات) لیبی در سه ماه چهارم سال ۲۰۱۶ حاکی از انتظار بهبود وضع سیاسی این کشور از نظر اثرگذاری مثبت در افزایش تولید نفت این کشور است.

- مشارکت کاهش ۶۰۰ هزار بشکه در روز غیراوپک در همراهی با اوپک با تردید روبه‌رو است. به ویژه روسیه هنوز مشخص نیست که بر اساس سطح تولید ماه نوامبر یا دسامبر به کاهش ۳۰۰ هزار بشکه در روز خود اقدام خواهد کرد، این کشور در ماه‌های گذشته به افزایش اعلامی‌شدیدی در سطح تولید خود اقدام کرده که ممکن است کاهش ۳۰۰ هزار بشکه در روز خود را افزایش مصنوعی ماه‌های نوامبر و سپتامبر قرار داده که در حقیقت، مشارکت این کشور را صوری و غیرواقعی سازد.

- سابقه نه چندان مناسب کشورهای اوپک در عمل به تعهدات نفتی خود که در بهترین حالت تنها ۶۵ درصد به تعهدات عمل کرده‌اند. مهمترین وضع مبهم، مربوط به عراق بوده که می‌تواند در نتیجه تعارض دولت محلی و دولت مرکزی یا نفت تولیدی از سوی شرکت‌های بین‌المللی و خارج از کنترل دولت این کشور، ایفای تعهدهای کاهشی کشور را با عدم قطعیت روبه‌رو کند.

دستاورد نسبی توافق: تامین حداقل‌های همه اعضا

- هرچند که «نسبت دستاورد همه کشورها دارای عدم توازن» است، اما به نظر می‌رسد که اولویت‌های حداقلی همه کشورها را از نظر اقتصادی و راهبردی تامین کرده است. مثلاً عربستان سعودی با تن دادن به کاهش تولید، می‌تواند با بهبود قیمت نفت به کاهش مشکلات اقتصادی خود اقدام کند و از سوی دیگر ایران نیز به اولویت حداقلی خود در نیل به سطح تولید پیشاتحریم خود دست یابد هرچند هیچ یک نتوانستند به اولویت‌های حداکثری خود دست یابند.

- هرچند گذار اوپک به کاهش عرضه به منظور بهبود قیمت نفت، می‌تواند به کاهش راهبردی سهم این کشورها از عرضه جهانی شود، اما مشارکت و همراهی غیر اوپکی‌ها با اوپک در کاهش تولید، امیدوارکننده است، هرچند که نسبت کاهش تولید اوپکی‌ها و غیراوپکی‌ها نامتوازن است.

- مهمترین سود برنده کاهش تولید اوپک، تولید نفت شیل خواهد بود که در برخی میدان‌های نظیر بیکن از هزینه سربه‌سری تولید هر بشکه از ۵۹.۰۳ دلار در سال ۲۰۱۴ به ۲۹.۴۴ دلار در سال ۲۰۱۶ کاهش یافته است. کاهش تولید اوپکی‌ها می‌تواند به افزایش قیمت نفت و تجاری شدن بیشتر منابع نامتعارف است.

ارزیابی نتایج توافق بر منافع انرژی جمهوری اسلامی‌ایران

- **ثقطه مثبت:** توافق اوپک توانست «اولویت حداقلی» ایران را در پذیرش بالاترین حد تولید در دوره پیشاتحریم یعنی سه میلیون و ۹۷۵ هزار بشکه در روز مطابق آمارهای منابع ثانویه تامین کند.

- **ثقطه مثبت:** مشارکت کاهش ۴.۵ درصدی تولید نفت ایران در توافق اوپک در کاهش از بالاترین سطح تولید گذشته ایران است ایران می‌تواند به بالاترین سطح تولید کنونی خود به میزان ۹۰ هزار بشکه نیز بیفزاید. در حقیقت مشارکت کاهشی ایران، اثر منفی بر سطح تولید کنونی کشور ندارد.

- **ثقطه مثبت:** توافق برگرفته از توافق اوپکی‌ها و بیشتر کشورهای غیراوپک می‌تواند به نظم بخشی بیشتر در بازار و بهبود قیمت نفت و حل مشکلات فوری اقتصادی این کشورها در کوتاه مدت کمک کند.

- **ثقطه مثبت:** به نظر می‌رسد که رویکرد همراهی ایران با توافق نفتی با میانجی‌گری روسیه، می‌تواند زمینه ساز تامین منافع کشور در حوزه‌های راهبردی غیرنفتی – نظیر تامین منافع راهبردی کشور در بحران سوریه- شود.

- **ثقطه منفی:** در میان مدت، با توجه به افزایش بهره وری تولید چاه‌های منابع نامتعارف و کاهش هزینه‌های تولید، هرگونه افزایش قیمت نفت می‌تواند کاهش عرضه اوپک ۱.۲ میلیون بشکه در روز از طریق افزایش عرضه نفت نامتعارف جبران شود که می‌تواند سهم راهبردی اوپک در عرضه جهانی را تهدید کند.

- **ثقطه منفی:** اولویت حداقلی ایران در حفظ سطح تولید پیشاتحریم خود تامین شد، اما انصاف در کاهش تولید کشورهایی که در دوره کاهش اجباری نفت ایران به افزایش تولید خود پرداختند، صورت نگرفت.

تحلیل رویترز از فرصت‌های پیش روی توافق اوپک

دانش نفت: خبرگزاری رویترز در تحلیلی اعلام کرد که پایبند نبودن به تصمیم اخیر کاهش سطح تولید و همچنین افزایش تولید نفت شیل امریکا از عواملی است که می‌تواند اجرای توافق اوپک را با مشکل روبه‌رو کند.

به گزارش خبرگزاری رویترز، بازار جهانی نفت شبیه به بازی شطرنج شده که با حرکت اخیر سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) آغاز خوبی داشته است اما با کیش و مات فاصله زیادی دارد.

تولیدکنندگان غیرعضو این سازمان شنبه (۲۰ آذرماه) تصمیم گرفتند روزانه ۵۶۰ تا ۶۰۰ هزار بشکه از تولید نفت خود کم کنند.

مجموع تولید نفت جهان با توافق یادشده وزیران نفت و انرژی کشورهای عضو و غیرعضو این سازمان، یک میلیون و ۷۶۰ تا یک میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه در روز کاهش می‌یابد.

در پی این تصمیم، قیمت نفت در معاملات آغازین امروز (دوشنبه، ۲۲ آذرماه) در بازارهای جهانی با ۶.۶ درصد افزایش به ۵۷ دلار و ۸۹ سنت برای هر بشکه رسید.

روسیه در این توافق بیشترین کاهش سطح تولید نفت را میان کشورهای غیرعضو اوپک برعهده دارد. بر اساس توافق حاصل شده، این کشور قرار است روزانه ۳۰۰ هزار بشکه در نیمه نخست سال ۲۰۱۷ میلادی از تولید خود کاهش دهد و افزون بر آن، دیگر کشورهای غیرعضو از جمله، مکزیک، عمان، قزاقستان و غیره روزانه ۲۸۰ هزار بشکه از تولید خود می‌کاهند.

تا کنون همه چیز برای تولیدکنندگان نفت بسیار مثبت به نظر می‌رسد؛ آنها به توافق عظیم و تاریخی دست یافته‌اند.

اعضای اوپک، بویژه ایران و عربستان، با وجود داشتن جناح‌های مخالف در این تصمیم، توانستند بر تنش‌های سیاسی غلبه کنند.

بنابراین مشکل این توافق ممکن است در کجا باشد؟

در حقیقت دو موضوع وجود دارد که موفقیت این برنامه تاریخی را ممکن است زیر سوال ببرد.

نخست این که، همانطور که علی النعیمی، وزیر پیشین نفت عربستان پیش‌تر درباره توافق اوپک گفت: متاسفانه ما اوپکی‌ها تقلب می‌کنیم.

برای اجرایی شدن این تصمیم، نیاز است که دو عنصر اصلی این رویداد، روسیه و عربستان، که نزدیک به نیمی‌از کاهش توافق شده را برعهده دارند، به تعهد خود پایبند باشند.

به طور قطع مشتریان آمریکایی، اروپایی و آسیایی عربستان با کاهش عرضه روبه‌رو خواهند شد، اما این امکان وجود دارد که عربستان بخواهد سهم خود را در بازار نفت آسیا، که حدود دو سوم صادرات نفت این کشور را در بر می‌گیرد، حفظ کند.

این کشور سال جاری میلادی در عرضه نفت به دو خریدار اصلی این منطقه، چین و هند، در رقابت شدید با روسیه، ایران و عراق بوده است.

اگرچه عربستان حجم تولید خود را افزایش داده است، اما به اندازه رشد عرضه رقیبان این کشور نبوده و این به معنای از دست دادن سهم بازار است، به طوری که روسیه امسال جایگاه عربستان را در عرضه نفت به چین گرفت.

سه منبع آگاه اعلام کردند که عراق در ماه ژانویه ۲۰۱۷ میلادی قرار است حجم کامل قراردادهای نفتی خود را به مشتریان آسیایی عرضه کند.

از سوی دیگر، ایران نیز قیمت رسمی‌فروش محموله‌های نفت خام سبک تحویل ژانویه را، برای خریداران آسیایی خود به کمترین میزان در چهار ماه گذشته رسانده است.

با توجه به این که روسیه قصد دارد کاهش تولید نفت را در سال آینده میلادی به طور تدریجی اعمال کند، انتظار می‌رود که این کشور بتواند نیازهای بازار نفت آسیا را در ماه‌های نخست ۲۰۱۷ میلادی به خوبی تأمین کند.

خطر دیگر این است که نفت ۶۰ دلاری تشویقی برای نفت شیل آمریکا خواهد بود و شمار دکل‌های نفتی این کشور را افزایش خواهد داد.

از سوی دیگر، لغو تحریم‌های صادرات نفت خام آمریکا سبب افزایش تولید در این کشور و باز شدن راه آن به پالایشگاه‌های آسیا شده است.

رویترز هفته گذشته گزارش کرد که شرکت بی پی در حال حمل نزدیک به سه میلیون بشکه نفت آمریکا به بازارهای آسیاست و افزون بر این شرکت، دیگر معامله‌گران نیز علاقه‌مند به گسترش مسیرهای تازه هستند؛ این موضوع سبب کاهش کارآمدی توافق مشترک اوپک و غیراوپک می‌شود.

اگرچه بعید است که تولید نفت شیل آمریکا آنقدر افزایش یابد که کاهش روزانه یک میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه از بازار جهانی را جبران کند.

احتمال دیگر این است که تولیدکنندگان بزرگی از جمله کانادا، برزیل و نروژ از افزایش قیمت‌های نفت سو استفاده کنند.

هماهنگ بودن حرف و عمل اعضای اوپک و واکنش دیگر تولیدکنندگان نفت به توافق اخیر، تعیین می‌کند که آیا قیمت این کالا سرانجام در نیمه نخست سال آینده میلادی افزایش خواهد یافت یا خیر؟

یادداشت

مهندسی و دیپلماسی قابل احترام ایران در اوپک

علی جزم
تحلیلگر مسائل بین‌الملل

اعضای سازمان اوپک در نشست اخیر خود برای اولین بار در ۸ سال اخیر درباره کاهش تولید نفت به توافق رسیدند. براساس این توافق، اعضای اوپک باید تولید نفت خود را به میزان ۷۰۰ هزار بشکه در روز کاهش دهند اما ایران از این موضوع مستثناست. یعنی ایران می‌تواند همچنان تولید نفت خود را افزایش دهد. بیشترین حجم کاهش تولید در اوپک نیز به عهده عربستان سعودی است. این موضوع نشان دهنده پیروزی بزرگ نفتی ایران در برابر عقب نشینی سعودی‌هاست.عربستان سعودی پیش تر گفته بود تنها در صورت توقف رشد تولید ایران، حاضر به کاهش تولید نفت خود است. با این حال تصمیم نشست الجزایر اوپک نشان داد عربستان سعودی از موضع پیشین عقب‌نشینی کرده و پذیرفته است با وجود تولید بدون سقف ایران، لیبی و نیجریه، سایر اعضای اوپک تولید خود را کاهش دهند.عربستان سعودی با تولید بیش از ۱۰ میلیون بشکه در روز، بیشترین سهم کاهش تولید اوپک را به عهده خواهد داشت. تولید نفت لیبی به دلیل بحران این کشور بعد از سقوط قذافی، به شدت کاهش یافته است و اصولا این کشور، نفت بسیار اندکی تولید می‌کند و تاثیری در بازار ندارد. نیجریه نیز قصد ندارد تولید خود را کاهش دهد اما تولیدش را افزایش نیز نخواهد داد.قطعا این اتفاق به معنای پیروزی بزرگ برای ایران است زیرا در صورت کاهش تولید اوپک و به معنای واقعی تر، کاهش تولید نفت عربستان سعودی، این ایران خواهد بود که می‌تواند راحت‌تر از قبل، نفت بیشتری را بفروشد و در نتیجه تولید نفتش را افزایش دهد. باید به این نکته نیز اشاره کرد آنچه در بازار نفت اهمیت بیشتر دارد، در درجه نخست مقدار تولید و صادرات و سهم هر کشور از بازار تولید و صادرات نفت خام است و تعیین قیمت نفت در رتبه بعدی اهمیت قراردارد. نبرد نفتی امروز عربستان با ایران نیز در رتبه نخست رقابت بر افزایش سهم از بازار صادرات است و قیمت این ماده در رتبه بعدی اهمیت قرار می‌گیرد.نتیجه نشست ۱۷۱ اوپک همچنین نشان داد بیژن زنگنه، وزیر نفت ایران، در برنامه خود برای بازگرداندن تولید نفت به قبل از تحریم‌ها همچنان مصمم و تاکنون نیز در این برنامه موفق بوده است. زنگنه بارها گفته است که ایران تا پیش از بازگشت تولید به قبل از تحریم‌ها، در هیچ برنامه تثبیت تولید نفت مشارکت نخواهد کرد. از تدبیر عالمانه وزارت نفت و شخص مهندس زنگنه در این دستاورد بزرگ نمی‌توان به راحتی گذشت. در وضعیت کنونی با توجه به اینکه معادلات جهانی در پیچیده‌ترین حالت خود قرار دارد، این تدبیر دیپلماسی نفتی را باید قدر دانست و بر صدر نشاند.آمارها نیز نشان می‌دهد تولید نفت ایران در سه ماه اخیر، به رقم بیش از ۳.۶ میلیون بشکه در روز رسیده است. این رقم نزدیک به میزان تولید نفت ما قبل از تحریم‌هاست اما ایران گفته می‌خواهد تولید را به بیش از ۴ میلیون بشکه در روز برساند. تولید نفت خام ایران در سال ۱۳۸۴ شمسی به روزانه ۴.۲ میلیون بشکه در روز رسیده بود.تولید نفت ایران به دلیل تحریم‌ها روند کاهشی را آغاز کرد تا در سال ۱۳۹۱ به حدود ۲ تا ۲.۵ میلیون بشکه در روز رسید. در این مدت صادرات نفت ایران هم از حدود ۳ میلیون بشکه در روز به کمتر از ۸۰۰ هزار بشکه در روز کاهش یافت. با این حال با انتخاب حسن روحانی به ریاست جمهوری در سال ۱۳۹۲ و دست یابی به توافق هسته‌ای (برجام)، تولید و صادرات نفت ایران روند افزایشی گرفت و این روند تا بازگشت به حالت قبل از تحریم‌ها همچنان ادامه دارد. این روند بازگشت به شرایط، خود نشان از توفیق و عزم ایران در اجرای برنامه‌هایی است که از آغاز به کار دولت وعده داده شده بود.

یادداشت

همگرایی اوپک و غیراوپک توفیق دیپلماسی نفتی

داریوش قنبری
کارشناس مسائل اقتصادی

با توجه به کاهش قیمت نفت، نوعی همگرایی میان کشورهای عضو و غیر عضو اوپک به‌وجود آمد و مهمترین دلیل شکل‌گیری آن ضرورت سیاست‌گذاری واحد برای بهبود بازار نفت، کاستن از مازاد عرضه و افزایش قیمت‌های جهانی نفت خام بود.

اساس و ضرورت همگرایی میان کشورهای عضو و غیر عضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک)، بهبود بازار و قیمت‌های جهانی نفت خام است که اگر نشست ۱۷۱ اخیر اوپک پیش نمی‌آمد و کاهش سقف تولید مطرح نمی‌شد چه بسا روند کاهش قیمت نفت بیش از پیش همچنان ادامه می‌یافت.از سویی توجه به فلسفه وجودی اوپک که تنظیم بازار و

تعیین سقف تولید برای اعضا را به عهده دارد، سبب شد این سازمان بتواند دایره خود را به سمت کشورهای غیرعضو گسترش دهد و سبب ایجاد همگرایی میان این دو بال بازار نفت شود.هدف نشست کشورهای عضو و غیرعضو اوپک این بود که از مازاد عرضه موجود در بازار بکاهند و به دنبال آن تولیدکنندگان از ارزان فروشی رهایی یابند و ثروت‌های خود را ارزان در اختیار دیگران قرار ندهند.در همگرایی اخیر میان کشورهای عضو و غیر عضو اوپک، نباید دیپلماسی نفتی ایران را نادیده گرفت. معتقدم با حضور آقای زنگنه در اوپک، این سازمان هویت جدید خود را بازیافت و سبب شد این نهاد بین المللی بار دیگر در بازارهای جهانی نفت خام نقش آفرینی کند. تجربه‌های گذشته آقای زنگنه از اوپک سبب کارآمد سازی این سازمان شده و خوشبختانه شاهد بودیم در حالی که سقف دیگر اعضا متعهد به کاهش تولید شدند، ایران اجازه یافت روزانه ۹۰ هزار بشکه هم تولید خود را افزایش دهد که این مهم نشان از قدرت دیپلماسی نفتی ایران دارد.این مهم را باید حاصل درایت وزیر نفت ایران دانست که با رایزنی مناسب و دیپلماسی به موقع حاصل شد.با توجه به شوک‌های نفتی سال‌های اخیر حالا دایره همکاری‌ها در اوپک گسترده شده که این تصمیم سبب می‌شود ثبات به بازار بازگردد.کشورهای عضو و غیر عضو اوپک می‌توانند با کنترل عرضه به اهداف خود برسند، مشروط بر این که همگی به توافق خود پایبند باشند و مسائل سیاسی را دخالت ندهند. در شرایط کنونی قیمت مطلوب نفت ۸۰ تا ۹۰ دلار است که در کوتاه مدت قابل دست یابی نیست.

دانش نفت بررسی کرد؛

راهکارهایی برای صرفه جویی در مصرف انرژی

دانش نفت: با توجه به افزایش مصرف انرژی، محدود بودن منابع طبیعی، حرکت در راستای طرح توسعه پایدار و حفظ محیط زیست بایستی تا حد امکان از هدر رفتن و تلف شدن انرژی جلوگیری شود. در این تحقیق کارهایی که بایستی در این زمینه انجام بگیرد مورد بررسی قرار گرفته و نمونه‌هایی از کارهایی که می‌توان انجام داد به تفضیل ارائه شده‌اند. از جملهٔ کارهای علمی و کاربردی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: ۱ استفاده از تکنولوژیهای جدید و مواد اولیه بهتر و سازگار با محیط زیست. ۲ استفاده بهینه از مواد و بازیابی آنها در صنایع مختلف. ۳ بهینه‌سازی واحدهای صنعتی و تولیدی. ۴ بالا نگهداشتن قیمت انرژی. ۵ یافتن کاربردهای جدید برای موادی که به وفور یافت می‌شوند و فعلاً کم مصرف هستند. ۶ استفاده از انرژیهای نو و تجدیدپذیر. ۷ آموزش مصرف انرژی به افراد از طریق رسانه‌های ارتباط جمعی. ۸ توسعه فرهنگ عامه مردم در جهت مصرف کمتر و بهینه از انرژی.

کلمات کلیدی: صرفه‌جویی، مصرف انرژی، راهکارها، جدید، بهینه سازی، بالا بردن فرهنگ عامه.

مقدمه

کشور پهناور ایران دارای منابع و ذخایر بزرگ انرژی است. در حال حاضر تعداد ۸۵ میدان نفتی کشف شده در کشور وجود دارد. از لحاظ ذخایر گازی، ایران دومین مقام را در جهان دارد. ذخایر گازی باقیمانده در ایران در حدود ۲۶۱۶ تریلیون متر مکعب می‌باشد. منابع دیگر انرژی مثل ذغال سنگ و ... نیز در کشور وجود دارد [۱]. با توجه به افزایش مصرف انرژی، محدود بودن منابع طبیعی، حرکت در راستای طرح توسعه پایدار و حفظ محیط زیست بایستی تا حدامکان از حدر رفتن و تلف شدن انرژی جلوگیری شود. برای این منظور بایستی در زمینه استفاده بهینه از منابع انرژی در کشور قدمهایی برداشته شود.

واژه بهینه‌سازی ترجمه کلمه optimization است که در ریاضیات مفهوم خاص خود را دارد و در کشور ما نیز در زمینه‌های مختلف از جمله انرژی مورد استفاده قرار گرفته است. بهینه‌سازی مصرف انرژی برای یک فرایند می‌تواند به صورت موضعی (Local) و یا بصورت جامع (Global) برای یک سیستم که متشکل از چندین فرایند است، انجام شود. بر اساس تئوری بهینه‌سازی، نتیجه بهینه‌سازی برای چندین فرایند به صورت جداگانه الزاما برابر با نتیجه بهینه‌سازی به صورت جامع نیست و بنابر تعریف، بهینه‌سازی به صورت جامع می‌تواند در برگیرنده ترکیبی از دو فرایند و یا چندین فرایند باشد. اعمال بهینه‌سازی بصورت جامع نیاز به درک صحیح دینامیک انرژی بری تجهیزات هر یک از فرایندها دارد و به مراتب پیچیده‌تر از به کارگیری روش بهینه سازی موضعی می‌باشد. روشهای کنترل که بر اساس دینامیک انرژی بری و نظارت بر تمامی فرایندها کار می‌کنند و یا تکنولوژی Pinch که مبتنی بر اصل کاهش مصرف انرژی از طریق ترکیب فرایندها و یا Process integration است، از جمله روشهای بهینه سازی به صورت جامع هستند [۲].

به غیر از تقسیم‌بندی روشهای بهینه‌سازی به موضعی و جامع، تقسیم‌بندی دیگری نیز وجود دارد که بر اساس هزینه‌های لازم برای انجام بهینه‌سازی می‌باشد و عبارتند از روشهای با هزینه پایین یا بدون هزینه، روشهای با هزینه متوسط و روشهای با هزینه بالا. از روشهای بدون هزینه می توان به موارد زیر اشاره کرد: انتخاب سوخت و یا حامل انرژی بهتر، تنظیم ساعات کاری، تنظیم نورپردازی، تنظیم دمای سیستم آبگرم، تنظیم فشار در سیستمهای هوای فشرده و ... [۲].

در این تحقیق کارهایی که می‌توانند در زمینه کاهش مصرف انرژی مفید واقع شود در چند گروه دسته‌بندی شده و در هر مورد مثالهایی که از روشهای گفته شده استفاده کرده‌اند و نتیجه مطلوب گرفته‌اند بیان شده است.

پیشنهادات برای کاهش مصرف انرژی

کارهایی که می‌توان برای کاهش مصرف انرژی پیشنهاد داد به شرح زیر می‌باشند.

■ ۱-استفاده از تکنولوژیهای جدید و مواد اولیه بهتر و سازگار با محیط زیست

یکی از مواردی که باعث کاهش مصرف انرژی می شود استفاده از تکنولوژیهای جدید و مواد اولیه با کیفیت بالا می‌باشد. اکثر واحدهایی که در کشور وجود دارند قدیمی بوده و نشتیهای زیادی در قسمتهای مختلف آنها وجود دارد یا راندمان آنها پایین است و بعضی وقتها کیفیت محصولات تولیدی قابل قیاس با مشابه‌های خارجی نیست. لذا بهتر است در مورد صنایع موجود در کشور بررسیهای علمی و دقیق‌تر انجام گیرد تا واحدهایی که انرژی بالایی مصرف می‌کنند شناسایی شوند و در راه تغییر فرایند و کارهای دیگر اقدام شود. از جمله کارهایی که در کشورهای مختلف در این زمینه انجام شده‌است می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱-۱- استفاده از MDEA (متیل دی اتانل آمین) در صنایع پالایش گاز و شیرین‌سازی آن: در صورت استفاده از این ماده، ظرفیت واحد بالا، انرژی مورد نیاز کم و در نتیجه کاهش سرمایه‌گذاری را باعث می‌شود. این آمینها می‌توانند تا غلظتهای بالای ۵۰ درصد مورد استفاد قرار گیرند ولی آمینهای خیلی خورنده مثل MEA و DEA حداکثر تا غلظتهای به ترتیب ۱۵ و ۳۰درصد می‌توانند مورد استفاده قرار گیرند. آمینهای بر پایه MDEA در غلظتهای بالا فعالیت بیشتری برای حذف گازهای اسیدی دارند. بنابراین هر گالن از محلول حجم بالایی از گاز را تصفیه خواهد کرد. همچنین اپراتورها می‌توانند جریان برگشتی را کم کنند و در نتیجه توان کمتری برای کار پمپها لازم است. همچنین در ریبویلر به خاطر اینکه انرژی کمتری برای شکستن پیوند بین آمین و گاز اسیدی لازم است، انرژی کمتر مصرف می شود. انتخاب پذیری بالای MDEA باعث صرفه‌جویی در مصرف انرژی می‌شود و نیز به علت خاصیت خورندگی کم آن، طول عمر تجهیزات افزایش می‌یابد و هزینه‌های نگهداری نیز کمتر می شود. برای مثال واحدی را در نظر بگیرید که از حلال MDEA برای تصفیه MM scfd ۶۰ گاز طبیعی و حذف سولفید هیدروژن تا کمتر از ۴ ppm استفاده می‌کند. در این حالت ۹ میلیون Btu بر ساعت انرژی مصرف می شود. اگر از DEA استفاده شود برای تصفیه MM scfd ۴۵ مقدار انرژی مصرفی ۱۶ میلیون Btu بر ساعت خواهد بود. مشاهده می شود که در استفاده از MDEA، ۳۳درصد گاز بیشتر یا ۵۶درصد انرژی کمتر تصفیه می‌شود و در صورت تبدیل واحد از DEA به MDEA، ظرفیت واحد از ۷۵ به ۹۰ افزایش می‌یابد [۳]. خوشبختانه در پالایشگاه گاز در عسلویه نیز از این ماده استفاده می‌شود.

۱-۲- استفاده از لامپهای گوگردی: که در محیطهای شهری و هم صنعتی کاربرد خوبی دارند و از لامپهای فلورسنت روشنایی بیشتر و بازده بیشتری دارند. از جمله ایرادهای این محصولات، سمی بودن ترکیبات گوگرد در اثر شکستن و آلوده کردن محیط زیست است. بنابراین آنها در یک محفظه شیشه‌ای محکم تعبیه شده‌اند [۴].

۱-۳- استفاه از شیشه‌های دوجداره، پنجره‌های PVC و عایق کردن درز پنجره‌ها: عامل اتلاف گرما و سرما در منازل در زمستان و تابستان پنجره‌ها هستند که محل تعبیه، تعداد و نوع آن مهم است. در این زمینه مدل‌سازیهای کامپیوتری و شبیه‌سازیهایی انجام شده‌است. جدیدترین این تحقیقات، تکنولوژی ۲,۱E-DOE است که مفیدترین شبیه‌سازی بوده است.

در این زمینه همچنین می‌توان به موارد زیر اشاره کرد.

استفاده از میکرو ویو برای گرم کردن مواد شیمیایی که علاوه بر کاهش مصرف انرژی، سازگار با محیط زیست نیز می‌باشد [۵].

تولید اتیلن گلیکول و پروپیلن گلیکول به روشی که حداقل انرژی را مصرف می کند. با استفاده از این روش ۳۲ تریلیون بی‌تی‌یو انرژی صرفه‌جویی می‌شود [۶].

■ ۲- استفاده بهینه از مواد و بازیابی آنها در صنایع مختلف

در بیشتر صنایع کشور به خاطر ناقص انجام گرفتن واکنشها، قدیمی بودن دستگاهها، تکنولوژیهای قدیمی و تخصصی نبودن مسئولیتها مواد با ارزش زیادی در پسابهای واحدها وارد شده و دور ریخته می‌شوند. در این زمینه هم می‌توان با انجام تحقیقات لازم اقدام به بازیابی این مواد کرد. از کارهای انجام گرفته در این زمینه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۲-۱- بازیابی فلزات با ارزش از کاتالیزورهای مستعمل: سالیانه مقدار زیادی از کاتالیزورهای مورد استفاده در صنایع پالایشگاهی و پتروشیمی‌ها به صورت مستعمل انبار می‌شوند که دارای فلزات با ارزشی همچون پلاتین، کبالت، مولیبدن و ... می‌باشند. این فلزات قابل بازیابی بوده و بازیافت آنها از لحاظ اقتصادی نیز مقرون به صرفه است و یا احداث واحدی می‌توان این کار را انجام داد. در کشورهای مختلف شرکتهایی وجود دارند که به این کار مشغول هستند [۷].

۲-۲- بازیابی و استفاده مجدد متانول مصرفی: سالانه حدود ۱۹۸ میلیون کیلوگرم متانول سمی در آمریکا تولید می شود. برای مثال در واحد خالص‌سازی پروکسید هیدروژن FMC توانسته‌اند با استفاده از روش تقطیر بخار تا ۹۰درصد متانول را از پساب بازیابی کنند. استفاده از این روش باعث کاهش تولید پسابهای حاوی متانول در حدود ۲/۲ میلیون پوند بر سال یا کاهش مصرف انرژی در حدود ۱۹/۲ بیلیون Btu بر سال شده است. بعلاوه این سیستم باعث شده است تا شرکت FMC در هزینه عملیاتی سالیانه‌اش ۱/۵ میلیون دلار صرفه‌جویی کند. شواهد نشان می دهد که در جاهای دیگر نیز می خواهند از این تکنولوژی استفاده کنند [۸].

۲-۳- مصرف بهینه مواد اولیه در صنایع کاغذسازی: معمولا برای ساخت یک تن کاغذ حدود ۲ تا ۳/۵ تن درخت یا چوب مرغوب لازم است. صنایع کاغذسازی در جهان پنجمین مصرف کننده صنعتی انرژی هستند. آب نقش مهمی در صنایع کاغذسازی دارد و بطور عمده‌ای آب در این صنعت مصرف می‌شود که خود باعث آلودگی آب و هوا می شود. به همین دلیل تولید کنندگان کاغذ در فکر راهی برای کاستن از انرژی مورد استفاد و آلودگی کمتر هستند.

■ ۳-بهینه‌سازی و مدل کردن واحدهای صنعتی و افزودن تجهیزات اضافی

در این زمینه می‌توان با انجام تغییراتی در واحد و یا اضافه کردن تجهیزاتی و یا انجام کارهایی مثل شبیه‌سازی، مدل‌سازی و کنترل واحدها در مصرف کمتر انرژی، کیفیت بالای محصولات و حداقل کردن هزینه‌ها قدم برداشت. در اغلب واحدهای شیمیایی که واکنشهای شیمیایی صورت می‌گیرد برای بهینه کردن انرژی باید سعی شود که واکنشها تا حد امکان در جهت کامل شدن پیش بروند و از دیگر پارامترها هم مدیریت انرژی است که با مشاهدات و کنترلهای خود می‌توانند فرایندهای پیچیده صنعتی را در جهت بهینه شدن پیش ببرد (مثل انتخاب سیستم، پارامترهای فرایند که باید نشان داده شوند، تجهیزات اندازه‌گیری که باید استفاده شوند و ...). پارامترهای دیگری مثل برنامه کمکهای مالی دولت از دیگر راهکارهای بهینه‌سازی انرژی است. یک اصل کلی برای بهتر شدن کنترل فرایندها این است که کیفیت باید بهتر شود. در ۳۰ سال گذشته به دلیل تمهیداتی که در زمینه محیط زیست و همچنین بازدهی انرژی صورت گرفته، تقریبا مصرف انرژی نصف شده است. در زیر به چند مورد از کارهای انجام شده در این زمینه اشاره می‌شود:

۳-۱- بهینه‌سازی مصرف انرژی در برجهای تقطیر: در صنعت نفت، برج تقطیر یا واحد تقطیر یکی از کلیدی‌ترین واحدهای مصرف کننده انرژی است که به وسیله شبیه‌سازیها و مدلهای کامپیوتری می‌توان مصرف انرژی را در این بخش به حالت بهینه درآورد. امروزه کاهش مصرف انرژی در عملیات تقطیر در کاهش قیمت تمام شده محصولات بیشتر موثر است [۹]. با توجه به روشهای مختلف موجود می‌توان کلیه فعالیتها در این رابطه را به سه گروه تقسیم‌بندی کرد.

الف- روشهایی که سرمایه مورد نیاز آنها کم است: مثل جریان برگشتی به برج، محل ورودی خوراک، بهبود در تعمیرات و روشهای تعمیراتی، فشار داخل برج (فشار عامل مهمی است که با توجه به دمای آب خنک کننده در دسترس جهت میعان بخارات بالاسری انتخاب می‌گردد. عملیات تقطیر در فشارهای پایین مطلوبتر است. پس در فصل زمستان و فصل بارانی بعلت کاهش دمای محیط و افت دمای برج آب خنک کننده می‌توان فشار برج را کاهش داد).

ب- روشهای با سرمایه‌گذاری متوسط: مثل استفاده از روشهای بازیافت اتلاف حرارتی، عایق کاری، جابجایی سینی‌ها با تجهیزات موثر مشابه (آکنده‌های با کارایی بیشتر، با ارتفاع معادل کمتر و افت فشار کمتر).

ج- روشهای با سرمایه‌گذاری بالا: این روشها منجر به بازیافت انرژی زیادتری نسبت به دو مرحله قبل می‌شوند که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد. بهینه‌سازی یا تعویض سیستم کنترل و ابزار دقیق، میعان دو مرحله‌ای در بخش بالا سری (در این روش مرحله اول جهت حصول به میعان کافی برای جریان برگردان انجام می‌گیرد و مرحله دوم جهت خنک کردن و استصال محصول کافی مورد استفاده واقع می‌شود).

۳-۲- اضافه کردن تجهیزاتی برای بازیابی انرژی: در بیشتر صنایع می‌توان با افزودن تجهیزاتی انرژی قابل ملاحظه‌ای را بازیابی کرد که از جمله آنها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۳-۲-۱- استفاده از توربو اسکراپرها در خروجی دودکشهای صنعتی: این دستگاه به طور همزمان ذرات ریز را می‌گیرد، گاز SO_2 را جذب می‌کند و حرارت گازهای خروجی را بازیابی می‌کند. این سیستم شامل فیلتری است که در حین عمل احتراق که گازها به همراه دود در حال خارج شدن از دودکش هستند SO_2 را جذب می‌کند و گرمای آن را هم از طریق سنسورهای گیرنده حساس گرما به قسمتهای دیگر دستگاه که نیاز به انرژی گرمایی دارند، می‌رساند [۱۰].

۳-۲-۲- استفاده از تکنولوژی HBT (Hydro Ball Technics) برای مبدلهای لوله-پوسته: در مبدلهای لوله-پوسته، در قسمتهای مختلف خواه ناخواه مقداری انرژی گرمایی به هدر می‌رود. تحقیقات نشان داده است که هرچه ضخامت لوله‌ها بیشتر و درصد مکش هم بیشتر شود گرمای بیشتری در این واحدها به هدر می‌رود. پس هم باید روی طراحی و هم استحکام و دوام این قسمتها برای بهینه‌سازی انرژی دقت بالایی منظور شود. یکی دیگر از موارد، رسوب ناخالصیها درون لوله‌هاست که این خود سرعت انتقال گرما را کاهش می‌دهد و ما مجبور هستیم انرژی بیشتری مصرف کرده و بازدهی کمتری داشته باشیم. در این موارد هم اتلاف توان بیشتری داریم و هم زمان برای واکنش شیمیایی و عملیات زیادتر از حد معمول می‌شود. در تکنولوژی HBT توپهای اسفنجی در درون لوله‌های کندانسور نصب می‌شود تا ناخالصیهای سیال در حال گردش را بگیرد و حکم یک فیلتر را دارد و از ته نشین شدن و رسوب این مواد در بدنه داخلی لوله جلوگیری می کند و بنابراین ریت حرارتی خوبی داریم و از هدر رفتن انرژی جلوگیری می شود. این مواد براحتی قابل جداسازی هستند و نصب و برداشتن آنها هم کار سختی نیست. از مزایای این تکنولوژی می‌توان به این موارد اشاره کرد: درصد بیشتر تبدیل انرژی، بازده بیشتر تجهیزات عمل کننده، جلوگیری از خوردگی لوله‌های کندانسور، امکان ساختن کندانسورهایی با لوله‌هایی طویلتر در جریانهای شیمیایی. ضمناً این سیستم با کنترل PLC-GSM کار می‌کند. در حین عملیات هیچ دستگاهی از کار نمی‌افتد. به هیچ پمپی نیاز نیست و کمبود آب برای فرایند حس نمی شود [۱۱].

۳-۲-۳- بازیابی حرارت از گازهای حاصل از دودکشها: برای این منظور یک روش استفاده از مبدلهای حرارتی است. این مبدلها مستقیما در داخل دودکش بویلر قرار داده می‌شوند و از انرژی حرارتی گازهای حاصل از احتراق برای گرم کردن آب ورودی بویلر استفاده می‌کنند و دمای آنرا از ۱۸۰ درجه فارنهایت به ۲۹۸ درجه می‌رسانند و دوباره وارد ریبویلر می‌کنند. شکل (۱) انرژی بازیابی شده و صرفه‌جویی در مصرف سالیانه سوخت را نشان می‌دهد. شکل (۲) شمای کلی بویلر دارای قسمت بازیابی حرارت از گازهای دودکش را نشان می دهد. مبدل حرارتی در این حالت economizer گفته می‌شود. برای نصب اینها، لوله‌کشی، شیرها و تجهیزات کنترلی لازم است. economizer یک مبدل حرارتی گاز به مایع است [۱۲].

■ ۴-بالا نگه داشتن قیمت انرژی

اگر انرژی که افراد و صنایع مختلف استفاده می‌کنند قیمت بالایی داشته باشد، در مصرف آن دقت خواهد شد. برای این منظور می‌توان بنزین را که مصرف زیادی در کشور دارد و تقریبا به اندازه کشور چین (که چندین برابر کشور ما جمعیت دارد) مصرف می‌شود به دو قیمت فروخت (تا حد معقولی با قیمت مناسب و بعد از آن با قیمت گرانتر) یا برای وسایل نقلیه عمومی با قیمت ارزانتر در مقایسه با وسایل نقلیه شخصی، تا مردم تشویق شوند از وسایل نقلیه عمومی استفاده کنند. البته این هم مستلزم این است که تاوگان حمل و نقل شهری و جاده‌ای منظم کار کنند. در مصرف آب، برق و گاز منازل نیز می‌توان برای مصارف مختلف قیمتهای مختلفی در نظر گرفت و افرادی را که کم مصرف می‌کنند تشویق و واحدها و افرادی را که از حد معقول خیلی بیشتر مصرف می‌کنند جریمه کرد.

■ ۵-یافتن کاربردهای جدید برای موادی که فعلا کاربرد خاصی ندارند

در کشور ما مواد اولیه زیادی وجود دارند که فعلا برای آنها کاربرد خاصی وجود ندارد که می‌توان در این زمینه کارهایی انجام داد یا موادی که به صورت ناخواسته در کارخانجات مختلف تولید می‌شوند، می‌توان برای آنها کاربردی پیدا کرد. برای مثال، میزان تولید گوگرد در کشور ما در حال حاضر بیش از یک میلیون تن در سال می باشد که حدود یک میلیون تن در سال مربوط به پالایشگاههای نفت می باشد. هم چنین در پالایشگاههای گاز مثل بیدبلند، خانگیران و کنگان و در مجتمع‌های پتروشیمی مثل پتروشیمی رازی نیز گوگرد تولید می‌شود. گوگرد کاربردهای زیادی دارد که بطور خلاصه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: گوگرد در تهیه اسیدسولفوریک، کاغذسازی، دی سولفید کربن، ولکانیزاسیون لاستیک، شوینده‌ها، رنگ و مواد شیمیایی، داروها، مواد منفجره، حشره کشها، بهبود کیفیت خاک، فارچ کشها، کودهای شیمیایی، فیلمهای فتوگرافی، درزگیر سیمان، بعنوان اتصال دهنده و بسط دهنده آسفالت در آسفالت کردن جاده‌ها، بتن، کف، اولوم و ... کاربرد دارد [۱۳]. با توجه به کاربردهای گوگرد و حجم زیاد تولیدی و ارزان بودن قیمت آن بایستی قدمهایی در جهت استفاده از این ماده برداشته شود.

■ ۶-استفاده از انرژیهای نو و تجدیدپذیر

در این زمینه کارهای زیادی می‌توان انجام داد که نیازمند این است تا مشخصات جغرافیایی مناطق مختلف از لحاظ مقدار تابش خورشید، بادهای منطقه و ... به خوبی تعیین شود و بر اساس آنها تصمیمات لازم اتخاذ شود. در این زمینه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

استفاده از انرژی خورشیدی مثل سلول خورشیدی، انرژی باد مثل توربینهای بادی و مزارع بادی (که در این مزارع هزاران آسیاب بادی قرار دارد و پره‌های آنها در برابر باد به چرخش در می‌آیند. از چرخش هزاران پره، انرژی زیادی تولید شده و مورد استفاده قرار می‌گیرد.)، انرژی آب مثل نیروگاههای برق آبی، انرژی هسته‌ای، انرژی هیدروژنی، انرژی پتانسیل گیاهی، انرژی گرمایی زمین (اخیرا در منطقه مشکین‌شهر اردبیل از این انرژی استفاده می‌شود)، بیو مس و بیوگاز (محصولات و ضایعات کشاورزی، فاضلاب کشاورزی، ضایعات جامد، فاضلابها و فضولات دامی) [۱].

■ ۷-بهینه‌سازی مصرف انرژی در ساختمانها

در این زمینه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

پوشش ساختمانها: پوشش ساختمان شامل تمام قسمتهایی است که درون ساختمان را از محیط بیرون جدا می‌کند و شامل پنجره‌ها، دیوارها، فونداسیون (پی)، مصالح زیرین، سقف، بام و عایق کاری می‌باشد، که در این زمینه می‌توان به استفاده از شیشه‌های دوجداره، پنجره‌های PVC، استفاده از درزگیرها و ... اشاره کرد.

سرمایش و گرمایش فضای ساختمان: سرمایش و گرمایش فضای ساختمان بهره‌ور از نظر انرژی در ساختمانها با استفاده از کنترلهای اتوماتیک، تهویه، سیستمهای لوله‌کشی بهبود یافته و فن‌آوریهای پیشرفته حاصل می‌شود.

گرمایش آب در فضای ساختمان: گرمایش بهره‌ور از نظر انرژی آب به همراه وسایل بهره‌وری (مصرف) آب، باعث صرفه‌جویی در مصرف آب، انرژی و پول می‌شود.

روشنایی ساختمان: لامپهای گوگردی، لامپهای روشنایی فلورسنت فشرده و سایر فن‌آوریهای روشنایی کارآمد و بهره‌ور در انرژی و پول صرفه‌جویی می‌نمایند.

لوازم خانگی: گزینه‌های بهره‌ور انرژی برای ماشینهای لباسشویی و خشک کنها، یخچالها، فریزرها، ظرفشویی اجاقها و فرهای خوراک‌پزی، بخاریها بسیار سودمند خواهد بود [۱].

■ ۸-بهینه سازی مصرف فرآورده‌های نفتی در بخش حمل و نقل

با توجه به اینکه بخش حمل و نقل یکی از عمده‌ترین مصرف کننده‌های فراورده‌های نفتی است، نحوه مصارف این فراورده‌ها و توسعه و شناخت روشهای استفاده بهینه از آنها جایگاه ویژه‌ای یافته و دقت نظر کارشناسان را بیشتر به خود جلب کرده است.

بخش حمل و نقل کشور علاوه بر مصرف سوخت، قسمت عمده‌ای از مصرف روغن موتور را نیز به خود اختصاص داده که رقم قابل توجهی در حدود نصف مصرف کل است. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که با رشد بی‌رویه مصرف و استفاده غیر منطقی از آن در آینده‌ای نزدیک تمام تولید داخلی را در بر گرفته و کمبود آن باید از خارج وارد شود. علاوه بر آن مصرف روزافزون این فراورده باعث صدمات و لطمات جبران ناپذیر زیست محیطی و آلودگی می‌شود [۱۴].

■ ۹-آموزش استفاده بهینه از منابع انرژی به افراد از طریق رسانه‌های ارتباط جمعی و فرهنگ‌سازی در این زمینه

در این زمینه بایستی در سطوح مختلف کارهایی انجام گیرد که می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

آموزش برای کودکان در منازل و کتب درسی: کودکان باید با مفهوم انرژی، عواقب نبود و کمبود آن آشنا شوند. در این زمینه می‌توان با گنجاندن مطالب مفید در کتب درسی، آگهی‌های تبلیغاتی در تلویزیون، معابر عمومی و ... آگاهیهای لازم را به افراد داد.

همچنین می‌توان با بالا بردن فرهنگ عمومی در زمینه کاهش مصرف انرژی قدمهایی برداشت. چرا که با رعایت بعضی کارهای ابتدایی می‌توان میزان قابل توجهی در مصرف انرژی صرفه‌جویی کرد که از آن جمله می‌توان به خاموش کردن وسایل برقی غیر ضروری و استفاده حداقل در زمانهایی که بیشترین مصرف انرژی وجود دارد و ... اشاره کرد.

■ نتیجه‌گیری

با توجه به موارد اشاره شده در این تحقیق می‌توان نتیجه گرفت که با داشتن مدیریت صحیح در امر تولید، توزیع و مصرف انرژی می‌توان تا حد زیادی در مصرف انرژی صرفه‌جویی کرد. با توجه به امکانات موجود در کشور می‌توان در زمینه بهینه‌سازی واحدهای تولیدی، استفاده بهینه از مواد و بازیابی آنها، جایگزین کردن تکنولوژیهای جدید و مهمتر از همه بالا بردن فرهنگ عمومی در مورد استفاده بهینه قدمهایی را برداشت. چرا که مردم عادی تا احساس خطر و زیان نکنند به انجام کاری راغب نخواهند بود.

■ منابع و مراجع

۱- http://www.ieeo.org.
۲- مرتضی محمدی اردهالی، «مفاهیم بهینه‌سازی مصرف انرژی»، مجله اقتصاد انرژی، آبان ۱۳۸۱.
3- http://www.amines.com.
4- http://www.1bl.gov/science-Articles/Research-Review/Annual-Reports/1994
5- http://www.spacedaily.com/news/materials-O20.html
6- http://www.oit.doe.gov/chemicals/portfolio_glycol.shtml
۷- جعفرصادق سلطان‌محمدزاده، اسماعیل فاتحی‌فر، «بازیابی فلزات باارزش از کاتالیزورهای مستعمل پالایشگاهی»، دانشگاه صنعتی سهند، تبریز، ایران، ۱۳۸۰.
8-http://es.epa.gov/techinfo/facts/nu-enrgy.html.
۹- صمد شهری، «روشهای بازیافت انرژی در فرایند تقطیر»، مجله مهندسی شیمی ایران، آبان ۱۳۸۱.
10-http://www.ospreycorporation.com/OSP-HEAT-REC.htm
11- http://www.hbt.com.sg/auxil2/Flyerof-HBMH-150303.pdf
12- http://cipco-apogee.net/ces/hstfg.asp
۱۳- داریوش مولا، اسماعیل فاتحی‌فر، مجید بنی‌آدم، «کاربردهای جدید گوگرد»، سمینار ملی تولید و مصرف گوگرد در کشور، مشهد، ۱۳۸۲
۱۴- مسعود سرپاک، مرتضی محمدی‌اردهالی، «بررسی روشهای بهینه‌سازی مصرف فراورده‌های نفتی در بخش حمل و نقل»، مجله اقتصاد انرژی، شماره ۵۳-۵۲، ۱۳۸۲.

توانمندی سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت در حوزه پژوهش

دانش نفت: تمامی‌امور مربوط به مجله بین‌المللی طب کار و محیط زیست (The IJOEM) با توجه به پتانسیل‌ها و توانمندی‌های موجود در سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت، انجام می‌شود.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت: دکتر فرخ حبیب زاده، هماهنگ کننده پژوهش سازمان، با اشاره به اهمیت پژوهش در دستیابی به رفاه عمومی‌و استقلال گفت: اندیشیدن، پژوهش و نوآوری، اساسی‌ترین نیاز برای دست‌یابی به پیشرفت، توسعه و استقلال واقعی است. تأکید بر پژوهش و تشویق پژوهش‌گران و دانشمندان به انجام فعالیت‌های پژوهشی مورد نیاز کشور، یکی از مهم‌ترین راه‌های رسیدن به خودکفایی است و نام گذاری ۲۵ آذر بعنوان «روز پژوهش» نشان از اهمیت این موضوع دارد.

هماهنگ کننده پژوهش سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت با اشاره به عدم آگاهی افراد نسبت به میزان فعالیت سازمان در ارائه خدمات بیان داشت: بسیاری از افراد از اهمیت فعالیت‌هایی که توسط سازمان در حوزه بهداشت و درمان انجام می‌گیرد، آگاهی کافی ندارند و یکی از دلایل اصلی این ناآگاهی، طبیعت سلامت است. می‌توان تولیدات یک شرکت را به صورت عدد و رقم بیان کرد، اما ارائه سطح سلامت به صورت عدد و رقم کار ساده‌ای نیست و به همین دلیل محاسبه بهره‌وری مجموعه‌ای مانند سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت و مقایسه‌ی عملکرد آن با شرکت‌های تولیدی یا سایر ارائه‌دهنده‌گان خدمات بهداشتی- درمانی، کار ساده‌ای نیست.رئیس آموزش و پژوهش بهداشت و درمان صنعت نفت فارس و هرمزگان از پیشرفت فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی در سطح سازمان طی سال‌های گذشته گفت و افزود: به عنوان مثال، پس از راه‌اندازی این واحد در بهداشت و درمان صنعت نفت فارس در تیر ماه ۱۳۷۹، فعالیت‌های آموزشی این مرکز به چنان سطحی ارتقاء یافت که اکنون اعضای آن جهت تدریس دوره‌های مختلف به مراکز علمی معتبر داخل، از جمله بسیاری از دانشگاه‌ها و مؤسسات معتبر علمی سراسر ایران، و خارج از کشور دعوت می‌شوند.

دکتر حبیب‌زاده عنوان کرد: در پی برگزاری موفق چندین دوره کارگاه‌های روش تحقیق، مقاله‌نویسی و آمار در مناطق مختلف سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت، آگاهی و توانمندی کارکنان سازمان در حوزه پژوهش افزایش یافت که منجر به انجام چند تحقیق در مناطق مختلف و حتی انجام یک طرح پژوهشی چند- مرکزه با مشارکت یازده مرکز، برای اولین بار در سطح سازمان بهداشت و درمان شد که در نهایت نتایج آن در یک مجله معتبر بین‌المللی به چاپ رسید.

سردبیر و مؤسس مجله بین‌المللی طب کار و محیط زیست اظهار داشت: به دنبال عملکرد خوب واحد آموزش و پژوهش بهداشت و درمان صنعت نفت فارس در حوزه پژوهش، مدیریت ارشد در ستاد سازمان بهداشت و درمان مسئولیت هماهنگی و راهبری پژوهش سازمان را از نیمه دوم سال ۱۳۹۳ به این امور محول کرد که این امور به عنوان اولین گام در این راستا، اقدام به طراحی یک پژوهش بزرگ مبتنی بر خرد جمعی، جهت تعیین اولویت‌های پژوهشی در سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت کرد.

هماهنگ کننده پژوهش سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت تصریح کرد: پس از چند نشست متوالی و مشورت با بیش از شصت نفر از اندیشمندان و افراد خوش‌فکر سازمان، تصمیم

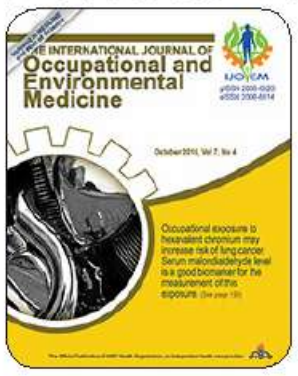

بر این شد تا بر مبنای شاخصی به نام دالی (DALY)، پژوهشی در شش مرکز انجام شود.

وی در اینباره توضیح داد: برای تبدیل مقوله سلامت به صورت یک شاخص کمّی، تلاش‌های زیادی شد تا این که چند سال پیش شاخصی به نام دالی، معرفی و از سوی سازمان جهانی بهداشت (WHO) تأیید شد. شاخص دالی، سال‌هایی از عمر طبیعی است که در اثر مرگ زودرس یا به سبب ناتوانی به علت عوارض یک یا چند بیماری، از دست رفته است.

دکتر حبیب‌زاده اظهار داشت: نتایج طرح پژوهشی مذکور بسیار چشمگیر بوده و حاکی از این است که فعالیت‌های سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت منجر به تولید سلامتی معادل یکصد و بیست هزار سال عمر سالم در جمعیت تحت پوشش سازمان در هرسال می‌شود و اینکه نتایج بدست آمده در حال حاضر جهت چاپ در نشریات بین‌المللی آماده و آن مجلات ارسال شده است

رئیس واحد آموزش و پژوهش بهداشت و درمان صنعت نفت فارس و هرمزگان اضافه کرد: از دیگر اقدامات شایان توجه این مجموعه تأسیس و نشر مرتب فصلنامه بین‌المللی طب کار و محیط زیست (The IJOEM) است. با عنایت به سخنان رهبر معظم انقلاب در رابطه با نهضت تولید علم و تأکید ایشان بر امر پژوهش، فکر تأسیس یک مجله علمی با گستره جهانی در حوزه علوم پزشکی ایجاد شد. از همان ابتدا، اصرار بر این بود که تمامی‌امور مربوط به این نشریه، با توجه به پتانسیل‌ها و توانمندی‌های موجود، در سازمان بهداشت و درمان انجام شود. طوری که خوشبختانه نه تنها تا کنون هیچ‌گونه کمکی از سایر مراکز جهت

انجام امور اجرایی و علمی برای نشر این مجله دریافت نشده، بلکه دفتر مجله طب کار و محیط زیست تبدیل به کانونی جهت مشاوره ژورنالیسم پزشکی در کشورهای منطقه شده است. اخیراً نیز یکی از مجلات پزشکی وابسته به یکی از معتبرترین دانشگاه‌های علوم پزشکی در تهران، جهت ارتقای کار خود درخواست کمک از سوی کارشناسان این مرکز کرده است که پیشنهاد مذکور در دست بررسی است.

دکتر حبیب زاده، سردبیر و مؤسس مجله بین‌المللی طب کار و محیط زیست، افزود: هم‌اکنون، مجله بین‌المللی طب کار و محیط زیست در سامانه فهرست‌نگاری معتبر ISI نیز نمایه شده است. تمام مقالات منتشر شده در این مجله، از اولین شماره، همچنین در مهمترین سیستم فهرست‌نگاری پزشکی دنیا، MEDLINE قابل دسترسی است. این مجله تنها و اولین مجله‌ی صنعت نفت است که به مانند کارت ویزیت، صنعت نفت و سازمان بهداشت و درمان را در چنین سطحی از جهان معرفی می‌کند.

پذیرش روزانه ۶۰۰ بیمار در پلی کلینیک تخصصی بیمارستان توحید جم

دانش نفت: پلی کلینیک تخصصی بیمارستان توحید جم با حضور پزشکان متخصص در ۱۴ رشته تخصصی روزانه بصورت میانگین ۶۰۰ بیمار را پذیرش میکنند.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی بهداشت و درمان صنعت نفت بوشهر:سهراب رزمجویی مسئول پلی کلینیک بیمارستان توحید جم با اشاره به عدم حضور بخش خصوصی و پزشک متخصص در سطح شهرستان جم گفت: با توجه به عدم فعالیت پزشکان در بخش خصوصی در سطح شهرستان و همچنین حضور تمام وقت پزشکان در بیمارستان توحید،میزان مراجعه به پلی کلینک تخصصی بسیار بالاست .

وی افزود : این مرکز علاوه بر کارکنان و خانواده صنعت نفت،به ساکنین بومی‌شهرستان و مناطق اطراف نیز خدمات رسانی می کند و حتی پلی کلینیک تخصصی در روزهای تعطیل دایر و بیماران پذیرش می‌شوند.

مسئول پلی کلینیک بیمارستان توحید جم اظهار داشت : با توجه به حجم بالای مراجعین ، به کارگیری سیستم‌های نوین نوبت دهی (نوبت دهی تلفنی ،نوبت دهی اینترنتی) در دستور کار قرار دارد که باعث افزایش روند پذیرش مراجعین و میزان رضایتمندی شد.

رزمجویی در ادامه خاطر نشان کرد : ارائه خدمات سلامت محور با رضایتمندی تمام مراجعین امکان پذیر نیست و بایستی در نظر داشت که به کارگیری هر گونه سیستم پذیرش به معنای امکان پذیرش همزمان همه مراجعین نمی باشد و بیماران در نوبت‌های خالی پذیرش می شوند، مگر اینکه بیمار دارای مشکل حاد و اورژانسی باشد، که در این صورت با مراجعه به بخش اورژانس و نظر پزشک معالج اورژانس مبنی بر شرایط اورژانسی ،خارج از نوبت پذیرش می شود.

ارائه خدمات ٤٨ پزشک در ١٤ رشته تخصصی

آذر محمد نژاد مسئول پذیرش پلی کلینیک تخصصی بیمارستان توحید جم با اشاره به اهمیت پلی کلینیک در منطقه و حضور پزشکان متخصص بیان کرد :در حال حاضر ۴۸ پزشک متخصص در رشته‌های داخلی ،اطفال،ارتوپدی ،زنان ،گوش و حلق و بینی ،پوست،قلب،چشم ،روانپزشکی،سونوگرافی ،بیهوشی،طب کار ،طب اورژانس و جراحی عمومی در این مرکز خدمات رسانی می کنند همچنین واحدهای سونوگرافی ،اپتومتری ،تست ورزش ،اکوکاردیوگرافی، اندوسکوپی و

برونکوسکوپی در این کلینیک فعال هستند.

وی تصریح کرد: پذیرش به ۳ قسمت واحد نوبت دهی، پذیرش بیمار و واحد تکریم ارباب رجوع تقسیم شده و با حضور ۹ نفر پرسنل (در ۲ شیفت صبح و عصر) نوبت دهی حضوری ، تلفنی و پذیرش مراجعین را انجام می دهند.

مسئول پذیرش پلی کلینک تخصصی بیمارستان توحید جم به کمبود پرسنل در بخش نوبتی اشاره و افزودبا توجه به مراجعه روزانه ۶۰۰ نفر و همچنین انجام نوبت دهی تلفنی برای روزهای هفته، کمبود پرسنل بخش پذیرش باعث تعلل در روند پاسخگویی است و این امر رضایت مراجعین را کاهش میدهد.

محمد نژاد در رابطه با میزان رضایتمندی مراجعین نیز خاطر نشان کرد : طبق نظرسنجی‌هایی که به بطور مستمر توسط واحد تکریم ارباب رجوع انجام می شود،خوشبختانه رضایتمندی مراجعین بخش پلی کلینیک تخصصی در ۶ ماهه اول سال ۹۵ برابر با ۹۳ درصد می باشد که نسبت به سال قبل ۵ درصد افزایش داشته است.

اردویی از جنس عشق و معرفت

کودکان دبستان پیام زیر چتر سازمان بهداشت و درمان

دانش نفت: اینجا منطقه زمان آباد است ، حوالی کارخانجات سیمان تهران در ۱۵ کیلومتری تهران : منطقه ای که بیشتر شبیه روستاست تا شهر . خانه‌هایی با دیوارهای کاهگلی و بدون امکانات اولیه ، هوای این روزهای تهران بسیار سرد است ، چه برسد به این منطقه که خارج از شهر به شمار می‌رود .

هوا به قدری سرد است که صورت‌های آدم‌های اینجا از زور سرما سرخ شده است. مقصد ما دبستان پیام منطقه زمان آباد است، ساختمانی که دیوارهای آجری آن، از خانه‌های کاهگلی متمایزش کرده و از چندصد متری کاملا پیداست . سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت در ادامه ارایه خدمات عام المنفعه خود در قالب اردوهای جهادی – درمانی این بار به سراغ منطقه زمان آباد رفته و این دبستان را به پایگاه خود تبدیل کرده است . خبر آمدن سفیدپوشان سازمان بهداشت و درمان نفت به گوش همه رسیده و نخستین تصویری که هنگام ورود به دبستان به چشم می‌خورد ، صف‌های شلوغ و نیمه مرتب کودکان با چهره‌های مضطرب است که با چهره ای پر از سوال به سمت پزشکان هدایت می‌شوند .هرچند که اردوی جهادی در عرصه‌های مختلف (علمی، بهداشت و درمان، عمرانی، فرهنگی و ...) تعاریف متفاوتی دارد ، اما در اطلاق اردوی جهادی می‌توان گفت که یک حرکت دسته جمعی است که در آن افراد با توجه به موقعیت کاری یا علمی‌خود ، حرکت‌های انسان دوستانه ای را طی یک برنامه کوتاه مدت و البته بدون انگیزه مالی به اجرا در می‌آورند . در این میان سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت همسو با سیاست‌ها و برنامه‌های وزارت نفت در حوزه مسوولیت‌های اجتماعی و خدمات عام المنفعه با هدف ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به دانش آموزان کلاس اول تا ششم ابتدایی در ۱۹ آذرماه ، اردوی جهادی و درمانی را برای دانش آموزان این منطقه برگزار کرد.

در این اردوی جهادی- درمانی که به همت بسیج سازمان برگزار شد تیم‌های بهداشتی - درمانی (۴ پزشک ، ۲ پرستار ، ۱ مامایی ، ۲ بهداشت کار دهان و دندان) ، تاسیسات ، پشتیبانی ، نقلیه (۱ دستگاه آمبولانس به همراه راننده و تکنسین - ۱ دستگاه وانت و ۵ دستگاه اتومبیل سواری) بود ، ضمن معاینه ۵۰۰ دانش آموز دختر و پسر دبستانی ، پکیج‌هایی شامل یک بهداشتی (حوله استحمام ، مسواک و خمیردندان ، کرم مرطوب کننده) ، یک تغذیه ، یک پوشاک و یک وعده خوراک عدسی گرم در میان این دانش آموزان توزیع کردند. یادآوری می‌شود که در این اردو با بررسی و معاینات اولیه ، ارائه برخی خدمات در بسترهای دیگر با همکاری کارمندان و پزشکان ستادی نیز فراهم شد .

این اردو جهادی که با توجه به شرایط نامناسب بهداشتی - درمانی و معیشتی خوشنودی دانش آموزان و خانواده‌های این منطقه را در پی داشت : با حمایت‌های مدیرعامل و مدیران ستادی و مشارکت سایر همکاران برگزار شد .گفتنی است خوراک ، پوشاک ، لوازم بهداشتی و تاسیساتی اهدایی در این اردو با مشارکت فروشندگان در این امر خیر ، پایین تر از قیمت بازار تهیه و خریداری شد.

یادداشت

ضرورت تغییر نگاه به مقوله پژوهش

دکتر فرخ حبیب زاده
هماهنگ‌کننده پژوهش سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت

طی چند سال گذشته، در کارگاه‌های روش تحقیق همیشه کلاس را با این سؤال از دانشجویان و استادانی که در کارگاه شرکت کرده بودند، شروع می‌کردم که "چرا تحقیق می‌کنید؟" دلایل زیادی مطرح می‌شد، اما متداول‌ترین و (واقعی‌ترین) پاسخ "انجام پژوهش جهت ارتقای شغلی" بود. در حقیقت، تقریباً هیچکس به خاطر حل مشکلات جامعه یا نیاز کشور اقدام به پژوهش نمی‌کند. یعنی در کشور ما، تنها الزامات اداری است که اکثر افراد را وادار به انجام پژوهش می‌کند. البته در بیشتر کشورها اینگونه الزامات وجود دارد و ناگفته نماند که شاید تصویب بعضی از قوانین در کشور ما نیز به نوعی کپی‌برداری از همان‌ها باشد. اگر در مراکز پژوهشی کشورهای پیشرفته بودجه‌ای برای پژوهش در نظر گرفته شود، ناظرانی نیز برای هدایت و کنترل این بودجه و جلوگیری از هدررفت آن وجود دارد تا هر پژوهشی انجام نشود. پژوهش باید هدفمند باشد و در جهت رفع یک مشکل انجام شود. لازم است به این مقوله با دقت بیشتری بیندیشیم و به ریشه‌یابی مشکل بپردازیم. این مشکلات در اقشار و سطوح مختلف جامعه پراکنده است، برای مثال می‌توانیم از نحوه آموزش کودکانمان شروع کنیم. کودکان در مدارس تک‌رو بودن را یاد می‌گیرند، در هیچ درسی نمره گروهی یا تیمی ندارند. دانش‌آموزان حتی در ورزش به صورت فردی ارزیابی می‌شوند. بدون تردید افراد با چنین پرورشی وقتی یا در عرصه‌های مختلف می‌گذراند دیدگاه همفکری و خردِ جمعی و همکاری نخواهند داشت. به عنوان نمونه در ورزش‌های انفرادی مانند کشتی، مدال‌آور هستیم در حالی که در ورزش‌های تیمی (مانند فوتبال) موفقیت بسیار کمتری را کسب کرده‌ایم. در هر جامعه‌ای ضرب‌المثل‌ها و جملات قصار منعکس کننده بافت اصلی و باورهای عمیق مردم آن جامعه هستند. این موضوع در جامعه‌ای که ضرب‌المثلی دارد که می‌گوید "کار را که کرد؟ آن‌که تمام کرد!" دور از انتظار نیست. اگر قرار باشد در یک مسابقه تیمی، مثل فوتبال، تنها کسی تشویق شود که گل زده و از کسی که پاسِ گل را داده یا دفاعی که با غیرت از دروازه حفاظت کرده نامی برده نشود، همه سعی می‌کنند خودشان گل بزنند. در هیچ کدام از بازی‌های کودکی ما، هیچ‌یک از بازیکنان لزومی به تکیه بر دیگر بازیکنان نمی‌بینند. این بازی‌ها طوری طراحی شده‌اند تا استعداد فردی را شکوفا کنند. بر خلاف آن، بیشتر برنامه‌های تفریحی در جوامعی که از لحاظ علمی پیشرفته‌تر هستند، بر شناسایی و پرورش مهارت‌های گروهی تأکید دارند.تدوین آموزش‌های بنیادین از سنین ابتدایی، بهبود بستر فرهنگی و تغییر نگرش افراد از جمله پیشنهاداتی است که برای کمک به حلِ ریشه‌ای مشکلات جامعه می‌توان مطرح کرد. تمام افراد باید یاد بگیرند در هر سمت و جایگاهی که در اداره، کارخانه، شرکت و مراکز خصوصی دارند تعالی و پیشرفت گروه، موسسه و سرزمین خود را مورد توجه قرار دهند.افرادی که جهت مدیریت در گروه‌های شغلی با هدف بالا بردن سطح کل جامعه گام برمی‌دارند، آن‌هایی هستند که دلشان برای منابع این کشور می‌سوزد و همواره در حال جستجو برای کشف مشکلات موجود و حل آن از طریق پروژه‌های تحقیقاتی معتبر هستند. این بدان معنا نیست که خود مدیران و مسئولان پژوهش کنند، بلکه باید دیدگاه پژوهشی داشته باشند؛ یعنی معتقد به این باشند که تحقیق کلید حل مشکلات است و با انتخاب و پرورش پژوهشگران، تخصیص بودجه مناسب به پژوهش، و نظارت و ارزیابی، موفق به حل مشکل می‌شوند.برای طی این راه ابتدا باید مسیر را شناخت؛ این که کجا هستیم و به کجا می‌خواهیم برسیم؟ و در نهایت نیازمند نقشه‌ی راه هستیم. اشخاصی که به موقعیت کنونی اِشراف کامل دارند، باید مسئول تدوین این نقشه‌ی راه شوند، تهیه‌ی ملزومات این سفر از مقدمات انجام کار به شمار می‌رود و از جمله موارد لازم، نیازسنجی است. درست است که نیازسنجی در همه واحدهای پژوهشی انجام می‌شود، اما با چه روشی؟ متأسفانه نیازهای جامعه براساس معیارهای جوامع دیگر الگوبرداری می‌شود و تصورمان این است که چون آن‌ها روی موضوعات خاصی کار می‌کنند، همین موجب پیشرفت آن‌ها شده است؛ غافل از اینکه نمی‌دانیم آن‌ها اولویت‌های پژوهشی خود را بر اساس مشکلات موجود در جامعه خود طراحی کرده‌اند. به عنوان مثال تا قبل از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ مقالات انگشت‌شماری در مورد سیاه‌زخم در مجلات معتبر امریکایی و اروپایی دیده می‌شد، چون تا آن زمان سیاه‌زخم با وجود اینکه سالیانه جان دهها هزار نفر را می‌گرفت، از اولویت‌های پژوهشی ممالک غربی محسوب نمی‌شد، چرا که شیوع این بیماری در این کشورها بسیار کم بود، اما بلافاصله پس از تهدیدات تروریستی ۱۱ سپتامبر، تنها طی مدت کوتاهی شاهد چاپ صدها مقاله با موضوع سیاه‌زخم بودیم زیرا از آن پس این بیماری تهدیدی برای سلامت مردم این کشورها بود. بر این اساس حتی وقتی استادان ما جهت سفرهای مطالعاتی به کشورهای پیشرفته‌تر اعزام می‌شوند و ناچارند بر روی پروژه‌های مدون آن سرزمین کار کنند (که هیچ اشکالی هم ندارد)، پس از بازگشت با استفاده از بودجه و منابع محدود پژوهشی داخلی، باز هم روی همان موضوع‌ها، پژوهش خود را ادامه می‌دهند و پس اشتراک گذاشتن اطلاعات خود با استادان غربی، شرایط را برای سفر دوباره به آن کشور مهیّا می‌کنند. این کار که به نوعی ناشی از خودکم‌بینی و خودباختگی در مقابل بیگانگان است، به هدر دادن منابع بودجه و زمان منجر می‌شود. پژوهشگران ما باید با استفاده از روش‌هایی که آموخته‌اند به دنبال حل معضلات کشور خود باشند.بسیاری از جشنواره‌های علمی-پژوهشی داخلی و همچنین شاخص‌های ارتقای استادان دانشگاه و نیز شرط فارغ‌التحصیلی دانشجویان مقاطع دکترا در ایران فرد را ملزم به چاپ مقاله در نشریات معتبر بین‌المللی می‌کند. هر چه ضریب تأثیر این مجلات بیشتر باشد، امتیاز بالاتری به نویسنده مقاله داده می‌شود. از طرفی، شرط پذیرش مقالات در نشریات معتبر بین‌المللی این است که موضوع مقاله برای خوانندگان آن نشریه جذاب باشد و به عبارتی گره‌ی از گره‌های آن‌ها بگشاید (باید یکی از معضلات جامعه غرب را حل کند). این موضوع باعث می‌شود که محققان ما با کار کردن بر موضوعاتی که اولویت جامعه غرب است و لزوماً مشکلی از مشکلات منطقه‌ای ما برطرف نمی‌کند، امتیاز بگیرند و از طرفی از حل مشکلات منطقه‌ای غافل بمانند. اگر محققی در ایران تصمیم بگیرد یکی از معضلات داخلی را حل کند، بندرت می‌تواند نتایج کار خود را در یک نشریه معتبر بین‌المللی غربی به چاپ برساند و از گرفتن امتیاز کافی محروم می‌شود. این مقاله ممکن است در یک نشریه داخلی چاپ شود، امتیاز کمی به آن تعلق می‌گیرد، و از قِبل آن ارتقای چندانی نصیب محقق نمی‌شود. از سوی دیگر، اِعمال فشار بیش از اندازه بر دانشجویان و استادان کشور در چاپ مقالات بعضاً سبب ایجاد خطا در نتایج گزارش و حتی تقلب در پژوهش خواهد شد که مشکلات عدیده‌ای را به همراه دارد. این فشار باعث ایجاد تجارت کاذب فروش مقالات و تزهای تقلبی در کشور می‌شود، ضمن اینکه کار به همین‌جا ختم نمی‌شود و نتایج تأکید بر انجام پژوهش‌های غیراصولی و چاپ مقالات بی‌کیفیت گاهی سبب بی‌آبرویی کشور در مجامع جهانی نیز می‌شود. در این برهه‌ی حساس که کشور عزیزمان، ایران مورد نگاه نقادانه در سطح جهانی است و تمام حرکات ما با دقت و وسواس تحت نظرِ قرار دارد، باید مراقب رفتارمان باشیم و ناخواسته آب به آسیاب دشمن نریزیم. قواعد بازی نشر علم را باید با دقت بومی‌سازی کرده و به اطلاع دست‌اندرکاران تولید علم در کشور برسانیم. گفتنی‌ها در این رابطه بسیار زیاد است، آنچه در این مجال می‌گنجید گفته شد:" العاقل یکفی بالاشاره"، با این وجود بسیاری از این گفته‌ها قبلاً نیز گفته شده و می‌دانم "گوش اگر گوش تو و ناله اگر ناله‌ی ماست: آنچه البته به جایی نرسد فریاد است".

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام در دومین اجلاس معدن و صنایع معدنی ایران:

ایمیدرو نیازهای جذب سرمایه خارجی را به مجمع ارائه دهد

دانش نفت: رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: ایمیدرو نکات مورد نیاز برای تسهیل ورود سرمایه گذاری خارجی را به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارایه دهد.

به گزارش دانش نفت به نقل از روابط عمومی‌سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران(ایمیدرو)، آیت الله علی اکبرهاشمی‌رفسنجانی در دومین اجلاس معدن و صنایع معدنی ایران با تاکید بر این مطلب اظهار داشت: از آقای کرباسیان خواستم آن نکاتی که در جلسات با شرکت‌های خارجی برای رفع محدودیت‌ها و تسهیل شرایط جذب سرمایه خارجی مطرح می‌شود را به مجمع ارایه دهد تا بررسی روی آن‌ها انجام شود.رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به اینکه میدان حضور در بخش معدن ایران برای سرمایه گذاران خارجی باز است، گفت: مطالعات زیادی در داخل و خارج صورت گرفته و این نکته حاصل شده است که ایران جزو کشورهای معدن دار دنیاست و کلکسیونی از معادن را در اختیار دارد که خیلی از آن کشف نشده و برخی از آنهایی هم که کشف شده فعال نشده و بالاتر از آن صنایعی مورد نیاز است که بهره وری از معادن عملی کند.وی ادامه داد: شرکت‌های داخلی و خارجی و دولت‌های خارجی که مایل باشند در این میدان وسیع یک میلیون ۶۰۰ هزار کیلومتر مربعی با ما در بخش معدن همکاری کنند، میدان باز است.هاشمی‌رفسنجانی با اشاره به اینکه محدودیت‌های توسعه روابط با دیگر کشورها برداشته شده گفت: اصول و سیاست‌های کلی که به امضای رهبری رسیده، محور زندگی ماست و قابل تغییر نیست که از جمله بندهای این اصول، دستیابی به فناوری‌های نوین، ارتقای سطح آموزش و تربیت نیروی انسانی و تعمیق پژوهش و گسترش زمین شناسی بنیادی، اقتصادی، محیطی دریایی برای بهره برداری مناسب از ذخایر معدنی است.

میدان همکاری باز است

وی ادامه داد: ارتقای سهم معدن و صنایع معدنی در تولید ناخالص ملی و اولویت دادن به مواد معدنی و فرآوری آن‌ها، از دیگر بندهای مورد نظر است. اکنون میدان باز است تا سهم خود را در تولید ناخالص ملی به حد مطلوب برسانیم.هاشمی‌رفسنجانی تاکید کرد: جلوی صدور مواد معدنی را نگرفتیم اما اولویت را به فرآوری دادیم و در این باره باید اذعان کرد که برای شرکت‌های خارجی، فرآوری در ایران بسیار ارزان تر از جاهای دیگر است.رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به امکانات موجود کشور برای توسعه بخش معدن، تصریح کرد: در سراسر کشور گاز و برق به اندازه کافی داریم و سرمایه گذاران با اطمینان به این منابع تکیه کنند. همچنین، نیروی ارزان برای کشورهای پیشرفته، در ایران وجود دارد و مهمتر اینکه نیروهای تحصیلکرده جوان و پر انرژی داریم.وی ادامه داد: نزدیکی به دریا، وجود بنادرمتعدد در وسعت بیش از ۲ هزار کیلومتر درجنوب و شمال کشور، فرودگاه‌ها، حمل و نقل آسان، انرژی، نزدیکی به بازارها و نیروگاه‌های برق، از جمله این مزیت‌ها هستند. رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام ادامه داد: اکنون در حال تکمیل کریدور شمال و جنوب هستیم تا مسیر مناسب حمل کالا و نیروی انسانی در نقاط مختلف کشور باشد.وی ادامه داد: جذب و جلب دانش و منابع و امکانات داخلی و خارجی در زمینه اکتشافات معدنی و ایجاد واحدهای فرآوری و تبدیل مواد معدنی به مواد واسطه و مصرفی، تعیین اولویت مناطق دارای ظرفیت مواد معدنی و ایجاد زمینه‌های رشد منابع معدنی و فلزی در بخش آلیاژها، عناصر کمیاب معدنی و تولید مواد پیشرفته از دیگر مواردی است که جمهوری اسلامی‌ایران در بخش معدن مشخص کرده است.رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام به ماده قطران به عنوان یکی از مواردی که کم استفاده شده اشاره کرد و گفت: قطران مربوط به صنایع مختلف از جمله فولاد است که ۵ هزار محصول از آن تولید می‌شود و زمینه خوبی برای سرمایه گذاری در داخل و خارج دارد و نیروهای ماهر برای آن جذب کرد.هاشمی‌رفسنجانی درباره اولویت توسعه دانش بنیان در زمینه معدن گفت: طی ۲ سال اخیر ۱۰۰۰ شرکت دانش بنیان در دانشگاه آزاد تاسیس شده که روی تحقیقات دانشجویان و استادان دانشگاه یا طرح‌های شرکت‌های این بخش کار می‌کند و پس از مرحله پایلوت، تجاری سازی می‌شود. در این زمینه، ۴۵۰ واحد دانشگاه آزاد در سراسر کشور فعالند و در کنار امکانات (زمین، برق، گاز و مشاور)، وام برای فعالیت‌های کوچک ارائه می‌شود.وی درباره اکتشاف معادن اظهار داشت: توسعه اکتشاف در اولویت قرار دارد و از بخش خصوصی دعوت می‌کنیم به صورت مستقل یا با مشارک خارجی، در بخش معدن وارد فعالیت شوند. هاشمی‌رفسنجانی افزود: با توجه به سند چشم انداز، باید تا سال ۱۴۰۴ به مقام نخست منطقه در بخش معدن برسیم، هر چند از نظر مواد طبیعی این مقام را داریم و از نظر بهره وری، میدان برای دستیابی به این شاخص باز است.وی تاکید کرد: درسیاست اصلی ما، خام فروشی در درجه دوم قرار دارد اما تعامل با بازارهای جهانی نیز برای ما مهم است.به گفته وی، موضوع حفاظت از محیط زیست با توجه به آموزه‌های دینی و تمدن کهن ایران، از اهمیت بالایی برخوردار است و از سوی دیگر برای حفظ محیط، همچون همه کشورها توافقنامه مربوطه را امضا کردیم و به آن متعهد شده ایم. علاوه بر این در مورد ریزگردها در نظر داریم که با سیستم بیولوژیک آن را تثبیت کنیم و این آلودگی را حذف کنیم.

با توجه به سند چشم انداز باید تا سال ۱۴۰۴ به مقام نخست منطقه در بخش معدن برسیم، هر چند از نظر مواد طبیعی این مقام را داریم و از نظر بهره وری، میدان برای دستیابی به این شاخص باز است

دکتر کرباسیان از سفر تیم اقتصادی همراه وزیر خارجه به شرق آسیا می گوید:

مذاکرات ایمیدرو با چهار شرکت بزرگ ژاپنی

دانش نفت: رییس هیات عامل ایمیدرو از مذاکره با ۴ شرکت بزرگ ژاپنی برای حوزه مالی و همکاری اقتصادی خبر داد.

به گزارش دانش نفت به نقل از روابط عمومی‌سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران(ایمیدرو)، مهدی کرباسیان که درباره سفر وزیر امور خارجه کشورمان و هیات همراه به شرق آسیا سخن می‌گفت تصریح کرد: در این سفر مذاکراتی با چهار شرکت بزرگ ژاپنی میتسوبیشی، سومیتومو، کوبیسی و نیپون انجام دادیم.کرباسیان تاکید کرد: شرکت‌های ژاپنی اعلام‌کردند دولت آن کشور در ارتباط با فعال کردن خط اعتباری و همکاری‌های اقتصادی با ایران فعال‌تر شده و امید دارند بتوانند در حوزه اقتصادی ایران فعالیت بیشتری داشته باشند. رییس هیات عامل ایمیدرو یادآور شد: در بهمن سال گذشته قرارداد ۱۰ میلیارد یورویی بین دو کشور ایران و ژاپن به امضای وزیر اقتصاد ایران و طرف مقابل رسید که البته عملیاتی شدن آن کند پیش می‌رود.به گفته کرباسیان،دکتر ظریف در سفر خود، این موضوع را با نخست‌وزیر و همچنین وزیر صنعت و تجارت ژاپن مطرح کرد و آنها قول دادند به آن سند همکاری سرعت بخشند.وی همچنین درباره مذاکره با مقامات و مدیران ارشد چین گفت: در چین، موضوع سرمایه‌گذاری‌های جدید و توسعه روابط و مشکلاتی که در این رابطه وجود دارد مطرح شد و معاون نخست‌وزیر چین تیمی‌را از وزارت دارایی و بانک مرکزی چین مأمور کرد که به‌طور ویژه جلسه‌ای برگزار و مشکلات مطرح شده را بررسی کنند.وی همچنین به موضوعات داخلی و صادرات کشور اشاره کرد و گفت: یکی از نکات بسیار مهمی‌که دولت در دستورکار قرار داده و ظرف دو سال گذشته نتیجه خوبی نیز از آن گرفته، پیشی گرفتن صادرات غیرنفتی ما از واردات غیرنفتی است که نشان‌دهنده توجه به کاهش حجم واردات است. اما هنوز جایزه صادراتی در مورد صادرات برقرار نشده که در صورت برقراری قطعا صادرات غیرنفتی ما رشد بهتری خواهد داشت. کرباسیان با بیان اینکه در دوران فعلی رقابت سنگینی در بازارهای جهانی برای صادرات کالا وجود دارد اظهار داشت: به عنوان مثال چین برای صدور صنایع معدنی مثل فولاد و سایر اقلام، در مدت یک سال و نیم گذشته جوایز خوبی به صادرکنندگان خود داده است. حتی در برخی اقلام، دولت چین تا ۵۰ درصد هزینه حمل کالا به کشور مقصد را هم می‌پذیرد و این موجب بالا رفتن توان رقابتی کالاهای چینی می‌شود. رییس هیات عامل ایمیدرو درباره اقدامات وزارت صنعت معدن و تجارتند در حوزه صادرات گفت: بعد از برجام علاوه بر بازارهای سنتی کشورمان، توانستیم صادرات خود را به اروپا نیز آغاز کنیم. هم اکنون بازارها باز شده اما در عین حال باید بپذیریم که هنوز سیستم بانکی همراهی کاملی نمی‌کند. یکی از مشکلات صادرکنندگان، تاخیر زمانی در پرداخت پول صادرکنندگان است. بنابراین اگر بتوانیم در مورد صادرات، اعتبارات بانکی خوبی به صادرکنندگان بدهیم، شرایط آنها برای صادرات مناسب خواهد شد. وزارت صنعت در این مورد تلاش بسیاری می کند اما تمام ابزار در اختیار این وزارتخانه نیست و باید سیستم بانکی و بقیه ارکان هم همراهی کنند.

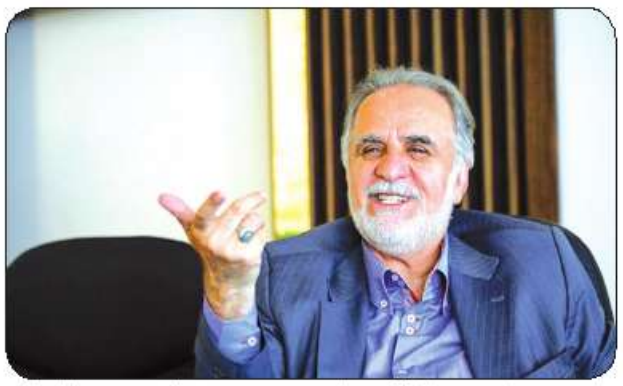

همراهی وزات خارجه

وی همچنین درباره عملکرد وزارت خارجه در توسعه روابط اقتصادی گفت: یکی از اقدامات بسیار خوب که طی یک سال گذشته شاهد افزایش آن هستیم این است که وزارت امور خارجه در سفرهای ادواری، فعالان اقتصادی را با خود همراه می‌کند. این همراهی باعث می‌شود کارآفرینان و تجار در بازارهایی که وارد می‌شوند با توجه به حمایت سیاسی که وزارت امور خارجه از آنها دارد و حمایت دولت را نشان می‌دهد، مشکلاتشان را راحت‌تر بررسی کرده و آنها را با وزیر و سفرا در میان بگذارند. از طرف دیگر این تفکر نیز در وزارت امور خارجه جاافتاده که کم‌کم رابطه خود را با بخش‌های اقتصادی نزدیک‌تر و بیشتر کند.

نعمت زاده تاکید کرد:
به تحقیقات کاربردی در صنعت و معدن بیشتر بها داده شود

دانش نفت: وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: باید به تحقیقات کاربردی در بخش صنعت و معدن کشور بیشتر بها داده شود.

به گزارش دانش نفت به نقل از روابط عمومی‌سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، محمد رضا نعمت زاده در پنجمین جشنواره پژوهش و فناوری صنعت، معدن و تجارت و دهمین همایش تحقیق و توسعه صنعت، معدن و تجارت ضمن بیان این مطلب اظهار داشت: در همه علوم به ویژه تجربی، پژوهش پایه پیشرفت است و خوشبختانه از رهبری تا اندیشمندان و تلاشگران، دانشجویان، استادان دانشگاه در خط ارتقای علم و فناوری هستند.وی ادامه داد: در کشورهای پیشرفته و صنعتی، به تحقیقات کاربردی بیشتر از تحقیقات پایه بها می‌دهند اما در ایران، بودجه‌ها بیشتر به تحقیقات پایه ای بیشتر از کاربردی اختصاص داده می‌شود. وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه فعالان بخش تولید، صنعت و خدمات مربوطه باید به تحقیقات کاربردی توجه بیشتری داشته باشند، اظهار داشت: با ارتباط بیشتر صنعت و دانشگاه، مراکز صنعتی بیشتر از دانشگاه‌ها سود می‌برند. وی ادامه داد: اختصاص دادن اعتبار برای تحقیقات هزینه نیست بلکه درآمد است و در بررسی‌هایی که از صدها بنگاه در داخل و خارج داشته ام، به این نتیجه رسیدم هر بنگاهی که به تحقیقات توجه کرده، چندین برابر سود عایدش شده است. نعمت زاده با تاکید بر تاسیس واحد تحقیق و توسعه در بنگاه‌ها حتی با یک نفر، گفت: وجود چنین واحدی می‌تواند پل ارتباطی میان مراکز دانشگاه و صنعت شود و نیازها و بازارها را گرفته و آن را عملیاتی سازد. وی ادامه داد: نوآوری، اصلاح فرآیندها، کاهش ضایعات، کاهش قیمت تمام شده، ارتقای سطح دانش و فناوری کارکنان و بهبود رضایت مشتری، از جمله نتایج فعالیت واحدهای تحقیق و توسعه است. به گفته وزیر صنعت، معدن و تجارت، اقتصاد مقاومتی همه خوبی‌های فعالیت‌های اقتصادی را دارا است و عیب‌های آن گرفته شده است و در آن بر رویکردهایی نظیر «مردمی‌بودن»، «دانش بنیان بودن»، «عدالت خواهی»، «استفاده از توانمندی‌های درونی» و غیره برخوردار است. وی ادامه داد: تاکید وزارت صنعت، معدن و تجارت، بر اقتصاد دانش بنیان است و باید به جای واحدهای ۵ نفره، واحدهای ۵۰۰ نفره دانش بنیان ایجاد کرد چرا که با دانش بنیان شدن فعالیت‌ها، اثرات اقتصادی چندین برابر می‌شود.

مدیرصنایع معدنی ایمیدرو خبر داد؛
پروژه پترولیوم کک به زودی برای جذب سرمایه وارد فاز مناقصه می‌شود

دانش نفت: مدیر صنایع معدنی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران اعلام کرد: پروژه پترولیوم کک به زودی وارد فاز مناقصه و جذب سرمایه گذار می‌شود.

به گزارش دانش نفت به نقل از روابط عمومی‌ایمیدرو، محمد آقاجانلو با بیان اینکه مطالعات پروژه پترولیوم کک انجام شده و مرحله پایلوت را پشت سرگذاشته است، افزود: برای تولید هر تن آلومینیوم ۵۰۰ کیلوگرم پترولیوم کک مصرف می‌شود.وی همچنین گفت: احداث آلومینای خلیج فارس از مهم ترین پروژه‌های در دست اجرای کشور در صنعت آلومینیوم است که قرار است برای تامین مواد اولیه آن از بوکسیت گینه استفاده شود.آقاجانلو همچنین احداث فاز اول آلومینیوم جنوب با ظرفیت تولید سالانه ۳۰۰ هزار تن را یکی دیگر از پروژه‌های مهم زنجیره آلومینیوم برشمرد و گفت: پروژه (شمش) بیلت در جاجرم نیز از دیگر پروژه‌های در دست اجراست.وی با بیان اینکه منطقه خلیج فارس به کانون اصلی سرمایه گذاری در صنعت آلومینیوم تبدیل شده و اکنون پنج میلیون تن شمش آلومینیوم در منطقه در حال تولید است، گفت: در حال حاضر منطقه خاورمیانه با ۱۴۳۱ دلار هزینه به ازای هر تن تولید آلومینیوم، کمترین هزینه را نسبت به دیگر نقاط دنیا دارد.

وی، تاکید کرد: مهم ترین نکته در قیمت تمام شده آلومینیوم، تاثیر توامان شمش و انرژی است به همین سبب دنیا به سمتی می‌رود که دارای انرژی بیشتری است.به گفته آقاجانلو تاکنون در کشورهای خاورمیانه ۴۰ میلیارد دلار در صنعت آلومینیوم سرمایه گذاری شده و قرار است ۲۰ میلیارد دلار دیگر نیز سرمایه گذاری شود.

وی افزود: در ایران نیز طبق برنامه قرار است میزان تولید آلومینیوم در افق ۱۴۰۴ به ۱٫۵ میلیون تن برسد که تحقق آن نیازمند ۵ میلیارد دلار سرمایه گذاری است ضمن اینکه برای رسیدن به تولید سالانه ۱٫۵ میلیون تن آلومینیوم به ۳ میلیون تن آلومینا و ۸ میلیون تن بوکسیت نیاز است .آقاجانلو تصریح کرد: با وجود همه مشکلات در صنعت آلومینیوم، رشد مصرف این محصول در ۱۰ سال گذشته ۱۲ درصد بود و برآوردها حاکی از آن است که در افق ۱۴۰۴ میزان مصرف آلومینیوم کشور به حدود یک میلیون تن برسد.

وی ادامه داد: پیش بینی می‌شود از سال ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ با کمبود آلومینیوم در بازر جهانی مواجه شویم ضمن اینکه افزایش قیمت این فلز هم پیش بینی شده است؛ با توجه به اینکه در دو سال گذشته قیمت جهانی آلومینیوم ۲۰ درصد افزایش یافته، باید تولید شمش آلومینیوم به سرعت در دستور کار کشور قرار گیرد.

قاب تصویر

دومین اجلاس معدن و صنایع معدنی با حضور رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام از لنز عکاسان خبری

دانش نفت: دومین اجلاس بین المللی معدن و صنایع معدنی ایران با حضور آیت ا... اکبرهاشمی‌رفسنجانی رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام، برگزار شد.

این اجلاس که به مدت دو روز در مرکز همایش‌های صدا و سیما برگزار شد، مهندس نعمت زاده وزیر صنعت معدن و تجارت، دکتر کرباسیان رییس هیات عامل ایمیدرو و جمعی از مدیران شرکت‌های خارجی و داخلی حضور داشتند.این رویداد بزرگ معدنی در روزهای ۲۰ و ۲۱ آذر ماه برگزار شد.

اخبار

اهدای لوح تقدیر «برترین‌های پژوهش و فناوری» به ایمیدرو

ایمیدرو در پنجمین جشنواره پژوهش و فناوری صنعت، معدن و تجارت، موفق به دریافت لوح تقدیر برترین‌های پژوهش و فناوری شد.

به گزارش دانش نفت به نقل از روابط عمومی‌سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، مهدی کرباسیان در پنجمین جشنواره پژوهش و فناوری صنعت، معدن و تجارت و دهمین همایش تحقیق و توسعه صنعت، معدن و تجارت از دستان مهندس نعمت زاده وزیر صنعت، معدن و تجارت، به سبب «طرح پیش امکان سنجی فرآوری و استحصال عناصر نادر خاکی و دستیابی به دانش فنی تولید» لوح تقدیر «برترین‌های پژوهش و فناوری» را دریافت کردبه گفته غلامرضا ملاطاهری، مجری طرح عناصر نادر خاکی، این طرح در سال ۹۳ در ۲ حوزه اکتشاف و فرآوری آغاز به کار کرد و در حوزه فناوری موفق به تدوین دانش فنی استحصال عناصر نادر خاکی در سال ۹۴ شد. در حوزه اکتشاف، ذخایر عظیمی‌از عناصر نادر خاکی در حوزه ایران مرکزی و منطقه سنگان اکتشاف شد و عملیات فرآوری و استحصال این عناصر بر اساس نوع ذخایر اکتشاف شده در مناطق مذکور انجام پذیرفت. این عناصر شامل عناصر نادر خاکی سبک و اسکاندیم در ناحیه ایران مرکزی است که مطالعات فرآوری در این حوزه در مقیاس آزمایشگاهی به پایان رسید و در سال آتی، این فرآیند در مقیاس نیمه صنعتی به اجرا در خواهد آمد. این طرح در صدد تامین نیاز بازار داخلی در حوزه‌های صنایع پتروشیمی، شیشه، دفاعی و غیره است.

مدیر اکتشاف یک شرکت بین المللی:

اکتشافات ایران را با فناوری نوین انجام می‌دهیم

رئیس اکتشاف شرکت انگلو امریکن پی ال سی گفت: به عنوان شریک سرمایه گذار، می‌توانیم از فناوری‌های نوین در عملیات اکتشافی در ایران، استفاده کنیم.

به گزارش روابط عمومی‌سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، سورت مک کرکن (Stuart McCracken)در دومین اجلاس معدن و صنایع معدنی ضمن بیان این مطلب اظهار داشت: ما به عنوان یک شرکت اکتشافی، همواره در بخش‌های مختلف جهان از جمله آفریقا، استرالیا، اروپا و آمریکا و غیره به کار اکتشاف می‌پردازیم و با این کار، علاوه بر اینکه می‌توانیم شرکت خود را گسترده تر کنیم، در صورت نتیجه دادن اکتشاف، ذینفعان نیز می‌توانند سود ببرندوی ادامه داد: اکتشاف هزینه دارد و باید ذخایر خوب پیدا کنیم تا این فعالیت سودبخش باشد.رئیس اکتشاف شرکت انگلو امریکن پی ال سی با اشاره به ملاک‌های شروع یک اکتشاف، تصریح کرد: از جمله ملاک‌ها این است که احتمال پیدا شدن مواد معدنی، امکان انجام اکتشاف و نیز کاهش ریسک عملیات وجود داشته باشد.وی افزود: پس از آنکه مطمئن شویم مسیر منطقه مورد نظر برای اکتشاف نتیجه بخش است، امکانات لازم را با خود در طرح اکتشافی مذکور می‌آوریم و در نتیجه، کار را با موفقیت همراه می‌کنیم.

درک سرمایه گذاران از معادن ایران واقعی نبوده است

مدیر ارشد شرکت آباکو گلوبال (ABACO GLOBAL) تاکید کرد: سرمایه گذاران، درک واقعی از معادن ایران نداشته اند.

بهرام ابراهیمی‌در دومین اجلاس معدن و صنایع معدنی با بیان این مطلب اظهار داشت: صنایع معدنی ایران ۳ هزار سال قدمت دارد و یک فرهنگ بزرگ معدنی در بخش معادن روباز ایران وجود دارد.مدیر ارشد شرکت آباکو گلوبال تصریح کرد: پس از تلاش زیاد متوجه شدیم عدم حضور سرمایه گذاران خارجی در ایران ناشی از تحریم‌ها بوده و بسیاری از مشکلات از نحوه بارگذاری و درک سرمایه گذاران از واقعیات بوده که تحریف‌ها موجب فاصله در فهم مشترک شده است.وی ادامه داد: در همه تپه‌های ایران مواد معدنی دارد و این موضوع نیازمند یک راه حل پایدار دارد و اینکه بخشی از سود درآمد معادن را به خود معادن اختصاص دهیم تا بتوان در جوار معادن، شغل بومی‌ایجاد کرد تا پس از اتمام معدن، افراد بتوانند به زندگی خود ادامه دهند.ابراهیمی گفت: باید به دنبال راه حل بلند مدت برای معدنکاری پایدار باشیم.

برگزاری مراسم کلنگ زنی فاز دوم شرکت پتروشیمی تخت جمشید

دانش نفت: مراسم کلنگ زنی طرح توسعه واحد PBR شرکت پتروشیمی تخت جمشید واقع در سایت ۲ منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی انجام شد.

به گزارش روابط عمومی پتروشیمی تخت جمشید، روز دوشنبه ۲۲ آذر ماه مراسم کلنگ زنی واحد PBR شرکت تخت جمشید در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی با حضور مدیرعامل و مدیران ستادی سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، مدیران شرکت تخت جمشید و سهامداران این شرکت برگزار گردید.

مهندس حمیدی، مدیر عامل شرکت تخت جمشید در جلسه پیش از مراسم کلنگ ضمن تشکر از مهندس حضور سید امید شهیدی نیا، مدیر عامل منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی و مدیران ستادی این سازمان، گفت: با توجه به سیاست خودکفا نمودن کشور از محصول PBR، طراحی و ساخت یک کارخانه تولید PBR با تکنولوژی در اختیار و ظرفیت اسمی ۳۵۰۰۰ تن در سال با توانایی تولید گریدهای مختلف در محل سایت پتروشیمی تخت جمشید در اولویت کاری قرارگرفته و مهندسی آن در حدود ۷۰ درصد پیشرفت داشته است. از دیگر پروژه‌های کوتاه مدت حائز اهمیت، طرح تولید حلال‌های استراتژیک صنعت پتروشیمی با اولویت تولید حلال هپتان، هگزان و پنتان که هم‌اکنون به‌طور عمده از خارج از کشور وارد می‌شود با ظرفیت اسمی ۳۰۰۰۰ تن در سال در دستور کار قرارگرفته است. همچنین وی افزود: لیسانس این واحد توسط شرکت اسپک که از سهامداران این پتروشیمی می‌باشد، بومی‌سازی گردیده است. ایشان در ادامه توضیحاتی پیرامون فعالیت پتروشیمی تخت جمشید از نظر اقتصادی، اشتغال زایی و تاثیرات آن در زمینه صادرات و تامین نیازهای داخلی بیان فرمودند.

شایان ذکر است که احداث یک واحد تولید لاستیک با ظرفیت ۵۰۰۰۰ تن در سال نیز با مشارکت یکی از شرکت‌های صاحب نام جهانی در دست اقدام می‌باشد.

در ادامه جلسه، سید امید شهیدی نیا مدیر عامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی ضمن تبریک فرا رسیدن هفته وحدت و تاکید بر لزوم یکپارچگی مسلمانان جهان از زحمات مدیران و پرسنل زحمتکش پتروشیمی تخت جمشید در زمان ساخت و ساز و بهره برداری از فاز یک، قدردانی کرد. شهیدی نیا تکمیل زنجیره ارزش و حذف خام فروشی را یکی از اهداف کشور دانست و گفت: امروزه صنعت پتروشیمی به عنوان صنعت ارزش آفرین کشور و به عنوان تنها راهکار جلوگیری از خام فروشی نفت و تولید ارزش افزوده از این ماده ی مهم است.

مهندس حمیدی:

با توجه به سیاست خودکفا نمودن کشور از محصول PBR، طراحی و ساخت یک کارخانه تولید PBR با تکنولوژی در اختیار و ظرفیت اسمی ۳۵۰۰۰ تن در سال با توانایی تولید گریدهای مختلف در محل سایت پتروشیمی تخت جمشید در اولویت کاری قرارگرفته و مهندسی آن در حدود ۷۰ درصد پیشرفت داشته است

وی صنایع تکمیلی پتروشیمی که بیشترین اشتغالزایی و ارزش افزوده را تولید میکنند، را دغدغه ی اصلی توسعه ی کشور دانست.

مدیر عامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی ضمن خرسندی از شروع مراسم اجرای طرح جدید شرکت پتروشیمی تخت جمشید، حمایت همه جانبه خود را اعلام کرد.

در ادامه برنامه پس از جلسه به محل احداث پروژه جدید PBR رفتند و مراسم کلنگ زنی با حضور مدیرعامل محترم منطقه ویژه جناب آقای مهندس شهیدی نیا و جناب آقای مهندس حمیدی مدیرعامل محترم پتروشیمی تخت جمشید انجام گردید و سپس بعد از مراسم کلنگ زنی از سایت عملیاتی شرکت پتروشیمی تخت جمشید بازدید به عمل آوردند.

طی نامه ای به مدیران عامل ایران خودرو و سایپا:

رئیس ایدرو خواهان مدیریت عرضه خودرو به مشتریان واقعی از سوی خودروسازان شد

دانش نفت: رئیس هیئت عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران خواستار عرضه خودرو به مردم با قیمت‌های رسمی و حذف بازار دلالی شد.

بنا به گزارش دانش نفت به نقل از ایدرونیوز، دکتر منصور معظمی معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیئت عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران طی ارسال نامه ای به مدیران عامل شرکت‌های ایران خودرو و سایپا از آنان خواست در جهت حذف اختلاف میان قیمت رسمی‌فروش خودروهای این دو شرکت با قیمت بازار تلاش نمایند.

این خبر حاکی است در بخشی از نامه دکتر معظمی‌به مدیران عامل دو شرکت ایران خودرو و سایپا آمده است: نظر به استفاده قشر محروم از خودروهای داخلی، در جهت تقویت عرضه اینترنتی خودروها تلاش بیشتر شود و همچنین در فروش خودرو به مصرف کنندگان اصلی از طریق شبکه نمایندگی‌های مجاز اقدام شود تا انشاءالله با حذف بازار دلالی، محصولات با قیمت‌های مصوب در اختیار هموطنان قرار گیرد.رئیس هیئت عامل ایدرو در این نامه خواستار بذل تلاش مؤثر در این زمینه از سوی دو مدیرعامل شرکت‌های ایران خودرو و سایپا و همچنین ارائه گزارش اقدامات بعمل آمده ، گردید.

بازدید مهندس نعمت زاده از روند اجرایی بازسازی کارخانه قند دزفول

دانش نفت:مهندس نعمت زاده، وزیر صنعت، معدن و تجارت همراه با جمعی از معاونان و مشاروان خود در سفری یک روزه برای بررسی روند اجرایی بازسازی کارخانه قند دزفول، از این کارخانه بازدید کرد.

بنا به گزارش ایدرونیوز، کارخانه قند دزفول در حال حاضر بوسیله سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران درحال بازسازی و نوسازی می‌باشد. خاطر نشان می‌شود پس از به ثمر نشستن پیگیری‌ها و عملیاتی شدن بازسازی کارخانه قند شوش، مهندس نعمت‌زاده دستور تأمین بخشی از هزینه‌ها به عوامل اجرایی بازسازی این کارخانه را صادر کرد.دراین زمینه مهندس علیرضا ارغایی مجری بازسازی طرح‌های سازمان گسترش و رئیس هیئت اجرایی بازسازی کارخانه قند دزفول در گفتگو با ایدرو نیوز گفته بود همزمان با ایام دهه فجر، فاز اول کارخانه قند دزفول که شامل تصفیه شکر خام است، افتتاح خواهد شد وی افزود: روند بازسازی کارخانه تا پایان آبان ماه امسال ۷۰ درصد پیشرفت داشته و در حال حاضر توربین‌های شماره ۱ و ۲ تیروگاه آماده راه اندازی است و دستگاه تولید بخار (بویلر) شماره ۱ در اوایل دی ماه راه اندازی خواهد شد. مهندس ارغایی افزود: در حال حاضر فقط ۴ درصد از برنامه عقب هستیم و دلیل آن عدم تأمین اعتبار در خرداد امسال بود که با ۳ ماه تأخیر در شهریورماه تخصیص داده شد و موجب ۱۵ درصد عقب ماندگی از برنامه تا شهریور ماه گردید اما با تهیه و اجرای برنامه جبرانی و اضافه کردن تعداد کارگر و پیمانکار، این عقب ماندگی در ماه جاری به کمتر از ۴ درصد در پایان ابانماه رسیدوی با اشاره به اینکه در حال حاضر جهت بازسازی حدود ۵۳۰ نیروی انسانی در سایت کارخانه مشغول بکارند گفت: اعتبارات دریافتی تا کنون ۲۰۰ میلیارد ریال بوده که تماماً هزینه شده و میزان قراردادها و تعهدات بالغ بر ۴۷۰ میلیارد ریال می‌باشد که در صورت تأمین مابقی اعتبار تا پایان آذرماه، انشاءالله در دهه فجر شاهد آغاز بکار فاز اول کارخانه که شامل تصفیه شکر خام است، خواهیم بود. بر همین اساس، مطابق برنامه، از اول اردیبهشت ماه سال ۹۶ این کارخانه آماده دریافت چغندر خواهد بود.مهندس ارغایی با بیان اینکه این کارخانه به منزله یک لکوموتیو است که با راه اندازی آن، می‌تواند قطار اشتغال و توسعه را در منطقه به حرکت در آورد اظهار داشت: راه اندازی این کارخانه، نقطه امید برای کشاورزان منطقه محسوب می‌شود که از نزدیک شاهد روند بازسازی آن بوده و لذا با علاقمندی افزونتر نسبت به کشت چغندر اقدام می‌کنند.

با صدور حکمی‌از سوی دکتر معظمی‌صورت گرفت؛

تشکیل کمیته راهبری پروژه اکتشاف و تولید نفت و گاز در ایدرو

دانش نفت: رئیس هیات عامل ایدرو با تأکید بر اهمیت تشکیل کمیته راهبری پروژه اکتشاف و تولید نفت (E&P) تصویب سیاست‌های مشارکت پیشبرد پروژه در ابعاد مختلف را از جمله وظائف کمیته مزبور برشمرد.

بنا به گزارش دانش نفت به نقل از ایدرونیوز، دکتر منصور معظمی‌معاون وزیر و رئیس هیات عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران با صدور حکمی‌به دکتر دلیری معاون توسعه سرمایه گذاری‌های صنعتی ایدرو وی را مامور تشکیل کمیته راهبری پروژه اکتشاف و تولید نفت و گاز (E&P) نمود.در حکم رئیس هیات عامل ایدرو به دکتر دلیری آمده است:

با عنایت به اهمیت و اولویت پروژه اکتشاف و تولید نفت و گاز (E&P)، ضروری است نسبت به تشکیل کمیته راهبری با ارکان و شرح وظایف ذیل اقدام لازم صورت پذیرد. شایسته است با همکاری اعضای کمیته بر اساس وظایف تخصصی هر حوزه و مشارکت جمعی از طریق برگزاری جلسات منظم دو هفته یکبار، حداکثر تلاش برای پیشبرد بهینه پروژه صورت پذیرد.

ارکان کمیته راهبری پروژه :

- رییس هیات عامل (رییس کمیته)
- مجری/ شرکت مسئول پروژه (عضو)
- معاون توسعه سرمایه‌گذاری‌های صنعتی(عضو و دبیر کمیته)
- معاون برنامه‌ریزی(عضو)
- معاون مالی و اقتصادی (عضو)
- مدیر مرجع طرح در معاونت توسعه سرمایه‌گذاری‌های صنعتی(عضو)
- ۳ نفر از خبرگان مرتبط با موضوع با حکم رییس هیات عامل(عضو)
- مدیرعامل شرکت مدیریت طرح‌های صنعتی ایران (عضو)

وظایف کمیته راهبری پروژه :

- بررسی و تصویب سیاست‌های مشارکت و پیشبرد پروژه در ابعاد مختلف فنی و اجرایی، اقتصادی، مالی، تکنولوژی و ... بر اساس پیشنهاد دبیر کمیته.
- بررسی و تصویب مدل اجرای پروژه و سازماندهی و ساختار پروژه بر اساس پیشنهاد دبیر کمیته/ مجری طرح.
- بررسی و تایید شرکاء و تامین کنندگان مالی پروژه.
- بررسی و تصویب مطالعات توجیه‌پذیری فنی و اقتصادی پروژه و انتخاب نهایی میادین .
- بررسی ریسک‌های پروژه و تصویب اقدامات لازم برای مواجهه با آنها.
- بررسی و تایید متن قراردادهای با کارفرما، شرکاء و تامین کنندگان مالی پروژه.
- نظارت بر مراحل پیشرفت پروژه در ابعاد مختلف فیزیکی و مالی.
- بررسی و تصمیم گیری درخصوص سایر موارد به تشخیص و پیشنهاد دبیر یا رییس کمیته.

بازرگانی سهامی صادر کننده نمونه استان کرمانشاه در سال ۹۵

دانش نفت: مراسم گرامیداشت روز ملی صادرات و تجلیل از صادرکنندگان برتر استان کرمانشاه در اتاق بازرگانی این استان برگزار شد و بازرگانی سهامی‌با مدیریت مهندس منوچهر سهامی‌به عنوان صادرکننده نمونه استان کرمانشاه در سال ۹۵ انتخاب گردید.

منوچهر سهامی‌متولد ۱۳۴۷ از استان کرمانشاه شهرستان گیلانغرب، کارشناس تربیت بدنی از دانشگاه تهران و کارشناسی درزمینه تجارت از کشور سوئد است. وی فعالیت اقتصادی در زمینه صادرات و واردات را از سال ۸۳ بطور مستمر انجام داده و در سال گذشته ۴۶ میلیون دلار صادرات برای کشور انجام داده است. نشریه بین المللی تخصصی دانش نفت کسب این افتخار را به ایشان تبریک عرض می‌نماید.

جناب آقای دکتر کودرزی
مشاور محترم عالی مدیریت اکتشاف
حسن انتصاب جنابعالی را تبریک عرض می‌نمایم.
در پرتو عنایات حضرت حق همواره موفق و مستدام باشید.
تاصر فریاد شیران

یادداشت

محیط فرا-رقابتی و نوآوری در مدل‌های کسب وکار

ابوالفضل کیانی بختیاری
معاون برنامه ریزی
سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

پس از سپری شدن دوره تولیدکنندگان انحصاری و همزمان با ظهور بازارهای آزاد تولید و فروش محصولات و خدمات، مفهوم رقابت نیز پدیدار گردید. با گذر زمان و با افزایش سرعت تغییرات، رقابت بین تولیدکنندگان محصولات و ارائه‌دهندگان خدمات نیز جدی‌تر شد.

رمز موفقیت بنگاه‌های اقتصادی در عرصه رقابت، ایجاد مزیت رقابتی، حفظ مزیت رقابتی و برنامه‌ریزی برای ایجاد مزیت‌های رقابتی بیشتر در آینده است. به عبارتی مدتهاست که بنگاه‌ها و سازمان‌ها دارای حیات دوگانه می‌باشند:

- **ژنگی در زمان حال**
- **ژنگی در زمان آینده**

زندگی در زمان حال شامل انجام کلیه فرایندها و پروژه‌های جاری است. حتی هدفگذاری و برنامه‌ریزی برای آینده هم جزئی از زندگی در زمان حال است. در این صورت سئوالی که مطرح می‌شود این است که پس منظور از زندگی در زمان آینده چیست؟ زندگی در زمان آینده چه معنایی دارد؟

زندگی در زمان آینده یعنی آینده را هم‌اکنون تحقق یافته بدانیم. یعنی با قاعده و مشخصات زمان آینده فکر کنیم. در این صورت است که بواقع می‌توانیم نامحدود فکر کنیم. منابع جدید بیابیم و به بازارهایی که تاکنون وجود نداشته‌اند دسترسی پیدا کنیم.

در شرایطی که بازارها به سرعت تغییر می‌کنند و طول عمر مزیت‌های رقابتی روزبه‌روز کمتر می‌شوند، تنها سازمان‌هایی موفق به ادامه مسیر رشد و توسعه می‌شوند که علاوه بر زندگی در زمان حال، شروع به تنفس در حال و هوای آینده کرده باشند. بر همین اساس است که مدتیست کارشناسان بجای استفاده از عبارت رقابت (Competition)، برای توصیف شرایط نوظهور از عبارت Hyper Competition استفاده می‌نمایند. به عنوان جایگزین در زبان فارسی می‌توان از معادل‌هایی از جمله فرا- رقابتی یا شدیدا رقابتی استفاده نمود.

هم‌اکنون در بسیاری از صنایع، طول زمان صرف‌شده از ایده یک محصول تا رواج‌شدن آن به بازار (Time To Market - TTM) بصورت مستمر رو به کاهش است. به عنوان مثال در صنایع پوشاک این بازه زمانی به طرز شگفت‌آوری کاهش یافته است. شرکت ایندیتکس که صاحب برند زارا و از بزرگترین شرکت‌های نساجی و طراحی پوشاک جهان واقع در کشور اسپانیا است، این زمان را به دو هفته کاهش داده است. به عبارتی از زمانی که یک ایده از میان سایر ایده‌ها پذیرفته می‌شود، در مدت زمانی کمتر از دو هفته، ایده تبدیل به محصول شده و در معرض فروش به مشتریان قرار می‌گیرد.

نوآوری در مدل کسب و کار

همانگونه که در ابتدای این نوشتار آمده است، به موازات پیدایش پدیده رقابت در میان عرضه‌کنندگان کالا و خدمات، مفهوم مزیت رقابتی نیز مورد توجه قرار گرفت. شرکت‌ها و سازمان‌ها با تمام توان در پی ایجاد و تقویت مزیت‌های رقابتی خود هستند. یکی از روشهای ایجاد مزیت رقابتی از طریق فرایند نوآوری است. در ابتدا، فرایند نوآوری درخصوص محصولات (Product/Service Innovation) مصداق پیدا کرد. بنگاه‌های اقتصادی تلاش کردند تا با ارائه محصولات و خدمات نوآورانه، در مقایسه با رقبای خود به مزیت رقابتی دست یابند.در ادامه، بازی‌کنان عرصه رقابت دریافتند که علاوه بر نوآوری در محصول و خدمت خود، می‌توانند در سطحی موثرتر به نوآوری در فرایندها (Process/Technological Innovation) مبادرت ورزند. در این صورت نه تنها به نوآوری در محصول خود می‌رسند بلکه به نتایج ارزشمند دیگری از جمله کاهش هزینه‌ها، کاهش زمان، استفاده بهره‌ور از منابع و سهولت در انجام کارها دست می‌یابند.امروزه و در شرایط فرا- رقابتی، نوآوری در سطح مدل کسب‌وکار (Business Model Innovation) صورت می‌پذیرد. به عبارتی با شدت یافتن فضای رقابتی، صرفا نوآوری در محصول و فرایند تضمین کننده موفقیت یک سازمان نیست. تغییرات محیطی باعث تغییر در نیازهایی می‌گردد که قرار بود ما به آنها پاسخ دهیم. به همین دلیل است که‌امروزه می‌بایست سازمان‌ها به فکر نوآوری در مدل کسب‌وکار خود باشند.

اما سوال اینجاست که نوآوری در مدل کسب و کار چیست؟

یک مدل کسب‌وکار از دو جزء اصلی تشکیل شده است: ارزش پیشنهادی و مدل عملیاتی. هر یک از این دو جزء اصلی شامل سه زیر-جزء می‌شود.

در بخش ارزش پیشنهادی به این سوال پاسخ داده می‌شود: ما چه چیزی را به چه کسانی پیشنهاد می‌دهیم؟ پاسخ دقیق و روشن به این سوال، سه موضوع را برای ما مشخص می‌کند:

- بازار هدف (Target Segments): ما چه مشتریانی را برای ارائه خدمت برگزیده‌ایم؟ ما به دنبال تامین کدامیک از نیازهای آنها هستیم؟
- محصول/خدمت پیشنهادی (Product or Service Offering): ما چه چیزی به مشتریان خود ارائه می‌دهیم تا پاسخگوی نیاز آنها باشد؟
- مدل درآمدی (Revenue Model): خدمات ارائه شده توسط ما چگونه جبران می‌شوند؟

در بخش مدل عملیاتی به این سوال پاسخ داده می‌شود: ما با چه روشی محصول/خدمت خود را به‌صورت سودمند، تهیه و عرضه می‌نماییم؟ پاسخ به این سوال نیز سه موضوع را تعیین می‌کند:

- زنجیره ارزش (Value Chain): برای تامین نیازهای منتخب مشتریان، ما چگونه خود را سازماندهی کرده‌ایم؟ چه کارهایی را خودمان انجام می‌دهیم و چه کارهایی را برون‌سپاری می‌کنیم؟
- مدل هزینه‌ای (Cost Model): برای آنکه بتوانیم ارزش پیشنهادی (محصول/خدمت) خود را به صورت سودمند تهیه کرده و به مشتریان خود عرضه نماییم، چگونه باید دارایی‌های خود را سازماندهی کنیم؟ هزینه‌های خود را چگونه مدیریت کنیم؟
- سازمان (Organization): برای آنکه مزیت‌های رقابتی خود را حفظ کرده و همچنین تقویت نماییم، چگونه باید کارکنان خود را سازماندهی کنیم؟ فرایند توسعه منابع انسانی ما چگونه است؟

با شناخت اجزای مدل کسب‌وکار می‌توان نوآوری در آن را بهتر درک نمود. نوآوری در مدل کسب‌وکار وقتی اتفاق می‌افتد که حداقل یکی از اجزای مدل با هدف ایجاد ارزش افزوده بیشتر، تحت یک تحول نوآورانه، در یک مسیر جدید قرار گیرد. البته در بیشتر منابع بجای حداقل یک جزء، شرط حداقل دو جزء را در نظر گرفته‌اند. به عبارتی نوآوری در مدل کسب‌وکار زمانی رخ می‌دهد که دو جزء یا بیشتر، مشمول نوآوری گردد. همچنین اضافه می‌نماید نوآوری در مدل کسب‌وکار در اجرا، کار سخت و همراه با ریسک است اما در عوض، به‌راحتی قابل کپی‌برداری توسط سایر رقبا نیست.

برای آنکه موضوع نوآوری در مدل کسب‌وکار و اهمیت آن بهتر درک شود به بیان یک مثال می‌پردازیم. بخش درمان در کشور ما به عنوان یکی از بخش‌های مهم و بسیار اثرگذار در سطح جامعه، اما دارای یک مدل کسب‌وکار قدیمی‌است. این بخش، یک بخش خدماتی است و ذینفعان آن شامل جامعه پزشکان، پرستاران، شرکت‌های بیمه، شرکت‌های تجهیزات پزشکی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کلیه افراد جامعه به‌عنوان مشتریان سیستم است. با نگاهی اجمالی به وضعیت این بخش، مشاهده می‌کنیم که غالب ذینفعان از وضعیت موجود رضایت کافی ندارند. به عنوان یک نمونه، بارها در مورد میزان بدهی‌های کلان شرکت‌های بیمه به مراکز درمانی و از طرف دیگر بدهی کارفرمایان به شرکت‌های بیمه، بحث شده است و وضعیت سیستم خبر از وجود بن‌بست در این فرایند می‌دهد. تمامی‌این شواهد، نشان از کارکرد نامناسب مدل کسب‌وکار این بخش دارد.

طبق آمارهای موجود، در دنیا بطور متوسط ۱۲درصد از هزینه‌های بیمارستان‌ها مربوط به دستمزد جراحان است. اما در ایران حدود ۸۰ درصد درآمد بیمارستان‌ها صرف دستمزد جراحان شده و بیمارستان‌ها تنها با ۲۰درصد باقیمانده درآمد خود سایر هزینه‌های خود شامل هزینه کارکنان، نگهداری و نوسازی تاسیسات و تجهیزات و فرایند تحقیق و توسعه را پوشش می‌دهند. چنین شرایطی منجر به وضعیتی شده است که برخی کارشناسان، بخش درمان را عملا یک بخش ورشکسته می‌دانند.

نتیجه آنکه‌امروزه و در شرایط فرا- رقابتی، نوآوری در سطح مدل کسب‌وکار صورت می‌پذیرد. به عبارتی با شدت یافتن فضای رقابتی، صرفا نوآوری در محصول و فرایند تضمین کننده موفقیت یک سازمان نیست. بلکه همسو با تغییرات محیطی و تغییر در نیازها می‌بایست سازمان‌ها به فکر نوآوری در مدل کسب‌وکار خود باشند.

یادداشت

کنش بانکر، واکنش نفت‌کوره

ایمان نیکزاد
کارشناس ارشد انرژی

سازمان بین‌المللی دریانوردی (IMO) مصوبه الزام کاهش گوگرد (سولفور) سوخت کشتی‌ها به ۰٫۵ درصد را در حالی تصویب کرده است که فعالان محیط زیست عملکرد این سازمان در تصویب قوانین لازم به منظور کاهش آلایندگی صنایع دریایی و اثر آن بر تغییرات آب و هوایی را زیر سوال برده بودند. انتظار می‌رود با اجرای این قانون در سال ۲۰۲۰ بازار نفت‌کوره متلاطم شده و نفت‌کوره‌های کم گوگرد در مقابل نفت‌کوره‌های پرگوگرد قرار گیرند.

بل همینگز، یکی از فعالان محیط زیستی گروه Transport and Environment، ضمن استقبال از این اقدام گفت: "این حرکت سهم آلایندگی کشتیرانی را در آلودگی هوا از پنج درصد به ۱٫۵ درصد کاهش می‌دهد و سبب نجات میلیون‌ها نفر در دهه‌های آینده خواهد شد. اکنون تمرکز ما باید بر روی اجرای این تصمیم باشد."

هنوز مشخص نیست که محدودیت استفاده از سولفور در سوخت‌های دریایی چگونه اجرا می‌شود و چه نظارت‌هایی بر آن وجود خواهد داشت. در همین حال، در نشست اخیر IMO هیچگونه توافقی بر سر محدودیت انتشار دی اکسیدکربن حاصل نشد. این در حالیست که کشتیرانی یکی از منابع در حال رشد انتشار گازهای گلخانه ای در جهان است. بر اساس پیش بینی‌ها، سهم کشتیرانی در انتشار گازهای گلخانه ای تا سال ۲۰۵۰ به نزدیک ۱۷ درصد خواهد رسید. لازم به ذکر است که حدود ۲۰ درصد از سوخت‌های تولید شده (به غیر از بنزین) در صنعت حمل و نقل دریایی مورد استفاده قرار می‌گیرند. در نتیجه مصرف این مقدار سوخت، سهم این صنعت در تولید گازهای گلخانه ای ۳ درصد دی اکسید کربن، ۱۵ تا ۱۹ درصد اکسیدهای نیتروژن و ۴ تا ۹ درصد اکسیدهای گوگرد است. اعضای IMO به توافق رسیدند که برای مدت بیشتری به نظارت بر انتشار گازهای گلخانه ای در کشتی‌ها بپردازند تا به این طریق برنامه ای را جهت کاهش آلودگی این نوع گازها ارائه دهند. براساس این تصمیم که از ابتدای سال ۲۰۲۰ در تمامی‌نقاط جهان اجرایی می‌شود تمامی‌شناورها و کشتی‌ها در همه مسیرها و بنادر ملزم به استفاده از سوخت‌هایی هستند که میزان سولفور موجود در آنها حداکثر ۰٫۵ درصد باشد. جالب توجه آن‌که، تصمیم مذکور با وجود مخالفت تعدادی از کشورها منجمله بزرگترین تولید کننده نفت‌کوره جهان یعنی کشور روسیه اتخاذ شده که خواستار به تعویق انداختن آن تا سال ۲۰۲۵ بوده است. این قانون در حالی تصویب شده که در حال حاضر میزان گوگرد مجاز در سوخت مورد استفاده کشتی‌ها و شناورهای دریایی در بسیاری از مناطق جهان ۳٫۵ درصد است. این تصمیم در راستای انجام فاز دوم کاهش گوگرد موجود در سوخت (بانکر) کشتی‌ها اتخاذ شده است. در فاز اول که از ابتدای سال ۲۰۱۵ صرفاً در آمریکای شمالی، دریای شمال، کانال مانش و دریای بالتیک لازم اجرا شده بود کشتی‌ها ملزم به استفاده از سوخت‌هایی شدند که میزان گوگرد آنها حداکثر ۰٫۱ درصد بود. به نظر می‌رسد اجرایی شدن این تصمیم، در روند کاهش ۱۳ درصدی فروش بانکر در بزرگترین بندر فروش بانکر در اروپا و سومین بندر فروش بانکر در جهان یعنی بندر روتردام که از سال ۲۰۱۱ آغاز شده بود موثر بوده است.

این الزام به استفاده از سوخت‌های دارای گوگرد پایین هرچند که به لحاظ مسائل زیست محیطی بسیار با اهمیت است اما با توجه به مدت زمان کم چهار ساله تا زمان شروع اجرا بدون شک پیامدهای این تصمیم بر بازارهای نفت خام و فرآورده‌های نفتی و همچنین صنعت حمل و نقل نفت خام و فرآورده‌های نفتی بسیار مهم تلقی شده به نحوی که ذهن بسیاری از بازیگران مهم این عرصه را به خود مشغول ساخته است. برخی تحلیلگران بر این باورند که اولین پیامد این تصمیم به احتمال زیاد، افزایش تقاضا از سوی مالکان شرکت‌های حمل و نقل دریایی برای سوخت‌هایی با گوگرد پایین خواهد بود. این بدان معناست که تقاضا برای فرآورده‌های میان تقطیر پالایشی افزایش و برای فرآورده‌های سنگین که انواع نفت‌کوره را شامل می‌شود کاهش خواهد یافت. این امر قطعاً اثری کاهشی بر روی تقاضا برای نفت خام‌های با گوگرد بالا گذاشته و تولید کنندگان مهمی‌نظیر عراق، ونزوئلا ، ایران ، عربستان، مکزیک و برزیل را تحت تاثیر قرار خواهد داد.توجه به این نکته ضروری است که کشورهایی که ضمن تولید نفت خام با گوگرد بالا، دارای پالایشگاه‌های فرسوده ای نیز هستند به میزان بسیار بیشتری از این قانون متاثر خواهند شد. بدین ترتیب پالایشگاه‌های پیشرفته که تولید نفت‌کوره پایینی دارند می‌توانند جهت تامین خوراک پالایشگاه‌هایشان به نفت خام‌های سنگین ترش با قیمت‌های کمتری دست یابند.

هرچند که مالکان کشتی‌ها ۲ گزینه دیگر نیز پیش رو دارند: استفاده از سامانه‌های تصفیه گاز خروجی در کشتی‌های خود که هزینه ای بالغ بر ۵ میلیون دلار به ازای هر کشتی برایشان در پی خواهد داشت و یا سرمایه گذاری بر روی نلوگان‌هایی که بتوانند سوخت‌های جایگزین مصرف کنند. پیش بینی‌های اولیه نشان می‌دهند که با اجرای این قانون میزان تقاضا فعلی برای بانکر از ۳۰۰ میلیون تن متریک در سال به ۶۰ میلیون تن متریک در سال کاهش می‌یابد.

با توجه به موازنه تولید و عرضه سوخت‌های کم گوگرد می‌توان دریافت که این افزایش تقاضا در کوتاه مدت و احتمالا میان مدت منجر به بالارفتن هزینه‌های حمل و نقل دریایی خواهد شد. هرچند که این مساله می‌تواند شرکت‌های حمل و نقل دریایی را ترغیب به استفاده از سوخت‌های جایگزین نظیر متانول ، اتانول و سوخت‌های گازی نماید. هزینه سرمایه‌گذاری برای ساخت فناوری‌های جدید جهت استفاده از این سوخت‌ها تقریبا برابر با هزینه نصب تجهیزات پالایش گاز خروجی (اسکرابرها و تجهیزات کاهش کاتالیزوری) است با توجه به قیمت متانول در سال‌های گذشته و مقایسه آن با قیمت سوخت‌های دیگر، ارزیابی می‌شود که استفاده از متانول به عنوان سوخت در کشتی‌ها و سرمایه گذاری برای تجهیز کشتی‌ها به این فناوری، بازگشت سرمایه زودتری نسبت به باقی سوخت‌ها دارد. سوخت‌های گازی یعنی گاز طبیعی و پروپان نیز از دیگر سوخت‌هایی هستند که در صنعت کشتیرانی قابل استفاده اند. هرچند این سوخت‌ها لزوماً دارای گوگرد پایینی نیستند، اما تولید اکسیدهای نیتروژن و دی اکسید کربن را به حداقل می‌رسانند.

نمودار مصرف سوختهای دریایی

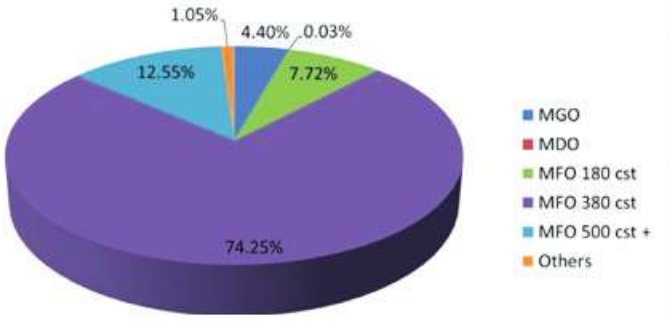

با توجه به نمودار فوق و لحاظ کردن این واقعیت که نفت‌کوره در حدود ۹۵درصد از سهم سوخت کشتی‌ها را به خود اختصاص می‌دهد، می‌توان گفت که دیگر پیامد مصوبه کاهش گوگرد در سوخت‌های دریایی، تغییر در بازار عرضه و تقاضا نفتکوره خصوصاً در منطقه خلیج فارس بعنوان یکی از کانونهای اصلی تولید، عرضه و تقاضای نفتکوره یا سولفور بالا خواهد بود. ۹۰ هزار کشتی باری و مسافربری در سطح دنیا مجموعاً روزانه حدود ۷ میلیون بشکه نفت‌کوره مصرف می‌کنند. آژانس بین المللی انرژی تخمین زده که با اجرای این قانون در سال ۲۰۲۰ روزانه حدود ۲ میلیون بشکه از تقاضا برای نفت‌کوره بعنوان سوخت دریایی کاسته شده و به تقاضا برای نفت‌گاز تغییر خواهد یافت. در این صورت تقاضای روزانه نفت‌گاز جهت استفاده بعنوان سوخت دریایی به ۲٫۷ میلیون بشکه افزایش یافته و تقاضا برای نفت‌کوره با سقوطی چشمگیر به کمتر از ۵ میلیون بشکه در روز خواهد رسید. این امر می‌تواند منجر به افزایش بهای نفت‌گاز شود.تولید فعلی نفت‌کوره در منطقه خلیج فارس هم اکنون در حدود ۱٫۵ میلیون بشکه در روز است که با توجه به برنامه‌های توسعه پالایشی، عرضه نفت‌کوره در این منطقه در سال ۲۰۲۰ به حدود ۱٫۷ میلیون بشکه در روز خواهد رسید. این در حالیست که مطابق برآوردهای قبلی میزان تقاضا طی این مدت تقریباً تغییری نکرده و در حدود ۱٫۴ میلیون بشکه در روز باقی می‌ماند. به باور تحلیلگران این حوزه، نقش کشورهای حوزه خلیج فارس که سهم زیادی در تولید نفت‌کوره دارند بسیار با اهمیت است. در این صورت کشورهایی نظیر ایران، عراق، عربستان و کویت که تولید نفت‌کوره بالایی دارند در رقابتی دشوار قرار خواهند گرفت. کارشناسان بر این باورند که با در نظر گرفتن فرصت محدود ۴ ساله، سه گزینه محتمل برای کشورهای صادرکننده نفت‌کوره وجود خواهد داشت. احتمال دارد برخی از این کشورها با انجام سرمایه گذاری‌های لازم و مدرنیزه کردن پالایشگاه‌های خود کوشش کنند که ضمن کاهش تولید نفت‌کوره، میزان گوگرد موجود در محصول را به سطح کمتر از ۰٫۵ درصد برسانند. برخی دیگر ممکن است با صرف هزینه‌های کمتر تلاش کنند که میزان گوگرد نفت‌کوره را تا حد امکان کاهش دهند که در این حالت حتی اگر نتوانند به میزان مصوب شده دست یابند حداقل شرایط عرضه و فروش محصولات نفت‌کوره خود را بهبود بخشیده اند. در آخرین حالت نیز این کشورها می‌توانند کماکان به تولید نفت‌کوره خود بر همان سیاق سابق ادامه دهند و یا کاهش قیمت محصولات خود کنار بیایند. هرچند که در این صورت، فرصت در اختیار واسطه‌ها و دیگر بازیگران این عرصه قرار خواهد گرفت که با خرید ارزانتر این محصولات و انجام Blending، پالایش و فرآورش مجدد، کیفیت این محصولات نفت‌کوره را ارتقا بخشیده و نقش پررنگی را در این بازار ایفا کنند.با توجه به موارد مطروحه و با فرض ثابت بودن سایر مولفه‌های موثر، می‌توان نتیجه گرفت که بیشترین تاثیرگذاری بر بازار نفت‌کوره قرار است براساس تغییرات تقاضای انواع بانکر انجام شود بعبارت دیگر بانکر در مقابل نفت‌کوره عمل خواهد کرد و زنگ خطر برای این محصول به صدا در خواهد آمد. به باور تحلیلگران نفتی تاثیرات این تغییرات تا سالیان متمادی ادامه داشته و هر کشور و شرکتی که زودتر بتواند با تغییرات پیش رو در این عرصه کنار بیاید دست بالاتر را در بازار فرآورده‌های نفتی در اختیار خواهد داشت. بازاری که با توجه به شرایط در حال تغییر، عرصه رقابت‌های تنگاتنگ بین بازیگران مهم آن خواهد بود.

مهندس پیوندی، مدیرعامل هلدینگ نفت و گاز تاپیکو:

فاز اول ستاره خلیج فارس خرداد ۹۶ تکمیل می‌شود

دانش نفت: مدیرعامل هلدینگ نفت و گاز تاپیکو از تکمیل و تولید فاز اول پالایشگاه ستاره خلیج فارس در خردادماه سال ۱۳۹۶ خبر داد و افزود: روند اجرای این پروژه تسریع شده و فاز اول این پالایشگاه تا پایان سال تولید بنزین و گاز مایع خواهد داشت، اما در خردادماه سال ۱۳۹۶ تکمیل شده و به تولید نهایی خواهد رسید.

محمد حسن پیوندی در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج فارس در سه فاز طراحی شده است، به بازدید اخیر خود از این پالایشگاه در هفته گذشته اشاره کرد و افزود: نتیجه بازدیدی که هفته گذشته به همراه جمعی از اعضای هیات مدیره شرکت نفت ستاره خلیج فارس از این پالایشگاه داشتم این بود که هم‌اکنون روند اجرای پروژه تسریع شده و فاز(ترین) اول این پالایشگاه تا پایان سال تولید بنزین و گاز مایع خواهد داشت.وی ادامه داد: هنگامی‌که واحدی برای اولین بار راه اندازی می‌شود مدت‌ها طول می‌کشد که تنظیمات نهایی صورت بگیرد و به همین دلیل فاز اول این پالایشگاه تا خردادماه سال ۹۶ تکمیل شده و به تولید نهایی خواهد رسید. این واحدها به طور کلی پیچیده هستند و پالایشگاه ستاره خلیج فارس اولین واحدی است که از میعانات گازی به بنزین کامل می‌رسد. سایر پالایشگاه‌های ایران و دنیا با نفت خام کار می‌کنند و ترکیب میعانات گازی با نفت خام متفاوت است.مدیرعامل هلدینگ نفت و گاز تاپیکو در ادامه درمورد سرمایه گذاری در پالایشگاه ستاره خلیج فارس توضیح داد: سهام داران تامین کننده مالی این پالایشگاه هستند. تاپیکو با ۴۹ درصد سهم، بزرگ ترین سهام دار این پالایشگاه است. حدود ۳۳ درصد متعلق به صندوق‌های نفت و حدود ۱۸ درصد متعلق به شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی است. سهام داران باید منابع مالی ساخت این پالایشگاه را از طریق انتشار اوراق سلف، پیش فروش کردن محصول و.... تامین کنند.پیوندی از پیشرفت مطلوب تکمیل پروژه ستاره خلیج فارس خبر داد و افزود: ۳ خط تولید پالایشگاه ستاره خلیج فارس نزدیک به ۹۰ درصد پیشرفت داشته است و تا پایان سال ۱۳۹۶ همه فازهای آن تکمیل می‌شود و در آن زمان می‌توانیم درمورد خودکفایی بنزین و صادرات بنزین صحبت کنیم.وی با بیان اینکه پالایشگاه ستاره خلیج فارس ۳۶۰ هزار بشکه در روز تولید خواهد داشت، اظهار کرد: با توجه به سهم ۴۹ درصدی تاپیکو در این پالایشگاه، ۱۷۵ هزار بشکه از تولیدات روزانه آن متعلق به این هلدینگ است.

لغزش، دلیل حادثه یکی از سخت گذرترین خطوط لوله جهان اعلام شد

دانش نفت: مدیر خطوط لوله شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، دلیل نشتی و شکست خط لوله مارون به عنوان دومین خط لوله سخت گذر دنیا پس از خط لوله الاسکا را زلزله‌های مداوم و لغزش خط لوله ۳۰ اینچ مارون به اصفهان در محدوده شهرستان اردل واقع در استان چهارمحال و بختیاری در محدوده کیلومتر ۸۰۰ + ۲۲۸ اعلام کرد.

پرویز معماریان، درباره دلایل بروز این حادثه گفت: خط لوله مارون محدوده منطقه چهارمحال و بختیاری به دلیل سخت گذر بودن منطقه و زلزله‌های مداوم و رانش زیاد زمین شرایط ویژه ای را به لحاظ نگهداری و تعمیرات خط دارد که حادثه اخیر به دلیل زلزله‌های مداوم همراه با رانش زمین به دلیل لغزش رخ داده است.وی افزود: جاده سازی اطراف خط بدون توجه به حریم عملیاتی و ایمنی از سوی وزارت راه و شهرسازی یکی از عمده ترین دلایل بروز این حادثه است که با سرریز کردن نخاله‌ها و خاک روی خط لوله شرایط ایمنی خط را به خطر انداخته است.مدیر خطوط لوله شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران ادامه داد: تغییرات محیطی به مرور زمان از جمله رانش، زلزله‌های پی در پی و بی توجهی مسولان اداره کل راه و شهرسازی خوزستان به حفظ حریم خط سبب حرکت و فرو رفتن خط لوله در زمین شده است که به دلیل جاده سازی و ریختن سنگ و نخاله بر روی خط و زلزله‌های اخیر خط لوله روی سنگ تیز زیر آن فشار آورده و سبب آسیب دیدگی خط لوله شده است.وی اعلام کرد: این خط تا سطح جاده ۲۵ متر اختلاف ارتفاع دارد که تا عمق ۲۰ متری در زمین فرو رفته و زیر خط با خاک نرم و ماسه برای نگهداری از خط زیرسازی شده است که متاسفانه بی توجهی اداره کل راه و شهرسازی استان به تذکرهای پی در پی و سرریز کردن نخاله و خاک تا ۱۸ متر روی خط و عوامل طبیعی (زلزله و رانش کوه) عامل بروز این حادثه شده است.به گفته معماریان، حرکت طبیعی خط بر اثر انتقال فرآورده‌های نفتی ، آب‌های زیرزمینی، بارش اخیر و خیس شدن خاک موجود روی خط لوله و سنگینی ناشی از آن و ساییدگی خط روی سنگ‌های تیز سبب شکستگی و نشتی خط شده است.وی، با اشاره به اینکه هر پنج سال یکبار پیگرانی خطوط انجام می‌شود، گفت: پیگرانی هوشمند نقاط مشکل دار و دارای خوردگی و میزان ضخامت داخلی و خارجی لوله را نشان می‌دهد که در آن برهه از زمان پیگرانی این موضوع را نشان نداد، زیرا وضع خط در این ناحیه مناسب بوده و تجمیع عوامل محیطی و طبیعی علت این حادثه ناگهانی بوده است.مدیر خطوط لوله شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران اعلام کرد: بر اساس داده‌های پیگرانی اخیر، ۴۰ روز پیش کیلومتر ۱۴ این منطقه شرایط مشابه داشت که ۱۲ نقطه از خط تعویض شد.درباره نشت مواد نفتی به رودخانه سرخون و سد کارون گفت: مواد نفتی نشتی بلافاصله جمع آوری شد اما متاسفانه مقداری از آن در زمین فرو رفته و در مسیر آب منتشر شده که به دلیل سبکی مواد نفتی و روی آب قرار گرفتن مواد نفتی به‌نظر می‌رسد حجم آلودگی بالاست که با واکنش سریع و تخلیه خط و جمع آوری مواد نفتی قبل از آلوده شدن آب سد کارون از بروز یک بحران زیست محیطی جلوگیری شد.معماریان اعلام کرد: مواد نفتی تا شعاع ۱۰ تا ۱۵ کیلومتری جلو رفت و در حد قوس و قزح در منطقه سرخون به چشمه‌های اطراف و حوضچه‌های پرورش ماهی نفوذ کرد که با تمام توان مواد نفتی مهار و جمع آوری شد و با تخلیه به موقع و ۸۰ ساعت توقف انتقال نفت خام از سر گرفته شد. خط لوله ۴۳۵ کیلومتری انتقال نفت خام مارون – اصفهان با انتقال روزانه بیش از ۵۰۰ میلیون بشکه نفت خام یکی از مهمترین خطوط انتقال نفت خام کشور است که با تامین خوراک پالایشگاه اصفهان و بخشی از خوراک پالایشگاه‌های تهران و تبریز، نقش مهمی‌در تامین سوخت مورد نیاز کشور ایفا می‌کند.خط لوله مارون-اصفهان به دلیل عبور از ناهمواری‌های رشته‌کوه زاگرس، رودخانه‌ها و دریاچه سد کارون سه و چهار، سخت‌گذرترین خط لوله انتقال نفت خام کشور است.

موافقت کمیسیون انرژی مجلس با ابقای کارت سوخت

دانش نفت: سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی‌از موافقت اعضای این کمیسیون با ابقای کارت سوخت خبر داد.

اسدالله فرهخانی اظهار کرد: در جلسه عصر یک‌شنبه کمیسیون انرژی، طرح یک فوریتی حفظ کارت سوخت که پیش از این فوریتش در مجلس به تصویب رسیده بود مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در نهایت اعضای کمیسیون انرژی با یک اختلاف رای با ابقای کارت سوخت موافقت کردندبه گفته وی با توجه به تصویب کلیات و جزییات طرح یک فوریتی حفظ کارت سوخت در کمیسیون انرژی این طرح برای بررسی به صحن علنی مجلس ارجاع خواهد شد.

نخستین خط لوله فرآورده جنوب شرق کشور راه‌اندازی شد

دانش نفت: انتقال فرآورده از جنوب شرق کشور با راه‌اندازی خط لوله سوخت‌رسانی به نیروگاه راهبردی چابهار محقق شد.

علی محمدی، مجری طرح احداث خط لوله سوخت‌رسانی به نیروگاه چابهار در شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران به خبرنگار شانا گفت: این خط لوله ۲۰ کیلومتری که از انبار نفت شهید شوشتری واقع در اسکله شهید بهشتی چابهار آغاز می‌شود، نفت‌گاز مورد نیاز نیروگاه چابهار را تامین می‌کند.وی، با اشاره به حذف تردد روزانه حدود ۱۰۰ کامیون نفتکش، کاهش حوادث جاده‌ای درون‌شهری و برون شهری، تداوم در عملیات سوخت‌رسانی و کاهش قطع برق و نیز حذف آثار مخرب زیست محیطی ناشی از حوادث احتمالی حمل سوخت با کامیون را از دستاوردهای اجرای این طرح اعلام کرد.محمدی افزود: پروژه احداث خط لوله ۱۴ اینچ انتقال نفت‌گاز به نیروگاه چابهار با ایجاد تاسیسات جانبی شامل یک تلمبه‌خانه واقع در جوار انبار نفت چابهار و ترمینال واقع در محدوده شرقی مخازن نیروگاه چابهار که از سال ۹۳ آغاز شده بود، « ۱۵ آذرماه جاری» به بهره‌برداری رسید.مجری طرح احداث خط لوله سوخت‌رسانی به نیروگاه چابهار، با اشاره به میانگین ظرفیت روزانه انتقال یک میلیون و ۳۰۰ هزار لیتری این خط گفت: در هر ساعت ۴۰۰ مترمکعب نفت گاز بدون توقف به نیروگاه چابهار ارسال می‌شود.محمدی گفت: هزینه احداث این پروژه ۴۰۰ میلیارد ریال بوده که از محل منابع داخلی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران تامین شده است.وی افزود: این خط لوله از شمال با خط لوله تربت حیدریه حدود ۱۵۰۰ کیلومتر ، از شمال غرب با خط لوله کرمان حدود ۹۰۰ کیلومتر و از غرب با خط لوله بندرعباس حدود ۷۳۰ کیلومتر فاصله دارد و اولین خط لوله انتقال فرآورده در منطقه جنوب شرق کشور محسوب می‌شود.محمدی اعلام کرد: این خط لوله با رعایت کامل موارد ایمنی احداث و بدون هیچ‌گونه حادثه‌ای راه‌اندازی شده است.مجری، این طرح با اشاره به سرمایه‌گذاری‌های عظیم صورت گرفته در منطقه چابهار، گفت: این خط لوله که با هدف تحول اقتصادی و توسعه‌ای احداث شده است، با تامین پایدار برق منطقه از طریق سوخت‌رسانی به نیروگاه چابهار نقش مهمی‌در تامین زیرساخت‌های مورد نیاز سرمایه‌گذاری در بندر مهم چابهار ایفا خواهد کرد. چابهار تنها بندر کشورمان است که از طریق دریای عمان به اقیانوس راه دارد و با تکمیل اسکله در دست احداث از سوی سازمان مربوطه، کشتی‌های اقیانوس‌پیما می‌توانند در بندرگاه‌های آن پهلوگیری داشته باشند و از این لحاظ بندری استراتژیک در کشور محسوب می‌شود که مورد توجه دولت برای سرمایه‌گذاری عظیم اقتصادی قرار گرفته است که از جمله آن ابراز تمایل سرمایه‌گذاری ۵۰۰ میلیون دلاری هندوستان در این منطقه است.بندر چابهار قابلیت تبدیل شدن به یک قطب اقتصادی، انرژی و تجاری را دارد. این رویکرد نقش خط لوله‌ای که سوخت مورد نیاز نیروگاه برق منطقه را تامین می‌کند، بسیار حیاتی خواهد کرد.

مشاور رئیس کل سازمان خصوصی سازی:

استقبال خریداران از مزایده ۴۰ جایگاه عرضه سوخت پرشور بود

دانش نفت: مشاور رئیس کل سازمان خصوصی سازی با اشاره به برگزاری مزایده ۴۰ جایگاه سوخت دولتی در روز دوشنبه گفت: این مزایده با استقبال پرشور متقاضیان برگزار شد.

سیدجعفر سبحانی اعلام کرد: با اشاره به برگزاری مزایده ۴۰ جایگاه سوخت دولتی دیروز (دوشنبه ۲۲ آذرماه) گفت: این مزایده، دومین مرحله از برگزاری مزایده‌های جایگاه‌های سوخت در سال ۹۵ است که دیروز با استقبال پرشور متقاضیان برگزار شد.وی گفت: در مزایده دیروز (دوشنبه ۲۲ آذر) جایگاه‌های سوخت، برای ۲۵ جایگاه پاکت پیشنهادی آمد که نشان از فروش ۶۰ درصد جایگاه‌های آگهی شده با حضور بخش خصوصی واقعی دارد و این موضوع بیان کننده این مطلب است که سازمان خصوصی سازی به اهداف خود که واگذاری املاک و دارایی‌های دولت به بخش خصوصی است جامع عمل پوشانده.مشاور رئیس کل سازمان خصوصی سازی ادامه داد: همچنین در این مزایده ۲۶۲ پاکت برای خرید این جایگاه‌های سوخت آمد که میانگین ۱۰٫۵ برابر تقاضا برای هر پاکت است و رشد بیشتری نسبت به میانگین هفت برابری پاکت‌ها برای مزایده پیشین جایگاه‌های سوخت دارد.سبحانی تاکید کرد: برای ۲۵ جایگاه سوختی که دیروز فروخته شد حدود ۱۴۰ میلیارد تومان قیمت پایه در نظر گرفته شده بود که با استقبال خوب خریداران و نیز با افزایش ۳۰ درصدی قیمت‌های پیشنهادی نسبت به قیمت پایه روبه‌رو بودیم و برآورد ما از مجموع قیمت‌های پیشنهادی برای این ۲۵ جایگاه هم حدود ۱۸۰ میلیار تومان است که البته برای برخی جایگاه‌های سوخت تا چند برابر قیمت پایه نیز پیشنهاد داشتیم.

نمایندگان اوامروی اتریش از پالایشگاه تهران بازدید کردند

دانش نفت: معاون اقتصادی وزیر امور خارجه اتریش به همراه نمایندگان شرکت نفتی اوامروی از شرکت پالایش نفت تهران بازدید کردند.

به منظور ترسیم نقشه راه و تبادل اطلاعات با هدف برقراری مراودات تجاری، معاون اقتصادی وزیر امور خارجه اتریش در راس هیئتی متشکل از نمایندگان شرکت نفتی چندملیتی اوامروی با بازدید از امکانات و تاسیسات شرکت پالایش نفت تهران در نشستی با مدیرعامل این شرکت دیدار و گفت‌وگو کردند.اوامروی،شرکت نفت و گاز اتریشی و چندملیتی است، که مقر اصلی آن در شهر وین اتریش قرار دارد که در زمینه اکتشاف، استخراج و بازاریابی نفت خام و گاز طبیعی، همچنین تولید برق فعالیت می‌کند.این شرکت ، در سال ۲۰۱۱ با درآمدی معادل ۳۴ میلیارد یورو و نیروی کاری برابر ۳۰ هزار نفر، بزرگترین شرکت در کشور اتریش برپایه شمار کارکنان شناخته شد.شرکت اوامروی در سال ۲۰۱۱، حدود ۸۰۰ هزار تن نفت و ۱٫۴ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی در کشور اتریش تولید کرده، که این مقادیر به ترتیب معادل ۸۶ و ۸۳ درصد از تولید کل نفت و گاز اتریش بوده‌است. بخش پایین‌دستی اوامروی هم‌اکنون مالک شبکه‌ای از چهار هزار و ۲۰۰ جایگاه پمپ بنزین در اروپاست. شرکت پالایش نفت تهران به واسطه عملکرد مناسب در سال‌های اخیر در زمینه‌های مختلف همواره مدنظر بازدیدکنندگان داخلی و خارجی قرار داشته است.پیش از این نیز کشورهایی از آسیا، اروپا، آفریقا و آمریکای جنوبی با حضور در شرکت پالایش نفت تهران خواهان همکاری با آن شده بودند.

وضعیت بیماری‌های غیر واگیر در استان‌ها در گفت‌وگو با رئیس مرکز تحقیقات بیماری‌های غیر واگیر پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران

حال کدام‌یک از استان‌ها خوب نیست!

گفت‌وگو: فریبا خان احمدی

دانش نفت: سلول‌های خاص و بافت‌هایی که ممکن است سال‌ها بلکه دهه‌های دیگر به آن نیاز پیدا کنیم در یخچال‌های بزرگی که دمای‌شان منفی ۸۰ درجه است، نگهداری می‌شوند. سلول‌های منجمد شده‌ای که در انتظارند تا رازگشایی شوند. مرکزی در خیابان نجات‌الهی تهران به نام « مرکز تحقیقات بیماری‌های غیر واگیر پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران» از این سلول‌ها محافظت می‌کند. مرکزی که شاید تابلوی آن را خیلی‌ها دیده باشند ولی کمتر کسی است که بداند چه فعالیت‌هایی در آنجا صورت می‌گیرد. محققان مرکز تحقیقات روی عوامل غیرواگیردار بیماری‌ها که در کشور شایع هستند مثل فشار و چربی خون، بیماری‌های قلبی و عروقی، تحلیل رفتار رانندگان در تصادفات جاده‌ای و... تحقیق می‌کنند. البته برخی از تحقیقات این مرکز آنقدر استراتژیک هستند که سال‌های سال زمان نیاز دارند تا به نتیجه برسند. جالب است بدانیم با توجه به اینکه شیوع بیماری‌ها از بیماری‌های واگیر به غیرواگیر تغیر مسیر داده است در این مرکز تحقیقات چه کارهایی برای پایش بیماری‌هایی همچون قند، فشار خون، بیماری‌های قلبی و عروقی و سکته‌های قلبی و مغزی و حوادث ترافیکی انجام می‌گیرد؟ برای آشنایی بیشتر با این مرکز با دکتر فرشاد فرزاد فر، عضو هیأت علمی‌دانشگاه علوم پزشکی تهران و رئیس مرکز تحقیقات بیماری‌های غیر واگیر پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران گفت‌وگویی ترتیب داده‌ایم که از نظرتان می‌گذرد.

■ آمارهای وزارت بهداشت و نقشه بیماری‌ها نشان می‌دهد که هرچند اقدامات خوبی برای کنترل بیماری‌های واگیر در کشور انجام شده و رتبه جهانی ایران از پایین کاهش این بیماری‌ها هم قابل قدردانی است اما آمار بیماری‌های واگیر به سمت بیماری‌های غیرواگیر تغییر کرده و امروز جمعیت پژرگی از هموطنان ما درگیر بیماری‌های غیرواگیر هستند، مرکز تحقیقات بیماری‌های غیر واگیر برای پایش بیماری‌های قند و فشار خون، قلبی و عروقی و سکته‌های قلبی و مغزی چه برنامه‌هایی را در سطح کشوری به اجرا درآورده است؟

در ۴ سال گذشته تمرکز این مرکز مطالعاتی در سه حیطه مختلف علوم پایه، کلینیک (درمان) و جمعیت بود. یعنی ما به جای اینکه وضعیت سلامت افراد را بررسی کنیم جمعیت‌ها را مورد بررسی قرار می‌دهیم که البته این نوع مطالعه سابقه طولانی در دنیا دارد. سال ۱۹۸۵ «جف ریروز» به طور اعجاب‌آوری اعلام کرد نمک روی فشار خون مردم ژاپن که بیشترین مقدار مصرف نمک را دارند، تأثیری نمی‌گذارد اما بعد از آنکه جمعیت ژاپن را در سال‌های مختلف با جمعیت سوئد مقایسه کرد، نتیجه گرفت تفاوت زیادی بین بیماری‌های قلبی و عروقی و فشار خون بین جمعیت ژاپن و سوئد وجود دارد.یعنی در این مطالعات به جای مطالعه روی افراد، جمعیت‌ها را با هم مقایسه می‌کنیم. کاری که این مرکز تحقیقاتی انجام می‌دهد متوجه سلامت جمعیت است.

تحقیق و پژوهش ما به دو سؤال اساسی پاسخ می‌دهد. یکی اینکه به سیاستگذار در کشور بگوید چه کاری را می‌تواند برای تأمین سلامت مردم انجام دهد یا چه چیزهایی سلامت مردم را تهدید می‌کند و آنها را در معرض خطر قرار می‌دهد یا سیستمی که سیاستگذار طراحی کرده چه کاستی‌هایی دارد. رویکرد دیگری هم که پژوهش دارد با استفاده از اطلاعات و داده‌ها، مداخله جدیدی را برای تضمین سلامت در دنیا مطرح می‌کند. ما هر دو این رویکرد را برای خودمان هدف قرار داده‌ایم به این معنا که شواهد کافی را برای سیاستگذاران بالادستی و سلامت برای ایجاد مداخلات جدید فراهم می‌کنیم. در واقع اثر بخشی مطالعات را می‌سنجیم. برای مثال اگر وزیر بهداشت بخواهد بخشی از منابع وزارتخانه‌اش را برای ساخت آی سی یو یا سی سی یو برای سکته‌های مغزی و قلبی تخصیص دهد یا اینکه منابع را خرج واکسیناسیون بیماری‌های جدید و تربیت بهورز کند ما چارچوب‌ها و دیتاهای اصلی این نوع پارادایم‌ها را برای تخصیص منابع در اختیارش قرار می‌دهیم.

■ این دیتاها چه کمکی برای بررسی وضعیت بیماری‌ها ارائه می‌کند؟

بار بیماری‌ها از جمله موضوعات مهمی‌است که تحقیقات گسترده‌ای در دنیا در این باره انجام می‌شود.برخی بیماری‌ها منجربه ایجاد مرگ می‌شوند. محققان با درجه‌بندی و اهمیت این بیماری‌ها به یک تناسبی از مرگ در سال می‌رسند، اما واقعیت این است که مرگ شاخص خوبی نیست چون بسیاری از بیماری‌ها آزاردهنده هستند ولی کشنده نیستند مثلاً کسی که افسردگی می‌گیرد عملاً قادر به این نیست بتواند کارهای روزانه‌اش را انجام دهد برای همین بسیاری از دانشمندان علم اپیدمیولوژی شاخصی به نام «دالی» درست کرده‌اند. یعنی سال‌های از دست رفته عمر منطبق با ناتوانی را درآورده‌اند.

در شاخص دالی، سال‌های از دست رفته ناتوانی را با سال‌های از دست رفته عمر به دلیل مرگ جمع می‌بندند و به آن دالی می‌گویند. تصور کنید سالانه در ایران با ۸۰ میلیون نفر جمعیت ۱۹,۷ میلیون سال را به خاطر مرگ از دست می‌دهیم یعنی یک چهارم جمعیت ما اصلاً زندگی نمی‌کنند. این ۸۰ میلیون نفر باید ۸۰ میلیون سال در یک سال زندگی کنند اما ۱۹,۷ میلیون سال از دست می‌دهیم که به علت مرگ است. مهم‌ترین عامل مرگ به ترتیب «ایسکمی کارتیز» یا بیماری‌های سکته قلبی، سوانح و حوادث و سکته مغزی است که بیشترین بار بیماری‌ها را تحمیل می‌کنند. ما در این مرکز بر محاسبه بار

در ۴ سال گذشته تمرکز این مرکز مطالعاتی در سه حیطه مختلف علوم پایه، کلینیک (درمان) و جمعیت بود. یعنی ما به جای اینکه وضعیت سلامت افراد را بررسی کنیم جمعیت‌ها را مورد بررسی قرار می‌دهیم که البته این نوع مطالعه سابقه طولانی در دنیا دارد

۲۹۰ بیماری، ۶۷ ریز فاکتور از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۵ تمرکز کرده‌ایم. نخستین قسمت نتایج تحقیقات به‌عنوان اطلس بار بیماری‌ها با تمرکز بر شاخص‌های مرگ در ۳۱ جلد کتاب استانی و یک جلد ملی آماده شده است. اطلس بیماری‌ها که با حمایت‌های وزیر بهداشت تهیه شده شامل ۲۰۰تا ۳۰۰هزار نقشه از وضعیت بیماری‌های مختلف در سطح استان‌های مختلف است. در این ۳۱ جلد کتاب توضیح داده شده که از نظر علمی‌چگونه داده‌ها بدست آمده‌اند. بقیه صفحه‌ها نقشه بیماری‌ها را نشان می‌دهد. حدود ۴ میلیون نقشه تولید کرده‌ایم که وضعیت بیماری‌ها را در سطح استان‌ها نشان می‌دهد.

■ آیا آماری از وضعیت بیماری‌ها به تفکیک استان‌ها دارید؟ مثلاً در استان‌های شمالی چه بیماری‌هایی با چه درصدی داریم و البته درباره ریسک فاکتورها هم توضیح بفرمایید اینکه چه عواملی باعث بروز بیماری‌ها در نقاط مختلف کشور می‌شود؟

برای بررسی بار بیماری‌ها نخستین قدم‌مان تهیه اطلس یا نقشه بار بیماری‌ها است که میزان مرگ‌های ناشی از ۴ بیماری را نشان می‌دهد. مرحله دوم و سوم بررسی سرطان‌ها و میزان بستری در بیمارستان‌ها و توزیع بیماران است. در مرحله بعدی کل بار بیماری‌ها مانند شاخص دالی را ارائه می‌دهیم و در انتها ریسک فاکتورها را بررسی می‌کنیم. توزیع بیماری‌ها در سراسر کشور یکسان است یعنی بالاترین میزان مرگ و میر مردم ایران در تک تک استان‌های کشور به علت سکته قلبی است ولی وقتی به بررسی علت‌های دوم، سوم و چهارم می‌رسیم کمی‌تفاوت پیدا می‌کند. وقتی علت‌های پنجم و ششم از نظر اولویت شیوع و بروز بیماری و مرگ و میر را بررسی می‌کنیم بازهم تفاوت در استان‌های مختلف شدیدتر می‌شود. از یک سو یک الگوی بیماری داریم که از جنوب شرقی کشور شروع و به شمال‌غربی ختم می‌شود و از سوی دیگر اصطلاحی به نام «باردوگانه» داریم. همانطور که شما هم در ابتدا اشاره کردید بار بیماری‌های واگیر کم و بیماری‌های غیر واگیر زیاد می‌شود واقعیت این است که در بیشتر استان‌ها هنوز بار بیماری‌های واگیر خیلی زیاد است. مثل استان سیستان و بلوچستان که سل و عفونت‌های تنفسی حاد و اسهال کودکان که یکی از مهم‌ترین عوامل مرگ و میر کودکان است. نکته قابل توجه دیگر آنکه پیش‌تر می‌گفتیم بدترین استان از نظر شاخص سلامت استان سیستان و بلوچستان است اما الان می‌گوییم در بحث بیماری‌های واگیر استان خراسان جنوبی از وضعیت به مراتب بدتری از سیستان و بلوچستان برخوردار است. البته این بدان معنا نیست که در سیستان و بلوچستان بیماری غیرواگیر نداریم اما بار بیماری‌های واگیر در این استان چندین برابر متوسط کشوری است. بنابراین سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی درگیر مشکل باردوگانه‌اند هم بار بیماری‌های واگیرشان خیلی زیاد است و هم بار بیماری‌های غیر واگیر در حال افزایش است.از طرفی جمعیت جوان این استان‌ها مسن‌تر می‌شود و وضعیت بیماری آنها هم مهم است. مطالعات کشوری درباره ریسک فاکتورها نشان می‌دهد، هر اندازه از جنوب شرقی به شمال‌غربی کشور می‌رویم مردم چاق‌تر می‌شوند و قند خون‌شان بالاتر می‌رود.

■ شما به چهره سلامت در کشور اشاره کردید این چهره را توصیف می‌کنید؟

چهره سلامت در کشور هر سه چهره خوب، بد و زشت را دارد. یکی از اهداف سازمان ملل در حوزه سلامت، کاهش مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال به زیر ۲۵ در هر هزار تولد زنده در سال ۲۰۳۰ است. از ۴ دهه گذشته میزان مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال در ایران بیش از ۱۲ تا ۱۵ برابر میزان مرگ و میر کودکان پایین آمده است. همین الان این عدد ۱۹ در هر هزار تولد زنده است یعنی کشور ما به این اهداف رسیده است و فقط در ۶ استان خراسان شمالی، جنوبی، سیستان و بلوچستان، آذربایجان غربی، کردستان و فارس هنوز به این هدف نرسیده‌اند که به بحث توزیع ناعادلانه امکانات مربوط می‌شود. برای مثال استان فارس، ۲۲ شهرستان دارد که همه امکانات در مرکز استان جمع شده‌اند. شاخص‌های سلامت در سردشت و نقده و... هم بشدت پایین است. خبر خوب دیگر این است که در این سال‌ها کاهش مرگ و میر مادران باردار بشدت اتفاق افتاده و خبر خوب‌تر آنکه این اتفاق در همه استان‌ها رخ داده یعنی یک همگرایی در شاخص‌ها را در همه استان‌ها شاهد هستیم یعنی اگر قبلاً شاخص مرگ و میر در سیستان و بلوچستان نسبت به تهران ۵۰ برابر بود اکنون این عدد با خراسان جنوبی حدود ۶ برابر تفاوت دارد. فاصله‌ها خیلی کمتر شده هر چند خوب و قابل قبول نیست ولی بالاخره کم شده امیدواریم با همه شاخص‌های توسعه و خدمات سلامت این وضعیت بهتر شود.

■ چهره بد سلامت در کشور را چگونه توصیف می‌کنید؟

قسمت بد داستان این است که متأسفانه بیماری‌های غیرواگیر رشد پیدا می‌کنند. در این ارتباط به دو خبری که هنوز منتشر نکرده‌ایم اشاره می‌کنم. ابتدا به این نکته دقت کنید که بین تعداد مرگ و میر و میزان مرگ و میر تفاوت آشکاری وجود دارد. مثلاً میزان سرطان در کشور در حال کاهش است اما تعداد سرطان در حال افزایش است. اگر جمعیت کشور را که مسن‌تر شده‌اند، تقسیم بر تعداد سرطان‌ها کنیم می‌بینیم میزان (سرعت) مرگ ناشی از سرطان به خاطر روش‌های درمانی نسبت به ۱۰ سال پیش کمتر شده ولی تعداد سرطان بیشتر شده است.

بنابراین جمعیتی که مبتلا به سرطان می‌شود در حال افزایش است و شانس اینکه تعداد سرطان‌ها زیاد شود، بیشتر است. خبر دیگر آنکه متأسفانه مشکلات مربوط به بیماری‌های انسدادی مزمن ریوی یا copd در برخی از گروه‌های تنفسی ۳۰ برابر افزایش پیدا کرده است. ما اول فکر کردیم شاید به دلیل سیگار باشد اما وقتی نگاه می‌کنیم، می‌بینیم تفاوتی بین زن و مرد نیست یعنی عمده این مشکلات به آلودگی هوا برمی‌گردد. در ۱۵ تا ۲۰ سال گذشته آلودگی هوا تأثیرات منفی روی سلامت ریه گذاشته است. این یکی از مباحثی است که نظام بهداشت باید به آن بیشتر توجه کند. قسمت زشت چهره سلامت به نابرابری‌ها برمی‌گردد. مثل نابرابری‌ها در میزان مرگ. ما انتظار داریم، خدمات در کشور به‌طور یکسان ارائه شود.

برای بررسی بار بیماری‌ها نخستین قدم‌مان تهیه اطلس یا نقشه بار بیماری‌ها است که میزان مرگ‌های ناشی از ۴ بیماری را نشان می‌دهد. مرحله دوم و سوم بررسی سرطان‌ها و میزان بستری در بیمارستان‌ها و توزیع بیماران است

شانس برخورداری مردم تهران از خدمات سلامت نباید بیشتر از مردم سیستان و بلوچستان باشد. بخشی از این نابرابری‌ها به توزیع نیروی انسانی ارائه دهنده خدمت برمی‌گردد. برای مثال تعداد و تراکم متخصص قلب در سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی، لرستان و کهگیلویه و بویر احمد نسبت به تهران، مشهد، تبریز و شیراز و اصفهان بشدت پایین است و این برمی‌گردد به اینکه چگونه سیاست‌ها را تنظیم کنیم. طرح تحول سلامت به دلیل تخصیص منابع مالی بیشتر به مناطق محروم به توزیع منابع کمک کرد. بنابراین چهره بخش سلامت کشور از نظر بیماری و مرگ نشان می‌دهد یک موفقیت‌های خوبی داشتیم که به دلیل توسعه خدمات و ارائه دهندگان خدمات سلامت و خدمات مراقبت‌های اولیه و تخصصی بیمارستان‌ها است. اطلس بیماری‌ها نشان می‌دهد برخی بیماری‌ها افزایش پیدا می‌کنند و نیاز به برنامه‌ریزی داریم. این بخش ناخوشایند داستان است که برخی بیماری‌ها چه میزان و چه تعدادشان افزایش پیدا می‌کند. همچنین مسائل اکولوژیکال(جغرافیایی) و نابرابری در توزیع منابع و توسعه سلامت را شاهد هستیم بنابراین باید سیاست‌های‌مان را چه در سطح وزارت بهداشت و چه در حوزه‌های مربوط به توزیع منابع کشور مثل سازمان برنامه وبودجه بازنگری کنیم تا دیگر شاهد تفاوت‌های آمار مرگ و میر بین کودکان خراسان جنوبی و تهرانی نباشیم.

■ شما فکر می‌کنید افزایش تعداد و میزان مرگ و میرها ناشی از بیماری‌های واگیر و غیر واگیر به سیستم بهداشت بیشتر مربوط می‌شود یا درمان؟ الان وضعیت بیماری‌ها در مناطق محروم به چه شکل است؟

از نظر سیاستگذار دو تا بحث مهم در این ارتباط وجود دارد. وقتی به بخش بهداشت درست نپردازیم در انتها افرادی وارد بخش درمان می‌شوند که به خدمات گران‌تر و تخصصی‌تر و کمیاب‌تری نیاز دارند این باعث می‌شود سیاستگذار در توزیع منابع دچار مشکل شود.عمده تفاوت‌ها در چارچوب ارائه خدمت است. هنوز هم که هنوز است، استان‌های محروم خانه‌های بهداشت کمتری نسبت به جمعیت‌شان دارند این یعنی منابع درست توزیع نشده است. نکته دوم این است بهورزها می‌توانند برخی از بیماری‌ها مثل عفونت‌های حاد تنفسی را یک تا ۵ سال کنترل کنند اما نوزادان به خدمات تخصصی نیاز دارند و بهورز قادر نیست این بیماران را مدیریت کند و باید سریع ارجاع داده شوند. اینجا نیاز به خدمات درمانی است. بهداشت و درمان دو مکمل هم هستند. بنابراین من موافقم که باید سرمایه‌گذاری‌مان در بهداشت بیشتر باشد اما نباید درمان را کوچک‌تر کنیم. چنانچه به شکل خودکار به بهداشت توجه کنیم، در بخش درمان به نیازهای تخصصی‌تری توجه می‌شود. من نسخه پزشک قلب را دیدم که برای سرماخوردگی نسخه نوشته است این اتفاق نباید در کشور بیفتد ولی وقتی اجازه می‌دهیم به نیازهای جمعیت در بهداشت پاسخ داده نشود یا اجازه می‌دهیم مردم هر وقت دل‌شان می‌خواهد به فوق‌تخصص مراجعه کنند، نتیجه این می‌شود که فوق‌تخصص قلب بیماران سرماخوردگی را ویزیت می‌کند.

■ با این حساب وجود پزشک خانواده به پیشگیری از شیوع بیماری‌های غیرواگیر کمک می‌کند؟

به نظر من یکی از استراتژی‌های واقعاً مؤثر برای کاهش مشکلات نظام سلامت بحث پزشک خانواده است اما پزشک خانواده در قالب شعار و رویکردهای فعلی غلط است واقعیت این است در کشورمان شهرهای مختلف با شرایط متفاوت داریم. ما شهر کوچک داریم با ۵۰ هزار نفر جمعیت بنابراین استقرار پزشک خانواده در آن با تهران فرق می‌کند به این راحتی نمی‌توان در شهر تهران پزشک خانواده گذاشت و مدیریت کرد. پزشک خانواده باید به شکل تدریجی از شهرهای کوچک شروع شود. من خودم مجری برنامه پزشک خانواده در وزارت بهداشت بودم(دبیر اجرایی پزشک خانواده روستایی در وزارت بهداشت اسبق) نظر ما این بود که پزشک خانواده روستایی را مستقر کنیم سپس شهرهای زیر ۲۰هزار نفر و شهرهای ۲۰ تا ۵۰ هزار نفر و بعد شهرهای زیر ۲۰۰ هزار نفر را پوشش دهیم. ارزشیابی از مراکز درمانی از وضعیت عملکرد پزشک خانواده نشان می‌دهد که در برخی نقاط ضعیف عمل کرده‌ایم. در حال حاضر در دو استان مازندران و فارس این برنامه اجرا می‌شود اما اگر بررسی کنید حداقل در استان مازندران رضایتی که باید وجود داشته باشد نه در مردم و نه در مجریان طرح وجود ندارد. البته در استان فارس مسئولان استانی روی این طرح منسجم‌تر کار می‌کنند. پزشک خانواده شهری طرح بسیار پیچیده‌ای است و با بخشنامه دادن حل نمی‌شود نیاز به مطالعات دقیق‌تری دارد.

منبع روزنامه ایران

یادداشت

توافق تاریخی اوپک و غیر اوپکی‌ها برای توازن بازار نفت؛ روزهای خوشبختی نفت

مهندس سید شمس الدین مومنی

کارشناس ارشد انرژی

به فاصله کمتر از دو هفته، دو تصمیم تاریخی در وین به منصه ظهور رسید، ابتدا نشست ۱۷۱ اوپک به نشستی تاریخی مبدل شد که در آن همه اعضای اوپک به توافقی جامع برای کاهش تولید نفت دست یافتند و در ادامه کشورهای عضو و غیر عضو اوپک در این شهر گردهم آمدند و به کاهش تولید میان خود رای دادند. با این دو تصمیم نفس نفت چاق شد و قیمت‌های نفت روند صعودی به خهود گرفت تا جاییکه به رکورد افزایش قیمت در ۱۷ ماه اخیر دست یافت. اوپک و غیر اوپکی‌ها هم به توافقی رسیدند که در ۱۵ سال گذشته بی سابقه بود. اعضای اوپک و ۱۱ کشور غیر عضو این سازمان روز شنبه ۱۰ دسامبر (۲۰ آذر ماه) به توافقی تاریخی برای کاهش تولید تا ۶۰۰ هزار بشکه در روز رسیدند. پیش‌تر در ۳۰ نوامبر (۱۰ آذر ماه) اعضای اوپک در وین برای کاهش تولید تا یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز، دست یافته بودند.به این ترتیب مجموع کاهش تولید کشورهای عضو و غیرعضو اوپک به حدود یک میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه در روز در نیمه نخست سال ۲۰۱۷ خواهد رسید.کشورهای غیر عضو اوپک که این توافق را پذیرفته اند، شامل فدراسیون روسیه، جمهوری آذربایجان، بحرین، برونئی، گینه استوایی، قزاقستان، مالزی، مکزیک، عمان، سودان و سودان جنوبی می‌شوند.۱۳ کشور عضو اوپک در نشست ۱۰ آذرماه در وین توافق کردند برای سروسامان دادن به بازار نفت، تولید خود را یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز کاهش دهند، عربستان با کاهش حدود ۵۰۰ هزار بشکه بالاترین مقدار کاهش تولید را به خود اختصاص داده است.توافق ۱۰ آذرماه اوپک، از یکم ژانویه ۲۰۱۷ اجرایی می‌شود: مدت اعتبار این توافق نامه ۶ ماه است که بر اساس آن کشورهای عضو اوپک به جز لیبی و نیجریه، قرار است ۴,۵ درصد از تولید خود را کاهش دهند و ایران نیز مجاز خواهد بود ۹۰ هزار بشکه به تولید نفت خود به صورت میانگین در ۶ ماه بیفزاید.قزاقستان، گینه، آذربایجان، روسیه، سودان، مالزی، عمان، سودان، بولیوی، مکزیک، بحرین و سودان جنوبی کشورهایی بودند که در دیدار با ۱۳ کشور عضو اوپک در وین حضور داشتند.

مهر تایید غیراوپکی‌ها بر توافق اوپک

بدین ترتیب مجموع تولید نفت جهان با توافق وزیران نفت و انرژی کشورهای عضو و غیرعضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک)، یک میلیون و ۷۶۰ تا یک میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه در روز کاهش می‌یابد.نشست ۱۰ دسامبر ۲۰۱۵ که سبب کاهش روزانه ۵۶۰ تا ۶۰۰ هزار بشکه‌ای نفت کشورهای غیر عضو اوپک شد تعادل را به بازار نفت برگرداند و قیمت نفت را بهبود بخشید.

انتظار اوپک

در همین حال، دبیر کل سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) گفت: انتظار دارد که شمار بیشتری از کشورهای تولید کننده غیر عضو اوپک به توافق کاهش تولید نفت این سازمان بپیوندند. محمد ساتوسی بارکیندو، گفت: هر چند ۱۱ کشور غیر عضو اوپک به طرح محدودیت تولید این سازمان پیوسته اند، ما راه همکاری را نبسته ایم و انتظار داریم که کشورهای دیگر غیر عضو اوپک مانند ایالات متحده نیز به این طرح بپیوندند.

تقاضای نفت سال ۲۰۱۷ شتابان بالا می‌رود

بر اساس اتفاقات پیش رو، آژانس بین المللی انرژی اعلام کرد: تقاضای جهانی برای نفت سریع‌تر از آنچه انتظار می‌رود در سال ۲۰۱۷ میلادی افزایش می‌یابد و در صورت اجرای توافق اوپک، سطح جهانی ذخایر نفت از نیمه نخست سال آینده میلادی رو به کاهش می‌گذارد.

به گزارش خبرگزاری رویترز، آژانس بین المللی انرژی سه شنبه (۲۳ آذرماه) پیش‌بینی کرد در صورت اجرایی شدن توافق کاهش سطح تولید نفت کشورهای عضو و غیرعضو سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک)، بازار جهانی این کالا اوایل سال آینده میلادی با ۶۰۰ هزار بشکه در روز کمبود عرضه نفت روبه‌رو خواهد شد.افزایش مصرف نفت از سوی چین و روسیه در نیمه نخست ۲۰۱۶ میلادی، سبب شد که این آژانس در گزارش ماهانه، برآورد خود را از تقاضای جهانی نفت در سال جاری میلادی با ۱۲۰ هزار بشکه در روز افزایش به یک میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه برساند. آژانس بین المللی انرژی همچنین با افزودن ۱۱۰ هزار بشکه در روز به پیش‌بینی قبلی خود، این میزان را برای سال آینده میلادی یک میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه تخمین زد.به گفته این نهاد، در صورت پایبندی کشورهای عضو و غیرعضو اوپک به تعهد خود، سطح جهانی ذخایر از نیمه نخست سال آینده میلادی رو به کاهش می‌گذارد: اگرچه برای ارزیابی دورنمای این توافق باید اندکی صبر کرد.این آژانس ادامه داد: موفقیت تصمیم اوپک به معنای افزایش قیمت‌های نفت و پایداری درآمدها پس از دو سال دشواری است و عملیاتی نشدن چنین برنامه‌ای به منزله ادامه مازاد عرضه و افت قیمت‌های این کالاست.

توافق کاهش تولید قیمت نفت ۵۵ دلاری را حفظ می‌کند

در همین حال، یک بانک آمریکایی هم پیش‌بینی کرد: حتی پایبندی ناقص تولیدکنندگان نفت به توافق کاهش تولید می‌تواند قیمت نفت را در سال آینده میلادی در سطح ۵۵ دلار برای هر بشکه نگه دارد. به گزارش خبرگزاری رویترز، بانک آمریکایی گلدمن ساکس اعلام کرد با نهایی شدن توافق تولیدکنندگان نفت عضو و غیر عضو اوپک برای کاهش عرضه، اکنون تمرکز بازار بر پایبندی به تعهدات طرفهای توافق معطوف خواهد شد.در گزارش این بانک آمده: باور داریم که از این پس، برای حفظ روند افزایش قیمت تک فروشی نفت و تحقق پیش‌بینی ما مبنی بر قیمت ۵۵ دلاری شاخص دبلیو تی آی آمریکا در نیمه نخست سال ۲۰۱۷ میلادی، پایبندی به کاهش تولید تولیدکنندگان عضو و غیر عضو اوپک ضروری است.این بانک همچنین اعلام کرد در پیش‌بینی خود، فرض کرده است که تولیدکنندگان نفت، به جای کاهش یک میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه‌ای مذکور در توافق، تنها یک میلیون بشکه از تولید روزانه خود را کاهش می‌دهند و اگر بتوانند تعهد کاهش تولید را به طور کامل محقق کنند، امکان فرابر رفتن قیمت‌ها از ۵۵ دلار نیز وجود دارد. گلدمن ساکس اعلام کرد: اگرچه پایبندی کامل‌تر به توافق کاهش تولید می‌تواند قیمت‌ها را بالاتر ببرد (و به حدود ۶۱ دلار برای هر بشکه برساند)، انتظار داریم که افزایش عرضه از سوی تولیدکنندگانی همچون آمریکا، در نهایت قیمت‌ها را به حدود ۵۵ دلار برای هر بشکه باز می‌گرداند.به هر تقدیر به نظر میرسد با تثبیت قیمت نفت بر روی عدد ۵۵ یا ۶۰ دلار در هر بشکه روزهای خوشبختی نفت فرا رسیده باشد البته به شرط آنکه همه اعضای عضو و غیر عضو اوپک به تعهدات خویش در کاهش تولید پایبند باشند.

قیمت نفت در محدوده ۵۴ تا ۵۵ دلار محکم می‌ایستد

دانش نفت: وزیر نفت با بیان این که توافق کشورهای عضو و غیر عضو اوپک برای سلامت بازار و ایجاد توازن میان عرضه و تقاضای نفت بوده است، گفت: قیمت نفت در محدوده ۵۴ تا ۵۵ دلار محکم می‌ایستد.

بیژن زنگنه در جمع خبرنگاران درباره این که روند افزایش قیمت نفت که پس از نشست ۱۷۱ اوپک آغاز شده است تا چه زمانی ادامه خواهد یافت، اظهار کرد: قیمت نفت در بازار قابل پیش بینی نیست اما به نظر می‌رسد قیمت‌ها در سطح ۵۰ تا ۵۵ دلار به ازای هر بشکه نفت محکم بایستد.وی با بیان این‌که همه نشانه‌ها حاکی از قیمت‌های رو به بالا در بازار نفت است، گفت: روند افزایشی قیمت نفت در حالی آغاز شده است که هنوز یک بشکه نفت از بازار کم نشده و قرار است از ابتدای ژانویه ۲۰۱۷ میلادی کاهش تولید نفت کشورها آغاز شود.مهمتر از اعداد و ارقام، توافق کشورهای عضو و غیر عضو اوپک برای سلامت بازار و ایجاد توازن میان عرضه و تقاضای نفت بوده که بازار هم این اقدام را باور کرده است. این خواست و اراده واقعی وجود دارد و خیلی مهم است.

فروش ۱۰۰ هزار بشکه نفت به روس‌ها

وزیر نفت در ادامه درمورد این که قرارداد فروش نفت ایران به روسیه چه زمانی نافذ می‌شود، توضیح داد: قرار است مذاکرات در این زمینه امروز ادامه یابد؛ ما آماده ایم همین امروز این تفاهم نامه را امضا کنیم.زنگنه در پاسخ به این سوال که آیا سقف فروش نفت به روس‌ها همان ۲۰۰ هزار بشکه در روز است، گفت: ۱۰۰ هزار بشکه در روز است، در دیدار با آقای تواک این موضوع مطرح شده است و امیدواریم توافق نهایی برای فروش این مقدار نفت به روسیه انجام شود. در صورت توافق نصف مبلغ فروش نفت به روسیه از طریق دریافت خدمات فنی و مهندسی و بقیه به صورت نقدی انجام می‌شود.وی همکاری ایران با شرکت‌های نفتی روس و چینی را یکی از سیاست‌های راهبردی صنعت نفت در دوران پسابرجام دانست و گفت: ایران به دنبال متنوع کردن طرف‌های خود برای توسعه میدان‌هاست و شرکت‌ها باید برای توسعه میدان‌ها پس از ارائه پیشنهاد فنی، پیشنهاد مالی خود را ارائه کنند.

دانش نفت
نخستین هفته نامه تخصصی صنعت نفت در ایران

■ صاحب امتیاز، مدیر مسوول و سردبیر: **احمد مددی**
■ مدیر اجرایی: فاطمه نوری آزاد
■ دبیر تحریریه: قاسم مددی
■ مدیر هنری: هادی قهرمانی
■ مدیر بازرگانی: محسن آقایی شکیب

■ نشانی: تهران- خیابان فاطمی- خیابان یکم- کوچه سمندر - پلاک ۷ - واحد سوم
■ صندوق پستی: ۳۳۹۸-۱۵۸۷۵
■ تلفن: ۸۸۹۸۲۲۲۸-۸۸۹۶۵۵۳۱
■ فاکس: ۸۸۹۶۵۴۰۸
■ چاپ: نشر چاپ امید ایرانیان

گزارش اختصاصی دانش نفت

رکورد اجرای پروژه‌های پالایشگاهی پارس جنوبی زده شد؛

پایندان در صدر

سهیلا زمانی

دانش نفت: این بار سفری به کرانه شمالی خلیج همیشه فارس کردیم. سواحل زیبای استان بوشهر که از غرب بندر دیلم شروع شده و تا منطقه عسلویه و کوشکنار ادامه می‌یابد. این ساحل ۷۰۰ کیلومتری به تنهایی از طول مرز آبی بسیاری از کشورهای حوزه خلیج‌فارس بیشتر است.شهرستان کنگان محل اجرای بخش عظیمی‌از پروژه‌های پالایشگاهی پارس جنوبی است. منطقه پارس ۲ (پارس کنگان) که بزرگی آن دو برابر منطقه پارس ۱ (پارس جنوبی) است، در ۱۰ کیلومتری بندر کنگان قرار دارد.اعزام تعدادی از خبرنگاران و عکاسان رسانه‌های گروهی کشور برای بازدید از طرح ساخت پالایشگاه فاز ۱۳ و ۱۴ پارس جنوبی در روز دوشنبه، ۲۲ آذرماه به همراه کارشناس مسئول طرح و مدیر روابط عمومی‌شرکت پایندان، برای آشنایی با کار سخت و شبانه‌روزی مهندسان، مدیران و کارگرانی که از دل و جان تلاش می‌کنند تا ایرانی آباد بسازند، هدف اصلی این سفر بود.بازدید از سایت‌های مختلف و کارگاه‌ها، نشان‌دهنده همیت و غیرت ایرانی برای به ثمر نشاندن تلاشی غیرتمندانه بود.در ادامه، گزارش خبرنگار اعزامی"دانش نفت" از این سفر گازی، به نظر مخاطبان گران‌قدر می‌رسد.

فاز ۱۴ پارس جنوبی، نخستین ایستگاه خبرنگاران بود. نشستی با معاون مدیرعامل و مدیر پروژه‌های معاونت پالایشگاهی و پتروشیمی‌شرکت پایندان و گرفتن اطلاعات دقیق پروژه‌ها، هدف این نشست بود که جامه تحقق پوشید.

در آغاز نشست، سیدمحمد اکبری، معاون مدیرعامل شرکت پایندان با ارایه مشخصات پالایشگاه در حال ساخت در فاز ۱۴، اظهار داشت: پیشرفت فیزیکی ساخت پالایشگاه در این فاز به بیش از ۶۴ درصد رسیده که در نوع خود بی‌نظیر است.

وی با اعلام توانمندی شرکت پایندان به عنوان یکی از زیر مجموعه‌های بنیاد مستضعفان که در این بخش سرمایه‌گذاری عظیمی‌برای توسعه منطقه داشته، اعلام کرد: اکنون ۶۰۰ نیروی انسانی این شرکت در فاز ۱۴ پارس جنوبی به کار مشغولند که تا یک ماه آینده، به بیش از یک هزار نفر افزایش می‌یابند. هرچند این میزان تا چهار ماه آینده با اولویت جذب نیروهای بومی، قرار است به بیش از چهار هزار نفر برسد.

مهندس اکبری در ادامه، خاطرنشان کرد: تکمیل فاز ۱۴ پارس جنوبی از سوی کنسرسیومی‌متشکل از هشت شرکت ایدرو، ایزوایکو، تاسیسات دریایی، ماشین سازی اراک، مپنا، شرکت ملی حفاری، آی.پی.ام.آی (شرکت مدیریت طراحی صنعتی) و پایندان انجام می‌شود و لیدر این کنسرسیوم، شرکت ایدرو است.

مجری پروژه‌های نفت، گاز و پتروشیمی‌شرکت پایندان گفت: بیش از ۵۰ درصد عملیات اجرایی ساخت پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی به دست این شرکت اجرا می‌شود که از جمله کارهای انجام شده، می‌توان به ۹۰ هزار تن بتن‌ریزی و سیویل، یک میلیون و ۲۰۰ هزار اینچ قطر، جوشکاری کاملا تخصصی، ۱۷هزار تن نصب تجهیزات و .... اشاره کرد.علاوه بر آن، شرکت پایندان به عنوان یکی از شرکت‌های بنیاد مستضعفان، انجام طرح‌های پالایشگاهی فازهای ۱۳، ۱۷ و ۱۸ پارس جنوبی را نیز به عنوان پیمانکار شرکت نفت وگاز پارس بر عهده دارد.به گفته سیدمحمد اکبری، پیش‌بینی می‌شود برای تکمیل پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی، حدود ۵ میلیارد دلار هزینه شود و بر اساس برنامه از پیش تعیین‌شده، این فاز در سال ۱۳۹۷ به بهره برداری برسد.

در ادامه نشست، مدیر پروژه‌های معاونت پالایشگاهی و پتروشیمی‌شرکت پایندان با اشاره به این که پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی، دو فاز استاندارد پارس جنوبی محاسبه می‌شود، گفت: هر فاز یک میلیارد فوت مکعب گاز طبیعی را فرآورش می کند و به همین دلیل، برای آن ۴ ترین (ستون) مشابه طراحی شده که هر زمان به هر دلیلی، کاهش و یا افت فشار در یکی از ترین‌ها پیش آمد، تولید مدلوم از چاه‌ها همچنان ادامه داشته باشد. همچنین، این پالایشگاه چهار سکوی گازی با ۴۴ حلقه چاه دارد که دو سکوی آن اصلی و دو سکوی آن به طور اقماری ساخته می‌شود.

محمدجعفر روان‌بُد مزیت رقابتی شرکت پایندان را در حوزه HSE عنوان کرد و افزود: با کنترل و بازرسی روند تکمیل فاز ۱۴، خوشبختانه تاکنون شاهد بروز هیچ حادثه قابل توجهی در این فاز نبوده‌ایم و این شرکت اکنون می‌تواند با افتخار اعلام کند

که با حدود ۴۰ سال تجربه کاری در زمینه اجرای طرح‌های نفت، گاز و پتروشیمی، دیگر به استفاده از متخصصان و شرکت‌های خارجی نیاز ندارد.

به گفته این مدیر پروژه‌های معاونت پالایشگاهی و پتروشیمی‌شرکت پایندان، با راه‌اندازی پالایشگاه این فاز، می‌توان روزانه ۵۰ میلیون مترمکعب گاز شیرین، ۷۷ هزار بشکه میعانات گازی و ۲۹۰۰ تن گاز مایع (LPG) (پروپان و بوتان) تولید کرد. این در حالی است که تولید اتان به عنوان محصول جانبی این پالایشگاه و در عین حال، باارزش‌ترین آن، روزانه ۲۷۵۰ تن خواهد بود که به مصرف خوراک واحدهای پتروشیمی‌می‌رسد. همچنین این فاز پس از بهره‌برداری، می‌تواند روزانه ۴۰۰ تن گوگرد تولید کند.

وی با بیان این‌که در حال حاضر، می‌توانیم به درستی ادعا کنیم که توان ورود به صادرات خدمات فنی و مهندسی پالایشگاه را نیز داریم، اظهار داشت: یکی از تجارب منحصر به فرد شرکت پایندان در بحث پالایشگاه‌های پارس جنوبی، آن است که کنترل کیفی این پالایشگاه‌ها به مراتب با آن‌چه در دیگر پالایشگاه‌ها صورت می‌گیرد، متفاوت است: چراکه با طراحی و نگاه ویژه‌تری ساخته می‌شود.

پس از بازدید از سایت و تلاش بی‌وقفه کارگران، تکنسین‌ها، مهندسان و مدیران و توضیحات مدیر سایت، وارد سایت فاز ۱۳ شدیم.

نشستی با مدیر اجرایی شرکت پایندان در فاز ۱۳ پارس جنوبی نیز همان‌طور که انتظار می‌رفت با ارایه اطلاعاتی دقیق در این زمینه همراه بود.

احمد عویدزاده، در ابتدا با بیان این که اکنون پیشرفت فیزیکی پروژه‌هایی که مسئولیت آنها به شرکت پایندان واگذار شده، به بیش از ۷۵ درصد رسیده است، اظهار داشت: تولید

فرآورده‌های گازی فاز ۱۳ پارس جنوبی مشابه فاز ۱۴ است. این فاز نیز متشکل از کنسرسیوم سه شرکت صدرا، مپنا و تکنوپایدار ایرانیان است که شرکت پایندان بخشی از عملیات اجرایی شرکت پترو پایدار ایرانیان وابسته به قرارگاه خاتم الانبیا را در این فاز بر عهده دارد.

به گفته این مدیر اجرایی، این فاز به سرعت در حال پیشرفت و کارهای اجرایی پروژه نیز با کنترل و ارزیابی‌های روزانه در حال تکمیل است.

بازدید از سایت و توضیحات مدیر پروژه برای خبرنگاران، نشان‌دهنده آن بود که توانمندی شرکت پایندان در این فاز در حال حاضر، به عنوان نمونه و الگوی کار احداث پالایشگاه در منطقه محسوب می‌شود. این در حالی است که عمده کار شرکت پایندان در این فاز، شامل بازکنترل خطوط، رنگ‌آمیزی و عایق‌کاری است.

به گفته عویدزاده، ۳۰ درصد نیروی انسانی این فاز از نیروهای بومی‌تامین شده است و مطمئناً در صورت نیاز، باز هم این کار با اولویت استخدام بومی، انجام می‌شود.

وی در ادامه، با بیان این که بر پایه قرارداد، شرکت پایندان بخشی از پروژه‌های خود در این فاز را ۳۰ آذرماه سال جاری و بخشی دیگر را ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۳۹۶ به کارفرما تحویل می‌دهد، گفت: مهم‌ترین مزیت شرکت پایندان در اجرای مسئولیت‌های محوله در فازهای مختلف پارس جنوبی را می‌توان در رکورد روزهای بدون حادثه در بخش HSE ، جست: نکته مهمی‌که نشان می‌دهد کیفیت کار در کارگاه‌های پایندان نهادینه شده و دستورالعمل‌های مدونی برای کنترل کیفیت کار و همچنین رعایت ایمنی در مجموعه شرکت وجود دارد.

شایان ذکر است که در انتهای این نشست و بازدید از سایت فاز ۱۳ پارس جنوبی، معاون مدیرعامل پایندان، مهم‌ترین عامل موفقیت چشمگیر این شرکت در فاز ۱۳ را به ترتیب: دقت در انتخاب پیمانکاران جزء و ارزیابی پیش از انتخاب آنان، ایجاد رقابت و پیش‌بینی جریمه و جایزه برای کیفیت و سرعت کار آنان و کنترل دقیق کار برشمرد و یادآور شد: این عوامل به قدری چشمگیر بود که حتی برای نخستین بار در کشور در حوزه ساخت پالایشگاه گاز، عملیات کنترل پروژه نیز به صورت روزانه صورت می‌پذیرفت: به همین دلیل، مهم‌ترین تجربه شرکت در فاز ۱۳، کار با سرعت زیاد بود.وی همچنین بی‌نیازی به مهندسین، تکنسین‌ها و مشاوران خارجی را مهم‌ترین بُعد قضیه در این پروژه عنوان کرد و گفت: هجوم تکنولوژی به منطقه عسلویه آنقدر زیاد و فشرده بوده که استعدادهای جوانان ما را به خوبی شکوفا کرده است.